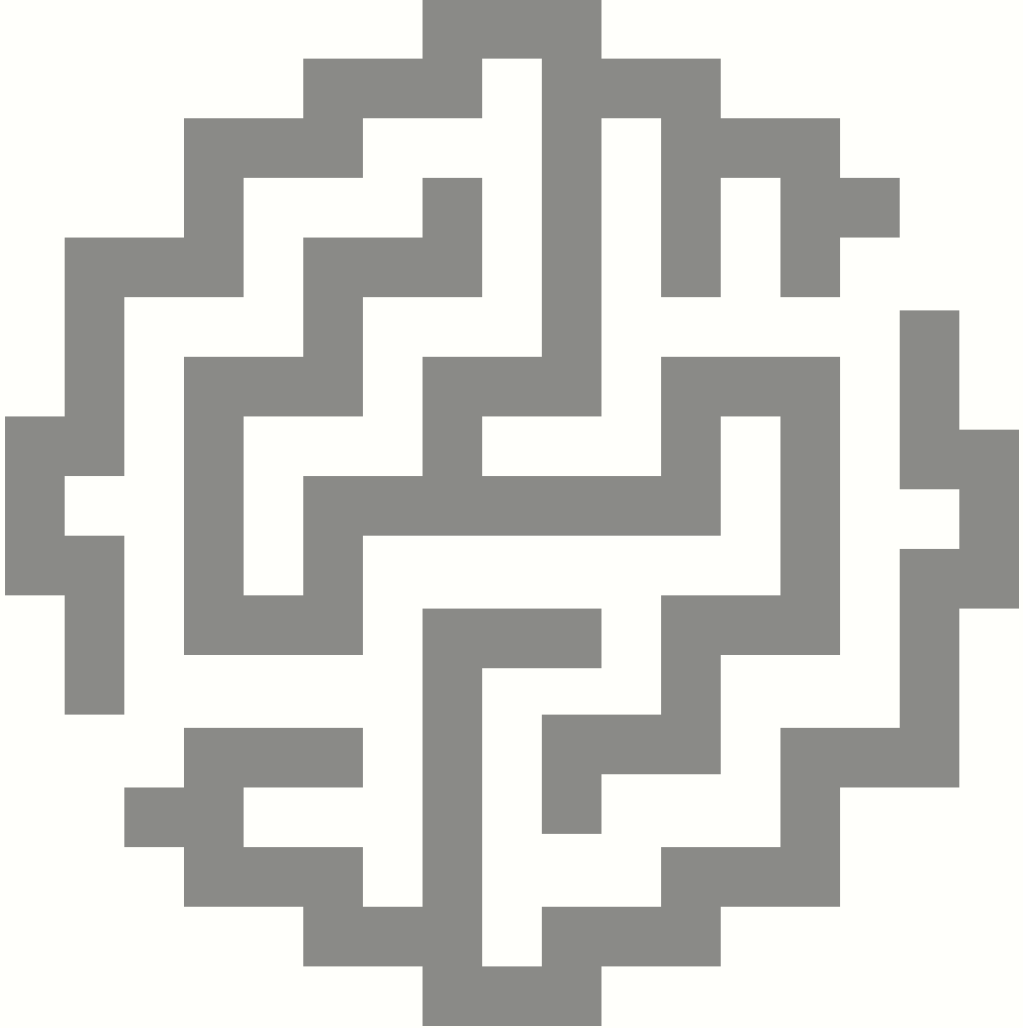

**HAK
SAVUNUCULARI
İÇİN
SESSİZ KALMA:
ALMANAK 2022**

HAKİKAT ADALET HAFIZA MERKEZİ

HAK SAVUNUCULARI İÇİN SESSİZ KALMA:
ALMANAK 2022

HAKİKAT ADALET HAFIZA MERKEZİ

Ömer Avni Mahallesi İnönü Caddesi

Akar Palas No: 14 Kat: 1

Beyoğlu 34427 İstanbul / Türkiye

0212 243 32 27

info@hafiza-merkezi.org

www.hakikatadalethafiza.org

DERLEYENLER

Banu Tuna

Burcu Ballıktaş Bingöllü

SON OKUMA

Ece Koçak

TASARIM

Ekin Sanaç

© Hakikat, Adalet ve Hafıza Çalışmaları
Derneği Yayınları, 2023

Hakikat Adalet Hafıza Merkezi, bu almanağın yayımlanmasına ve almanağa esas teşkil eden izlemenin yapılmasına olan katkılarından ötürü **İsveç Konsolosluğu**'na teşekkür eder. Almananın içeriğinin sorumluluğu tamamen Hakikat Adalet Hafıza Merkezi'ne ait olup, destekçilerin görüşlerini yansıtmaz.

**HAK SAVUNUCULARI
İÇİN SESSİZ KALMA:
ALMANAK 2022**

HAKİKAT ADALET HAFIZA MERKEZİ

**SESSİZ
KALMA**
Hak Savunucuları için

*Sevgili Osman Kavala ile
Gezi tutuklularının bir an önce
özgürlüklerine kavuşmaları
ümidiyle...*

SUNUŞ

Türkiye uzun zamandır sivil alanın anbean kuşatıldığı bir sürecin içinde. 2015 ve 2016 yıllarında yaşanan siyasi gelişmelerin yıkıcı etkisiyle de ağırlaşan bu tabloda ifade, toplanma ve örgütlenme özgürlükleri başta olmak üzere temel hak ve özgürlüklere getirilen kısıtlamalar, siyasi iktidara bu alanı dilediğinde düzenleme ve kontrol altına alma zemini sundu. Sivil alanda dile getirilen her türden meşru hak talebi baskı ve engelleme ile karşılaşırken, yargısal ve idari mekanizmalar farklı seslerin susturulmasını kendine görev edindi ve hak temelli mücadelelerin tam karşısına konumlandı.

Böyle bir atmosferin sivil alanda hak temelli mücadeleyi yürüten hak savunucuları ve sivil toplum örgütleri bakımından maliyeti her geçen gün daha ağır şekilde hissedilirken, “sivil toplum” kavram ve algısının kendisi de epey yara aldı. Özellikle kadın ve LGBTİ+ hakları gibi temel hak ve özgürlüklere karşı tutum alan iktidar yanlısı ve destekli sivil toplum örgütlerinin hızla artması, bu kavramın ve algının yara almasında etkili oldu. Hedef gösterilen her hak savunucusu, yasaklanan her etkinlik, kriminalize edilen her sivil toplum örgütü ile baskı biçimleri çeşitlenir ve sertleşirken sivil toplumun itibarı da zedelenmeye başladı. Üstelik bilgi üretme, çözüm önerme, karar süreçlerini etkileme, izleme ve savunuculuk gibi temel misyonlarının da bir aşındığı bir süreçti bu. Sivil toplumun dışlandığı karar süreçlerinin, hiçbir karar alıcının konuya vakıf sivil toplum örgütlerinin görüş ve önerilerine başvurma ihtiyacı duymadığı bir ortamın varoluşsal krizlere de kapı aralamaması mümkün değildi.

Bu bakımdan özellikle son 7-8 yılı sivil toplumun var olma, varlığını devam ettirme mücadelesi olarak okumak da mümkün. Yıllar içerisinde kazanılmış hakları geriletmeye çalışan siyasi iktidara karşı yükseltilemiş ısrarlı mücadele bir varlık-yokluk mücadelesi aynı zamanda.

İşte bu almanak, en başta bu varlık-yokluk mücadelesinin eşitsiz şartlarını not düşmeyi ve hatırlatmayı amaçlıyor. Varlık nedeni, ürettikleri, sözü ve eylemi üzerinden hedefe konan hak savunucularının, türlü baskılara maruz kalmasına rağmen insan haklarının korunması ve geliştirilmesindeki ısrarına bir katkı sunmayı, binbir emekle sürdürülmeye çalışılan hak temelli mücadelenin zorlu koşullarına dikkat çekmeyi hedefliyor.

Analiz'den Almanak'a...

Hafıza Merkezi olarak hak savunucularına yönelik baskılar ve sivil alanın daralması karşısında izleme, raporlama ve destek temelli çalışmalarımıza 2018 yılında başladık. Bu alandaki izleme ve belgeleme çalışmalarımız doğrultusunda topladığımız verilerin hukuki bir analizini hedefleyen "Sessiz Kalma: Hak Savunucularına Yönelik Yıldırma Politikaları" isimli raporumuzu ise 2022 yılında yayımladık. Bu raporda hak savunucularına yönelik müdahalelere kaynaklık eden hukuka aykırı ve antidemokratik uygulamaları sivil toplumun çalışma ortamını etkileyecek yasalar çıkarmak, mevcut mevzuatı kötü niyetli ve düşmanca yorumlamak, idari ve yargısal yetkilerin suistimali ve medyadaki karalama kampanyaları gibi çeşitli kategoriler altında sıralayarak zengin bir müdahale repertuarına işaret etmeye çalıştık.

Hak Savunucuları için Sessiz Kalma: Almanak 2022'de ise yargı, kamu makamları ve medya eliyle uygulandığını tespit ettiğimiz müdahale kategorilerini esas alarak 2022 yılında sivil toplum örgütlerinin ve hak temelli mücadelelerin karşı karşıya kaldığı baskıcı ortamı ve uygulamaları bir bütün halinde ortaya koymak istedik.

Almanak'ın hazırlanışında açık kaynak taraması esas alındı. Bu kapsamda Sessiz Kalma ekibinin yıl boyunca sessizkalma.org web sitesi aracılığıyla basından, sivil toplum tarafından üretilen bülten ve bağımsız izleme raporlarından derlediği haberlerden faydalandı. Mevcut siyasi iklime paralel olarak medyada kimlerin hedef alındığı ise yine Sessiz Kalma ekibinin yürüttüğü medya izleme çalışmalarından elde edilen bilgiler ışığında öne çıkan gelişmelere göre aylık olarak özetlendi.

2022 Hak Savunucuları İçin Nasıl Geçti?

Elbette *Hak Savunucuları için Sessiz Kalma: Almanak 2022'de* bahsedilen pek çok olay ya da durum, 2022 yılı ile sınırlanamayacak boyutlar barındırıyor. Öte yandan, 2022'ye özgü trendleri ve öne çıkan stratejileri anlamanın, karşı stratejiler, direnç noktaları ve dayanışma kanalları oluşturulması için elzem olduğuna inanıyoruz.

Öne çıkan gündemlere hızlıca bir baktığımızda, "Hükümeti ortadan kaldırmaya teşebbüs" gibi temelsiz bir suçlamayla açılan ve sivil toplumun susturulması amacıyla süren bir yargılama olduğu, ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararında da vurgulanmış olan Gezi Davası'nın ağır mahkumiyet kararlarıyla sonuçlandırılması en çarpıcı gelişmelerden biri sayılabilir. Sivil toplum çalışmalarında yer alan herhangi birine yöneltilen hukuksuz ve temelsiz suçlamaların nereye varacağına ilişkin en ağır örnek olarak bu karar, her ne kadar öngörülen "caydırıcı" etkiyi yaratamamış olsa da sivil topluma açılan bir dava olduğunu başından beri savunuyoruz. Bu dava sonucunda özgürlükleri ellerinden alınan her bir hak savunucusu için adil yargılama ve bir an evvel özgürlük talebimiz de baki.

Öte yandan, AİHM'in Osman Kavala kararının uygulanmaması üzerine Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi nezdinde süren denetim süreci kapsamında, Türkiye aleyhine başlatılan ihlal prosedürü, antidemokratik ve hukukdışı uygulamaların uluslararası yükümlülükleri dahi tanımayacak düzeyde düşmanca bir tutumdan kaynağını aldığını bir kez daha gösteriyor. Türkiye, Azerbaycan'dan sonra ihlal prosedürü işletilen ikinci ülke olarak tarihe geçerken bu durum demokrasi ve insan hakları açısından evrensel standartların karşılanmasına dair beklentilerden giderek uzaklaştığı bir tabloda umudu korumayı güçleştiriyor.

Yıl boyunca çeşitli düzeylerde karalama kampanyaları aracılığıyla ve resmi yetkililerce hedef alınan Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) son kertede Merkez Konsey üyeleri ve Başkanı Şebnem Korur Fincancı nezdinde yargı tacizine maruz kalması ise çok sistematik, dönem dönem değişen temalar kapsamında ve zamana yayılan şekilde hedef gösterilmenin vardığı son noktayı işaret ediyor. En büyük meslek örgütlerinden biri olan TTB, terör suçlamaları ile yıpratılmaya çalışılırken belli aralıklarla tüm meslek örgütleri için bir yasa hazırlığı içerisinde olduğuna dair mesajların verildiği resmi demeçler, örgütlenme özgürlüğünü tehdit eden güvencesiz ortamı da ifade ediyor.

Örgütlenme özgürlüğünün en direkt şekilde baskı altına alındığı "kapatma davaları" ise temsil gücü bakımından 2022 yılında hak savunucularının karşı karşıya olduğu kötücül tutumun en uç örneği olarak tanımlanabilir. Tarlabası Toplum Merkezi (TTM), Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Derneği (KCDP) ve Göç İzleme Derneği'ne (GÖÇİZDER) açılan davalarda suçlamalar "hukuka ve ahlaka aykırılık" ya da "terörizmin finansmanı" gibi farklı biçimlerde gerekçelendirilse de bu derneklerin kuruluş ve varlık nedenlerine yönelmiş bir şiddeti açığa vuruyor.

2022 yılı, kadın hak savunucularının tüm hukuki mücadele kanallarını zorlayarak İstanbul Sözleşmesi'ni adım adım savunduğu bir yıldın aynı zamanda. 21 Mart 2021'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile feshedilen ilk uluslararası sözleşme olarak İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının iptali ve yürütmenin durdurulması için Danıştay'da açılan çok sayıda dava, Haziran ayında duruşmalı olarak görüldü ve Danıştay'ın nihai kararı Temmuz ayında açıklandı. Danıştay 10. Dairesi, Sözleşme'den çıkılmasına ilişkin iptal istemini reddeden bir karara imza atarken kadın ve LGBTİ+ hak savunucularının ısrarlı ve haklı mücadelesi İstanbul Sözleşmesi'nden ve kazanımlarından hiçbir koşulda vazgeçmeyeceklerini bir kez daha gösterdi.

2022'yi geçen yıllardan farklı kılan bir diğer gelişme de "Büyük Aile Buluşması" adı altında LGBTİ+ların varoluşlarını hedef alan ve nefret söylemini aile değerleri, ahlak vb şekillerde meşrulaştıran mitinglerin Türkiye'nin dört bir yanında yapılması

başlanması oldu. Yıl içerisinde pek çok resmi kurum ve kişinin mitinglerin anafikrine paralel seyreden açıklamaları toplumsal cinsiyet karşıtı bu saflaşmayı teşvik ederken, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) gibi anayasal bir organın mitinglere katılım çağrısı yapan videoyu kamu spotu olarak tavsiye etmesi, LGBTİ+lara yönelik dışlayıcı ve yalnızlaştırıcı politikaların da habercisi oldu. Nitekim yılın son aylarında “ailenin güçlendirilmesi” temasıyla öne sürülen yasa teklifi hazırlığını bu mitinglerin örgütlenmesi için sarf edilen enerjiden ayırt etmek hayli zorlaşıyor. Seçim gündeminin de etkisiyle hızına ara vermiş görünen LGBTİ+ları düşmanlaştırıcı dalganın ağır sonuçları bakımından önümüzdeki dönemde tüm hak savunucularının birlikte karşı durması gereken bir mücadele alanı açmış olduğu görülüyor.

Kamusal toplanma alanları LGBTİ+ karşıtı gruplara sonsuz açılırken bazı barışçıl toplantı ve protestolara yönelik keyfi yasaklar ve polis müdahaleleri 2022 yılında da hak savunuculuğu yapmanın, taleplerini ve sesini duyurmanın önündeki en temel engellerden biri olarak öne çıkıyor. Uzun süredir “sivil alanın daralması” mevhumunu mekansal olarak da deneyimleyen ama buna rağmen sokağı bırakmamakta kararlı hak savunucuları aleyhine Onur Yürüyüşleri, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü ve 8 Mart Feminist Gece Yürüyüşü gibi eylem ve etkinlikler nedeniyle açılan davalar beraatle sonuçlansa da her yıl yeniden açılmaya devam ediliyor. 2018’den bu yana Galatasaray Meydanı’ndaki oturma eylemini sürdürmesi engellenen Cumartesi Anneleri/İnsanları’na açılan dava sürerken, Eylül ayındaki duruşmada destek için gelenlerin basın açıklaması yapmasına engel olmak üzere hızlıca yasaklama kararı da dağılan kitleye polis müdahalesi ile gözaltı işlemi uygulanması yönündeki emir de aynı aklın ürünü. Bu akıl 2022 yılı içerisinde, insanların neşeyi ve mutluluğu paylaşacağı festivalleri ve konserleri yasaklamakta da bir beis görmedi ne yazık ki. Yaz ayları boyunca Hakkari ve Van gibi uzun süreli eylem ve etkinlik yasaklarının gündemde olduğu illerin yanısıra çok çeşitli illerden ardı ardına gelen yasaklama haberleri, aynı duyguda ve aynı notada biraraya gelerek eğlenmenin nasıl bir tehdit içerdiğini sık sık sorgulattı.

“Halkı yanıltıcı” ya da “halk arasında endişe, panik, korku yaratma” potansiyeli olan bilgiyle mücadele etmek amacıyla düzenlendiği savunulan ve “Dezenformasyon Yasası” olarak bilinen “Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” TBMM Genel Kurulu’nda kabul edildikten sonra Ekim ayında Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. İlk bakışta sivil toplumu ilgilendirmiyor gibi görünen bu yasa içeriğinin sansür uygulamalarına kolaylık sağlayacağı, ifade özgürlüğüne yönelik kısıtlama ve tehditlere kapı aralayacağı, yasa yapım sürecinde “Medya Dayanışma Grubu” altında biraraya gelen gazetecilik meslek örgütleri ve dernekleri tarafından yüksek sesle dile getirildi. İnsan hakları ihlallerine ilişkin hakikati dile getirmeyi misyon edinen hak örgütlerinin çalışmaları bu yasaya takılır mı, henüz

böyle bir deneyim yaşanmamış olsa da ifade özgürlüğünü kısıtlayıcı düzenleme ve uygulamaların otosansürü doğurması neredeyse kaçınılmaz olarak değerlendiriliyor.

İfade özgürlüğüne dönük bu genel kısıtlayıcı ortamın yanında hak savunucularının beyan ve açıklamalarına sıklıkla “halkı kin ve düşmanlığa kışkırtma” ya da “Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılama” suçlamalarıyla açılan davalar 2022 yılında da devam etti. Diyarbakır Barosu'nun eski ve yeni yöneticileri ile İnsan Hakları Derneği (İHD) Eş Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan'a Ermeni Soykırımı'nın yıldönümlerinde kurumsal web sitelerinde yayınlanan açıklamalar nedeniyle açılan davaların temel argümanlarını bu suçlamalar oluşturdu. Hak savunucularının açıklamaları kimi zaman da “terör örgütü propagandası yapmak” ile suçlanmalarına delil gösterildi. Şebnem Korur Fincancı'nın bir televizyon kanalında dile getirdiği görüşleri üzerinden endişe verici bir hızla bu şekilde suçlanarak tutuklanması, en yakın örnek olarak yılın son aylarına damgasını vuran bir gelişme oldu.

“Terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla yargılanan, Kanun Hükmünde Kararnameler (KHK) aracılığıyla ihraç edilen ya da emekli olmak zorunda bırakılan Barış Akademisyenleri'nin hukuk mücadelesi ise idari mahkemeler nezdinde devam etti. OHAL KHK'larıyla uygulanan ihraç kararlarına karşı yürütmeyi durdurma talepli davaları sonuçsuz kaldıktan sonra kendilerine OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu adres gösterilen akademisyenler, Komisyon'un aleyhte kararlarını da yine idari mahkemelere taşıdı. Böylece barış hakkını savundukları için sivil ölüme mahkum edilen Barış Akademisyenleri'nin hukuki mücadelesi 2022 yılında da devam etti.

“Terör örgütü üyeliği” suçlamaları ise her dönem olduğu gibi hak savunuculuğunun kriminalizasyonunda kullanışlı bir argüman olarak yine devrede oldu. Büyükada Davası'nda yargılanan 10 hak savunucusundan dördüne 2020 yılında gerçekleşen karar duruşması sonrası “silahlı terör örgütüne üye olma” ve “silahlı terör örgütüne yardım etme” suçlamalarından verilen hapis cezaları “eksik araştırma” ve “kanuna aykırılık” gibi gerekçelerle Yargıtay tarafından bozulurken, GÖÇİZDER, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES), Rosa Kadın Derneği, İHD üye ve yöneticileri sivil toplum çalışmaları nedeniyle “terör” suçlaması eşliğinde yargı tacizine maruz bırakılması devam eden bir hukuksuzluk olarak 2022 yılının da gerçeği oldu.

Terör suçlamalarıyla hak savunuculuğunun yan yana getirilmesine dair trendin kısa vadede sönümlenmesini beklemek pek gerçekçi görünmediği gibi bu suçlamalarla karşı karşıya kalan sivil toplum örgütleri ve hak savunucularının savunulması ve desteklenmesini gündemde tutmak, bu alandaki ihlallerin takipçisi olmak sivil alanı savunmanın çok önemli bir parçası.

Öte yandan hak savunucularının mücadele alanlarına özgü bazı suçlamalarla da karşı karşıya kaldıkları gözleniyor. Bu kapsamda, ekolojik haklar için mücadele eden yaşam savunucularına “haksız rekabet” iddiasıyla şirketler tarafından açılan davalar yeni bir yıldırma aparatı olarak değerlendirilebilir. En güncel örnekleriyle, Marmaris Kent Konseyi Yürütme Kurulu Üyesi Halime Şaman ve Konsey Başkanı Ufuk Beydemir’e yönelik yargılamalar, bu süreçlerin takipçisi olmaktan şirketlere insan haklarına dair yükümlülüklerini hatırlatmaya varan bir mücadele hattının izlenmesi gereğini ortaya koyuyor.

Tüm bu gelişmeleri Almanak’ta detaylı bir kronoloji ile tarihe not düşüyoruz. Amacımız karamsar ve umutsuz bir tablo ortaya koymak değil, aksine baskıların yoğunluğunu gün gün göstererek buna denk yoğunlukta bir karşı mücadeleyi ve dayanışma arayışını güçlü kılmanın önemine inanıyoruz.

Zira, bu almanak hazırlanırken Türkiye 6 Şubat depremlerinin yarattığı felaketle mücadele ediyordu. Kamu gücü kapsamında oluşturulan mekanizmaların yetmediği yerde sivil toplumun önemi, depremin ilk anından itibaren arama-kurtarma, barınma gibi alanlardan başlayarak uzun vadede açtığı yaraların sarılmasında psiko-sosyal destek, sağlık, eğitim vb pek çok hakka erişimde ve dayanışmanın örgütlenmesinde sivil toplum deneyiminin yarattığı fark çok bariz biçimde kendini ortaya koydu. Bu, bir bakıma hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı yepyeni bir zaman kesitini de haber veriyor. O vakit ardımıza dönüp baktığımızda hak savunucularının nelerle nasıl baş ettiğini hatırlamanın, bu yönde hafıza oluşturmanın da kendi içinde bir kıymeti olduğunu düşünüyoruz. Çünkü hakları savunmanın suç olmayacağı, hak savunucularının itibarsızlaştırılmayacağı, yargısal ve idari tacizlere maruz bırakılmayacağı günlere inancımızı tam da bu yıldırma politikalarına karşı insan haklarını savunmayı elden bırakmayanların cesaretinden alıyoruz. İyi ki varlar!

O C A K

5 OCAK

• Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) ve Halkın Hukuk Bürosu üyesi 22 avukatın mesleki faaliyetleri gerekçe gösterilerek yargulandığı davanın görülmesine İstanbul 18. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Mahkemenin sekiz yıl sonra bazı dijital materyallerin dosyaya eklendiğini açıklaması tepki çekti. Selçuk Kozağaçlı, Barkın Timtik ve Oya Aslan'ın tutukluluğunun devamına karar veren mahkeme, bir sonraki duruşmayı 23 Mart 2022'ye erteledi.

7 OCAK

BARIŞ AKADEMİSYENİ HAKKINDA İHLAL KARARI

Anayasa Mahkemesi, Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden ihraç edilen Barış Akademisyeni Onur Can Taştan'ın pasaportunun iptal edilmesine ilişkin başvuruda ihlal kararı verdi. Mahkeme, pasaportun iptal edilmesini "özel hayata saygı hakkının ihlali" olarak değerlendirdi.

• Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından atanan Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Naci İnci'ye karşı 4 Ekim 2021 tarihinde kampüste düzenlenen protesto eylemleri nedeniyle haklarında 5 yıl 3'er aydan 25 yıl 6'şar aya kadar hapis istemiyle dava açılan ikisi tutuklu 14 Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi hakim karşısına çıktı. İstanbul 22. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen davanın ilk duruşmasında mahkeme, o sırada 94 gündür tutuklu bulunan Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri Caner Perit Özen ile Enis Berke Gök'ün adli kontrol şartıyla tahliyesine karar verdi. Öğrencilere, protesto eylemi sırasında İnci'nin makam arabasının üzerine çıktıkları gerekçesiyle "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama," "kişiyi hürriyetinden yoksun kılma," "görevi yaptırmamak için direnme," "kamu malına zarar verme," "kara ulaşım araçlarını kaçırma ve alıkoyma" suçlamaları yöneltiliyor.

8 OCAK

• Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Yürütme Konseyi, Dokuz Eylül Üniversitesi'nde Barış Akademisyeni 12 öğretim görevlisinin açığa alınma ve meslekten ihraç edilme

sürecine ilişkin, Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Oğuz Dicle'ye uyarı cezası, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Hale Ören'e ise 30 gün süreyle meslekten men cezası verdi. TTB iki yıl önceki Genel Kurulu'nda, KHK sürecinde "atılma" kararına katkıda bulunan hekimler hakkında şikayete bağlı olarak disiplin soruşturması açma kararı almış, Barış Akademisyeni Prof. Dr. İzge Günel, o süreçte yaşananlara ilişkin Dicle ve Ören hakkında şikayette bulunmuştu.

- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Karaman-Konya Hızlı Tren Hattı, TOKİ 736 Konut, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Tıp ve Diş Hekimliği fakülteleri ve yapımı tamamlanan diğer projelerin açılış töreninde yaptığı konuşmasında TTB'yi hedef gösterdi. Erdoğan, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'nun (TİTCK) Faz-1, Faz-2, Faz-3 çalışmaları olmadan Turkovac aşısına acil kullanım onayı vermesini eleştiren TTB Genel Sekreteri Prof. Dr. Vedat Bulut'un açıklamalarını kastederek şunları söyledi: "Ya bunlar ne kadar yalancı, ne kadar cambaz ya. Erciyes Üniversitesi, büyük bir kadroyla TURKOVAC aşısını üretiyor, icat ediyor. Adamlar 'Böyle bir şey yok' diyor. Siz ne sahtekârsınız, ne yalancısınız ya. Madem biliyorsunuz da Tabipler Birliği olarak bugüne kadar bir eseriniz var mı? Yok ama yapana da hep taş koydunuz. Sahtekârlar."

11 OCAK

- Muğla Yatağan'da faaliyet gösteren Yatağan Termik Enerji Üretim A.Ş., Yatağan Yeşil Yaşam Derneği Başkanı Kazım Erol hakkında 1 milyon TL manevi tazminat talebiyle dava açtı. Şirket, Erol'un sosyal medya hesaplarında paylaştığı mesaj ve videolarla ticari itibarını zedelediğini ileri sürdü.

- Birleşik Tekstil Dokuma ve Deri İşçileri Sendikası (BİRTEK-SEN) Kurucu Genel Başkanı Mehmet Türkmen, 2021 yılının Ekim ayında Gaziantep'te bir tekstil fabrikası önünde yapılan eylemler nedeniyle gözaltına alındı. Tekstil firmasının şikayeti üzerine gözaltına alınan Türkmen, ifadesinin alınmasının ardından aynı gün serbest bırakıldı.

- Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Genel Başkanı Devlet Bahçeli, partisinin grup toplantısında yaptığı konuşmada TTB'yi hedef aldı. "Türk Tabipleri Birliği bugün değilse ne zaman kapatılacaktır" diye soran Bahçeli, konuşmasına şöyle devam etti: "Türk Tabipleri Birliği isimli tıbbın yüz karası meslek örgütü, Türkiye'yi karalamaktan, saygın bilimsel çalışmaları kötölemekten başka hiçbir işe yaramadığını defalarca ispat etmiştir. Şahsımın da seve seve kullandığı TURKOVAC aşısının Faz-1, Faz-2, Faz-3 çalışmalarının olmadığını iddia eden bu örgüt tıpkı koronavirüsün Omikron varyantı gibidir. Tabipler Birliği müfteriliğin en önde giden kuruluşudur."

12 OCAK

- Diyarbakır Barosu eski Başkanı Tahir Elçi cinayetiyle ilgili üçü polis dört kişinin yargılandığı davanın dördüncü duruşması Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşma öncesinde adliye binasının önü ve çevresi polis tarafından bariyerlerle çevrildi. Diyarbakır Barosu Başkanı Nahit Eren, etkili bir soruşturma yapılmadığı, tanıkları işkence ve bilinçli taksirle yanlış yönlendirdiği, adil yargılamayı etkilediği gerekçeleri ile savcı hakkında soruşturma açılması için suç duyurusunda bulundu. Eren, aynı zamanda Tahir Elçi cinayetini “siyasi suikast” olarak tanımlayan dönemin başbakanı Ahmet Davutoğlu'nun mahkeme huzurunda tanık olarak dinlenilmesi talebinde bulundu. Tahir Elçi cinayeti dosyasında en önemli delillerden birini oluşturan ve bozuk olması nedeniyle mahkemenin incelenmesi için TÜBİTAK'a gönderdiği, içinde cinayetin gerçekleştiği sokakta bulunan bir kebabçının güvenlik kamerasına ait olay anı görüntülerinin bulunduğu hard diskin de boş olduğu ortaya çıktı.

- Hakkında “terör örgütü üyesi olmak” suçlamasıyla verilen 6 yıl 3 ay hapis cezası istinaf mahkemesince bozulan ve Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılan yeniden yargılama sonunda tekrar mahkum edilen İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Eski Şube Başkanı Raci Bilici hakkındaki karar, Diyarbakır Bölge Adliyesi 2. Ceza Dairesi tarafından tekrar bozuldu. Bilici'nin avukatlarının itiraz başvurusu istinaf mahkemesince duruşmalı olarak görüldü. İddia makamı itirazın reddini talep ederken mahkeme oybirliğiyle alınan kararda suçun işlendiğine dair şüpheden uzak, somut, net, inandırıcı delil bulunmadığı gerekçesiyle Bilici'nin beraatine hükmetti.

- Adnan Menderes Üniversitesi kampüsünde, üniversite öğrencisi Enes Kara'nın intiharına ilişkin tahtaya yazı yazarken sözlü saldırıya uğrayan Aydın LGBTİ+ Dayanışması üyesi üç kişi, daha sonra polis tarafından gözaltına alındı. Altı saat gözaltında kaldıktan sonra serbest bırakılan grubun “Cumhurbaşkanına hakaret” suçlamasıyla ifadelerinin alındığı öğrenildi.

14 OCAK

- Bir gün önce altı saat gözaltı sonrası serbest bırakılan Aydın LGBTİ+ Dayanışması üyesi Hikmet Hazer, terörle mücadele ekipleri tarafından gece yarısı evinden tekrar gözaltına alındı. Hazer'in bu kez Instagram'da paylaştığı Kürtçe bir şarkı nedeniyle “PKK-YPG propagandası yapmak” suçlamasıyla ifadesi alındı. Bir gün gözaltında kaldıktan sonra serbest bırakılan Hazer'in gözaltına alındığı sırada Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan toplu açılış töreni sebebiyle Aydın'ı ziyaret etmekteydi.

17 OCAK

• Gezi Davası'nın üçüncü duruşması İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmaya 1539 gündür tutuklu bulunan Osman Kavala katılmazken, tutuksuz yargılanan Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi üyesi Mücella Yapıcı, şehir plancısı Tayfun Kahraman, avukat Can Atalay, eski Anadolu Kültür çalışanı Mine Özerden, akademisyen Ali Hakan Altınay, sosyal girişimci Yiğit Ali Ekmekçi ve bazı Çarşı davası sanıkları katıldı. Avukatlar, Çarşı ve Gezi davalarının ayrılmasını talep etti. Mahkeme, Osman Kavala'nın tutukluluğunun oy çokluğuyla devamına karar verdi. Heyet, duruşmalardan varestede tutulmak isteyen sanıkların bu taleplerinin kabul edilmesine, Gezi Davası kapsamında yurt dışına çıkış yasağı bulunan dokuz sanık hakkında ise bu adli kontrol tedbirinin devamına hükmetti. Gezi Davası'nda verilen beraat kararları 22 Ocak 2021 tarihinde İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi tarafından bozulmuştu. İstinaf mahkemesi, sanıklar aleyhine delillerin yeterince değerlendirilmediği tespitinde bulunmuş, dosyanın Yargıtay önünde bekleyen Çarşı davasıyla ilişkili olduğunu ve birleştirilmeleri gerektiğini öne sürmüştü. İstinaf mahkemesinin bozma kararına uyan İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi, Beşiktaş'ın taraftar grubu Çarşı üyelerinin de aralarında bulunduğu 35 sanık hakkında verilen beraat kararlarının Yargıtay 6. Ceza Dairesi tarafından bozulmasının ardından 28 Temmuz 2021 tarihinde Çarşı davası ile Gezi Davası'nın birleştirilmesine karar vermişti.

18 OCAK

• Ankara'da regl ürünlerinin ücretsiz olması talebiyle Meclis'e yürümek isteyen Kampüs Cadıları ve Mor Dayanışma Derneği üyesi dokuz kadın, polis tarafından darp edilerek gözaltına alındı. "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılma" suçlamasıyla gözaltına alınanlar polisteki ifade işlemlerinin ardından aynı gün içinde serbest bırakıldı.

19 OCAK

• İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi mezuniyet töreninde "İstanbul Sözleşmesi Yaşatır" maskesi takan ve gökkuşağı bayrağı açan üniversiteli Rozana Urkun'a açılan disiplin soruşturmasında kınama cezası verildi.

• Çine Yaşam Platformu Sözcüsü Ahmet Uslu hakkında AKP Aydın Milletvekili Mustafa Savaş tarafından yapılan suç duyurusu takipsizlikle sonuçlandı. Çine

Cumhuriyet Başsavcılığı, Uslu'nun Madran dağındaki madencilik faaliyetleriyle ilgili verdiği röportajda geçen "AKP Milletvekili Mustafa Savaş şirketin iş takipçiliğini yapıyor" ifadelerinin iftira ya da hakaret suç unsurlarını oluşturmadığını, onur ve şerefi zedeleyici nitelik taşımadığını belirterek kovuşturmayaya yer olmadığına karar verdi.

20 OCAK

- Munzur Çevre Derneği üyesi Özkan Arslan'a, "terör örgütü üyeliği" gerekçesiyle 6 yıl 3 ay hapis cezası verildi. Tunceli Adliyesi 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada, mahkeme heyeti, Arslan'ın katıldığı 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü ve ekoloji eylemlerini, sosyal medya hesaplarında paylaştığı şiirleri örgüt üyeliğine delil olarak gösterdi. Arslan'ın daha önce de Peri Vadisi'ni koruma amaçlı eylemlere katıldığı için köyüne girişi yasaklanmıştı.

21 OCAK

- Çağlayan'daki İstanbul Adliyesi'nde düzenlenen Adalet Nöbeti açıklamasında, TTB Merkez Konseyi'nin "Savaş bir halk sağlığı sorunudur" bildirisini okuyan avukatlara (Ali Babür Atilla, Alp Selek, Bülent Utku, İlke Çandırday, Kemal Aytaç, Mehmet Güvenç, Necdet Okcan, Sevin Şeker, Yavuz Okçuoğlu) "terör örgütü propagandası yapmak", "kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşlerine silahlı katılarak ihtar rağmen kendiliğinden dağılmamak" suçlamalarıyla açılan soruşturma, dört yıl sonra takipsizlikle sonuçlandı. Savcılığın takipsizlik kararında, "Soyut bir kamu düzeni ve kamu güvenliği tehlikesine dayanarak toplantı ve gösteri yürüyüşü yasaklanmamalı, göstericilerin saldırgan ve tehdit edici herhangi bir davranış sergileyip sergilemedikleri de tespit edilmelidir," değerlendirmesi yer aldı. 1 Şubat 2018 tarihinde düzenlenen 44. Adalet Nöbeti'nde TTB'ye soruşturma açılmasına neden olan bildiri okuyan Avukat Kemal Aytaç, evi basılarak ifadeye götürülmüştü.

- 25 Mayıs 2021 tarihinde gözaltına alınan Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) üye ve yöneticileri hakkında "silahlı terör örgütüne üye olma" ve "terör örgütü propagandası yapma" suçlamasıyla iddianame düzenlendi. SES Eş Genel Başkanı Selma Atabey, önceki dönem Eş Genel Başkanı Gönül Erden, eski Genel Başkanlardan Bedriye Yorgun ve eski MYK üyeleri Fikret Çalağan, Belkıs Yurtsever ile Ankara SES Şube önceki dönem Eş Başkanı Rona Temelli ile Şube yöneticileri Erdal Turan ve Ramazan Taş 25 Mayıs 2021'de gözaltına alınmış, Gönül Erden dışındaki SES yöneticileri 1 Haziran 2021 tarihinde tutuklama talebiyle sevk edildikleri mahkeme tarafından serbest bırakılmışlardı.

24 OCAK

• Mersin'de "Tehlike Altındaki Avukatlar Günü" dolayısıyla adliye önünde basın açıklaması yapmak isteyen avukatlara polis izin vermedi. Avukatların açıklamasına müdahale eden polis, gerekçe olarak "adliye önünde açıklama yapılmasına izin verilmemesi"ni öne sürdü.

26 OCAK

• 2021'deki 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü'nde İstanbul Beyoğlu'ndaki protestolara katılan ve polis operasyonu ile gözaltına alınan 20 kadın hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu'na muhalefet ettikleri" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı, altısının aynı zamanda "Cumhurbaşkanına hakaret" ile de suçlandığı öğrenildi.

MEDYADA HEDEF GÖSTERME

2022'nin ilk günlerinden itibaren Türk Tabipleri Birliği (TTB) ile TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı'nın medya üzerinden yürütülen hedef gösterme ve karalama kampanyalarının gündeminde olduğu görüldü. Covid-19'a karşı geliştirilen yerli aşı Turkovac'la ilgili kurumun dile getirdiği belirsizlik ve endişeler, ayın ilk günlerindeki sözlü saldırıların temelini oluşturdu.

TTB ve Şebnem Korur Fincancı'ya yönelik ikinci dalga saldırılar, Fincancı'nın sağlık çalışanlarının koşullarının iyileştirilmesi gereğiyle ilgili TBMM'de yaptığı basın açıklamasından sonra başladı. Günlerce süren karalama kampanyasında TTB ile PKK arasında ilişki olduğu, TTB'nin terör örgütüne yardım ettiği iddia edildi.

Hükümete yakın medya tarafından Ocak 2022'de hedefe konan diğer hak savunucusu kişi ve kurumlar ise Boğaziçi Nöbeti'ni sürdüren akademisyenler; uzun ve haksız tutukluluğuyla Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Index on Censorship (Sansür Endeksi) Dergisi tarafından "yılın despotu" seçilmesinin nedenlerinden biri olarak gösterilen Osman Kavala; Adem ve Havva ile ilgili şarkı

sözleri nedeniyle "dine hakaret ettiği" iddiasıyla hedefe konan Sezen Aksu'ya destek veren Diyarbakır Barosu; "terör örgütü üyeliği" iddiasıyla yargılanan İHD Eş Başkanı Öztürk Türkoğan ve İstanbul Şubesi bünyesinde bir LGBTİ+ Hakları Komisyonu kuran İHD oldu.

Yılın ilk günlerinde yabancı vakıflardan fon alan kurumlar, "fondaş" yaftalamasıyla bir kez daha gündeme getirilirken, yayımlanan listelerde hak savunucusu STK'ların isimleri de geçiyordu.

ŞUBAT

1 ŞUBAT

- Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği'nin faaliyetlerine ilişkin Edremit Kaymakamlığı tarafından yürütülen denetim sonucunda, derneğin bazı yükümlülüklerini eksik yerine getirdiği gerekçesiyle Başkan Süheyla Doğan şahsında 51 bin 730 TL idari para cezası kesildi. Dernek, astronomik seviyedeki cezanın sebebini "durdurmayı başardıkları pek çok ekokırım projesi nedeniyle bazı odakların hedefi haline gelmeleri," olarak açıkladı.

2 ŞUBAT

- 2016 yılında KHK ile kapatılan *Özgür Gündem* gazetesi ile dayanışma için başlatılan nöbetçi genel yayın yönetmenliği kampanyasına katılan TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı, Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) Türkiye temsilcisi Erol Önderoğlu ve gazeteci-yazar Ahmet Nesin'in yargılanmasına devam edildi. Bir sonraki duruşma tarihi olarak 14 Haziran 2022 belirlenirken, duruşmada söz alan Erol Önderoğlu, "Aslında altı yıldır yargılanan olmak başlı başına bir yük. Sadece ve sadece insan hakları savunuculuğu yapmak, gazetecilerin haklarına zaman ayırmak isteyen bir insan olarak, sanık sıfatıyla her iki üç ayda bir bu adliyeye gelerek hırpalanıyorsunuz," dedi.

- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarının uygulanmasını denetleyen Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, 10 Aralık 2019 tarihli AİHM kararına rağmen Osman Kavalayı halen serbest bırakmayan Türkiye hakkında ihlal prosedürünü resmen başlattı. 47 üye ülkenin oy çokluğuyla aldığı kararla Komite, tutukluluğu süren Kavalayı ile ilgili Türkiye'nin yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğinin tespit edilmesi için Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 46. maddesi gereği davanın yeniden AİHM'e gönderilmesine, Türkiye'nin AİHS'yi ihlal edip etmediğinin incelenmesine karar verdi. Kararın hemen ardından açıklama yapan Dışişleri Bakanlığı, Komite kararını "bağımsız yargı sürecine müdahale" ve "yargı sürecine saygı ilkesinin ihlali" olarak değerlendirdi.

3 ŞUBAT

- İHD Diyarbakır Şubesi'nin Yenişehir ilçesinde bulunan binasına sabah saatlerinde polis operasyonu düzenlendi. Polisler giriş ve çıkışları kapadıkları binada saatlerce

arama yaptı. Adıyaman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından İHD Diyarbakır Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi ve Sekreteri Ferhat Berkpınar hakkında yürütülen bir soruşturma kapsamında yapılan operasyonda, dernek çalışanlarına ve üyelerine ait kişisel belgelere el konuldu. Soruşturma kapsamında gözaltına alınan Berkpınar, soruşturmanın yürütüldüğü Adıyaman'a götürüldü. İHD yöneticileri arama ve el koyma kararı veren sulh ceza hakimi hakkında Hakimler ve Savcılar Kurulu'na (HSK) şikayette bulunurken arama işlemini gerçekleştiren kolluk görevlileri hakkında da Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulundu.

- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Avrupa Konseyi'nin Osman Kavala'nın AİHM kararına rağmen süren tutukluluğuna ilişkin Türkiye'ye yönelik başlattığı AİHS ihlal süreciyle ilgili olarak, "Bizim mahkeme kararlarımızı tanımayanları biz de tanımıyoruz," dedi.

7 ŞUBAT

- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Fikri ve Sınai Haklar Soruşturma Bürosu, Tarlabası Toplum Merkezi (TTM) hakkında düzenlediği davaname ile derneğin feshi ve fesih kararına kadar faaliyetten alıkonulması şeklinde tedbire karar verilmesini talep etti. TTM yöneticileri ve avukatları, Türk Medeni Kanunu'nun 89. ve Dernekler Kanunu'nun 30/b maddelerine dayanarak açılan ve derneğin "kanuna ve ahlaka aykırı hale geldiği" iddiasına yer verilen davadan, 10 Şubat tarihli *Milat Gazetesi* manşet haberiyle haberdar oldular.

8 ŞUBAT

- Van'da, özlük hakları için "G(ö)revdeyiz" diyerek iş bırakan sağlık emekçilerine yönelik polis müdahalesinde, aralarında TTB yöneticilerinin de bulunduğu 10 kişi gözaltına alındı. Van-Hakkari Tabip Odası ile Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) öncülüğünde gerçekleştirilmek istenen açıklama esnasında darp edilerek gözaltına alınan ve daha sonra serbest bırakılanlardan biri de Van-Hakkari Tabip Odası Başkanı Hüseyin Yaviç'ti. Darp raporu alan Yaviç, polisler hakkında şikayetçi oldu.
- Migros'un İstanbul Esenyurt'ta bulunan deposunda yüzde 8'lik zam teklifine karşı iş bırakma eylemi sürdüren Depo, Liman, Tersane ve Deniz İşçileri Sendikası (DGD-SEN) üyesi işçiler depoya yapılan polis operasyonu ile gözaltına alındılar. Gözaltına alınanlar arasında DGD-SEN Genel Başkanı Neslihan Acar ile iki sendika yöneticisinin de bulunduğu öğrenildi. Gözaltına alınanlar gece saatlerinde serbest bırakıldı.

10 ŞUBAT**ÜNİKUIR'E CESARET ÖDÜLÜ**

Roosevelt Vakfı'nın, Dört Özgürlük Ödülleri (Four Freedom Awards) sahiplerini buldu.

ÜniKuir Derneği, "Korkusuzluk" ödülüne layık görüldü.

Ödül ilk kez LGBTİ+ mücadelesi yürüten bir aktiviste ya da örgüte verildi. Ödül adını, sonradan İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde yer alacak Amerika Birleşik Devleti Eski Başkanı Franklin D. Roosevelt'in 1941 tarihli konuşmasındaki "Dört Özgürlük" tanımından alıyor.

• Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesini, 5 Ağustos 2020'de İzmir'de protesto eden 18 kadın hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" suçlamasıyla açılan davanın ilk duruşması İzmir 44. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü.

• İHD Diyarbakır Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Ferhat Berkpınar, sekiz günlük gözaltı süreci sonrası çıkarıldığı mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

12 ŞUBAT

• İHD Muş Şubesi eski Başkanı avukat Tarık Güneş ile Muş Barosu'na kayıtlı avukat Rumet Agit Özer, örgüt üyesi olmak suçlamasıyla gözaltına alındı. Güneş 13 Şubat'ta tutuklanırken, Özer adli kontrol ile serbest bırakıldı. İHD, yazılı bir açıklama yaparak Güneş ve Özer'e, Sulh Ceza Hakimliği ve savcılık sorgularında, yedi-sekiz yıl öncesine ait dönemde İHD için hazırlanan çeşitli raporlar ile yapılan açıklamaların sorulduğunu belirtti.

14 ŞUBAT

• İHD Muş Şubesi eski Başkanı avukat Tarık Güneş ve Muş Barosu'na kayıtlı avukat Rumet Agit Özer'in gözaltına alınmasına ve gözaltındaki avukatların sorgusu sonrasında kolluk görevlilerinin müdafilik üstlenen avukatların adliye içinde görüntüsünü almasına tepki olarak adliye binası önünde basın açıklaması yapmak isteyen Muş Barosu Başkanı Kadir Karaçelik ve beraberindeki avukatlar, Muş Valiliği'nin yasaklama kararı gerekçe gösterilerek polis engellemesiyle karşılaştı.

SELAHATTİN GÜVENÇ: “YORULMAK BİLMEZ BİR HAK SAVUNUCUSUYDU”

Çukurova Göç-Der Başkanı, Halkların Demokratik Kongresi (HDK) Göç ve Mülteci Meclisi Sözcüsü Selahattin Güvenç, geçirdiği beyin kanaması nedeniyle yaşamını yitirdi. Ortaokul yıllarından itibaren savunuculuk faaliyetlerini aralıksız sürdüren Güvenç, 1956 Elazığ-Palu doğumluydu. 1980 darbesinden sonra “terör örgütü üyeliği” iddiasıyla gözaltına alınmış, iki yıl cezaevinde kalmıştı. Diyarbakır’da Sağlık Mensupları Derneği’nin kuruluşunda yer aldı, kurucu başkan seçildi. Sonraki yıllarda Tüm Sağlık-Sen ve KESK’e bağlı Sağlık Emekçileri Sendikası (SES) Diyarbakır Şube yöneticiliği yaptı. SES Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeliği görevini üstlendi. 1993’te Diyarbakır Demokrasi Platformu olarak yaptıkları bir açıklama nedeniyle, 13 arkadaşıyla tutuklandı ve beş ay cezaevinde kaldı. 2004’te Akdeniz Göç-Der’i kurdu. Zorunlu göçle ilgili alan araştırmaları yürüttüler, üniversitelerin göç ile ilgili çalışmalarına katıldılar. AB Delegasyonu, Birleşmiş Milletler (BM) ve BM Kalkınma Fonu (UNDP) için çeşitli raporlar hazırladılar. Hakkında pek çok kez dava açılmasına rağmen hiç ceza almadı.

Güvenç, Göç Platformu ile Mersin Ayrımcılık Platformu’nun oluşmasına öncülük etti, her ikisinin de sözcülüğünü üstlendi. İstanbul Politikalar Merkezi, Türkiye Barış Meclisi, Mersin Kent Konseyi, Doğu Akdeniz Sivil Toplum Platformu, Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi, Sivil Toplum Geliştirme Merkezi (STGM) gibi pek çok kurumda çalıştı.

Suriye’deki savaşın yol açtığı göçü ve sığınmacıların durumunu, yaşanan insan hakları ihlallerini yerinde gözlemlemek amacıyla 25 Eylül 2014’te Suruç’a giden hak temelli sivil toplum örgütleri temsilcileri arasındaydı. Vefat ettiği tarihe kadar HDK Merkez Yürütme Kurulu üyeliği ve Göç ve Mülteci Meclis sözcülüğü görevlerini yürüttü.

15 ŞUBAT

• Rosa Kadın Derneği Yönetim Kurulu üyesi avukat Elif Tirenç İpek Ulaş'ın dernek çalışmaları gerekçe gösterilerek "terör örgütü üyeliği" iddiasıyla yargılandığı davanın ilk duruşması Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Dosyanın esas hakkında mütalaanın hazırlanması için iddia makamına gönderilmesine karar veren mahkeme, bir sonraki duruşmanın 3 Mart 2022 tarihinde görülmesine hükmetti.

17 ŞUBAT

• İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin, "terör örgütü propagandası yapmak" iddiasıyla Tunceli 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı davanın ilk duruşmasında beraat etti. 2019'da gerçekleşen bir panelde yaptığı konuşma ve saldırıya uğrayan Amedspor oyuncusu Deniz Naki'ye geçmiş olsun dileğinin yer aldığı sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek açılan davanın soruşturma aşamasında Keskin'in annesinin evine polis operasyonu düzenlenmiş, o sırada evde olmayan Keskin telefonla aranarak ifadeye çağırılmıştı.

18 ŞUBAT**OSMAN KAVALA'YA ALMANYA'DAN ÖDÜL**

1 Kasım 2017 tarihinden bu yana tutuklu olan iş insanı ve insan hakları savunucusu Osman Kavala, 2022 Tonhalle Düsseldorf İnsan Hakları Ödülü'ne layık görüldü. Düsseldorf Senfoni Orkestrası'na ev sahipliği yapan kültür merkezi tarafından yapılan açıklamada Anadolu Kültür Yönetim Kurulu Başkanı Kavala'nın Türkiye'deki kültür girişimlerini ulusal ve uluslararası iş birlikleriyle desteklediği vurgulandı.

Düsseldorf Senfoni Orkestrası Başşefi Adam Fischer, Kavala'nın durumunun Türkiye'de siyasetin yargı üzerindeki etkisini ortaya koyan sarsıcı bir örnek olduğunu söyledi. Fischer, "Açıkça burada insan ve vatandaşlık haklarını savunan bir insan cezalandırılıyor ve susturuluyor," dedi.

19 ŞUBAT

• Ankara Kadın Platformu'nun 8 Mart çağrısı için Çankaya Belediyesi önünde yapmak istediği eylem öncesinde, eylemin düzenleneceği bölge polis tarafından bariyerle kapatıldı. Kadınlara ve haber için gelen gazetecilere birçok kere GBT sorgulaması yapıldı. Kadınlar eylem yapacakları yere geçerken polisin sürekli takibine tepki gösterdi. Bu sırada yaklaşık 10 kadın gözaltına alındı.

21 ŞUBAT

• Diyarbakır Barosu tarafından 24 Nisan 2017 tarihinde yayımlanan “24 Nisan/Büyük Felaket: Ermeni Halkının Acısını Paylaşıyoruz” başlıklı basın açıklaması, 24 Nisan 2018 tarihinde yayımlanan “Ermeni Halkının Dinmeyen Acısını Paylaşıyoruz” başlıklı basın açıklaması ve baronun Hakkari'deki Silahlı İnsansız Hava Aracı (SİHA) operasyonuna dair hazırladığı rapor gerekçe gösterilerek mevcut Baro Başkanı Nahit Eren, eski Baro Başkanı Ahmet Özmen ve dönemin Yönetim Kurulu üyesi dokuz ismin yargılandığı davada karar açıklandı. Diyarbakır 13. Ağır Ceza Mahkemesi, Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 301. maddesi uyarınca “Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılama” ve 216. maddesi uyarınca “halkı kin ve düşmanlığa tahrik etme” suçlamaları yöneltilen 11 baro yöneticisinin hepsi hakkında beraat kararı verdi.

• Birleştirilen Gezi ve Çarşı davalarının dördüncü duruşması görüldü. İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, Osman Kavala'nın tutukluluk halinin devamına, 28 Temmuz 2021 tarihinde birleştirilen Gezi ve Çarşı dosyalarının ise yeniden ayrılmasına karar verdi.

• 52 Boğaziçi Üniversitesi öğrencisinin “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etmek” ve “kişiyi hürriyetinden yoksun kılmak” suçlamasıyla yargılandığı davanın beşinci duruşması İstanbul 49. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. İfadesi alınan sanıklar hakkında uygulanan adli kontrol tedbirlerinin kaldırılmasına karar veren mahkeme, bir sonraki duruşmanın 4 Temmuz 2022 tarihinde görülmesine hükmetti.

• Haklarında açılan fesih davasını *Milat Gazetes*'nin manşetinden haber alan Tarlabası Toplum Merkezi (TTM) hakkında savcılığın tedbir kararının, davanın görüldüğü İstanbul 18. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından kabul edilmesiyle birlikte derneğin faaliyetten alıkonmasına karar verildiği öğrenildi.

22 ŞUBAT

• İHD Eş Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan'ın "terör örgütü üyeliği" iddiasıyla yargılanmasına Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlandı. İddianamede Türkdoğan'ın İHD Eş Genel Başkanı olarak Garê operasyonuna, PKK Lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılmasına, cezaevlerindeki hak ihlallerine dair açıklamaları, avukat ve gazetecilerle yaptığı telefon görüşmeleri suç sayıldı. Türkdoğan savunmasında "Bana açılan bu davayla insan hakları savunucularına, derneğimize ve bize gözdağı verilmek isteniyor. Hakkımda açılan davanın İçişleri Bakanlığı tarafından açıldığını düşünüyorum. Ben insan hakları savunucusuyum. Yaptığım yasal ve demokratik faaliyetler, iddianamede gerekçe gösterilmiş. Ben insan hakları faaliyetlerini sürdürmeye devam edeceğim. Bu hukuksuzluk son bulmalı," dedi. Mahkeme heyeti, Türkdoğan'ın yurt dışına çıkış yasağının devamına karar vererek duruşmayı 19 Nisan 2022'ye erteledi.

24 ŞUBAT

• İHD Hatay Şubesi, dernek binalarına yönelik saldırı girişimine ilişkin açıklama yaptı. İHD üyelerinin Antakya Köprübaşı'nda gerçekleştirdiği basın açıklamasında konuşan Şube Eş Başkanı Mürsel Tonguç Salmanoğlu, 21 Şubat Pazartesi günü dernek binasına geldiklerinde kapıda ve duvarlarda asılı bulunan bilgilendirme afişlerini yakılmış bulduklarını, bu nedenle kapının kısmi olarak zarar gördüğünü söyledi. Bu saldırının bilinçli, planlı ve organize olduğunu düşündüklerini kaydeden Salmanoğlu, hukuki haklarını kullanarak olayın takipçisi olacaklarını ekledi.

MEDYADA HEDEF GÖSTERME

Şubat ayına gelindiğinde, hedef gösterme ve karalama kampanyalarının odağındaki isim ve kurumların Osman Kavala ile Tarlabası Toplum Merkezi (TTM) olduğu görüldü.

Tonhalle Düsseldorf İnsan Hakları Ödülü'nün Kavala'ya verilmesi, kendisini yeniden hedef haline getirirken, yapılan haberlerde Kavala "Gezi finansörü", "Soros artığı" olarak yaftalandı, aldığı ödülün "Avrupalı dostlarından" geldiği vurgusu yapıldı.

Tarlabası Toplum Merkezi (TTM) de tıpkı Kavala gibi 2021'den devamla, dönem dönem söz konusu medya tarafından yapay gündemlerle hedef alınıyor. Şubat ayının karalama konusu,

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan "Beyoğlu Senin Katılımınla Beyoğlu" başlıklı rapor. Burada TTM'nin çalışmalarından olumlu örnek olarak bahsedilmesi, derneğin "LGBTİ+ ve PKK propagandası yaptığı, çocukları istismar ettiği ve dernekte pedofili faaliyetlerde bulunduğu" gibi dayanaktan yoksun ve nefret söylemi içeren iddialarla itham edilmesine yol açtı.

MART

1 MART

• 8 Mart 2021 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde düzenlenen 19. Feminist Gece Yürüyüşü'nde gözaltına alınan 17 kadın hakkında "Cumhurbaşkanına hakaret" ve "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" iddiasıyla açılan davanın ilk duruşması İstanbul 10. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Aralarında hak savunucusu Nimet Tanrikulu'nun da bulunduğu 17 kadın, yürüyüş sırasında "Tayyip kaç kaç kaç kadınlar geliyor," ve "Zıpla zıpla, zıplamayan Tayyip'tir" sloganlarının "ritmine uygun şekilde hareket ettikleri" iddiasıyla, 2 yıl 8 aydan 7 yıl 8 aya kadar hapis istemiyle yargılanıyor.

3 MART

• Rosa Kadın Derneği Yönetim Kurulu üyesi avukat Elif Tirenç İpek Ulaş hakkında "terör örgütü üyeliği" iddiasıyla açılan davanın ikinci duruşması Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Esas hakkında mütalaasını açıklayan iddia makamı, dosya kapsamında elde edilen deliller, gizli tanık ve tanık beyanları, ele geçirilen ajanda ve dokümanlardan hareketle; "KCK sistematğinde belirttiği şekilde sosyal alan yapılanmaları bünyesinde, üye olduğu Rosa Kadın Derneği'nin faaliyetleri çerçevesinde örgütsel eylemlerde bulunduğu, sanığın bu şekilde kendi iradesini örgütün iradesine teslim ettiği" gerekçeleriyle Ulaş'ın cezalandırılmasını talep etti. Bir sonraki duruşma 14 Haziran 2022 tarihine ertelendi.

3 MART

CAN CANDAN GÖREVİNE DÖNÜYOR

Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından atanan Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Naci İnci'nin görevine son verdiği akademisyen Can Candan, açtığı yürütmenin durdurulması ve iptal davasında mahkemenin durdurma kararı vermesiyle birlikte esas karar verilene kadar görevine geri döneceğini duyurdu.

Melih Bulu'nun görevden alınmasının ardından 15 Temmuz 2021'de rektör vekili olarak atanan İnci, 16 Temmuz 2021'de, yani göreve geldikten bir gün sonra Candan'ın görevine son vermişti. 2007 yılından bu yana Boğaziçi Üniversitesi Batı Dilleri ve

Edebiyatları Bölümü Film Çalışmaları Programı'nda öğretim görevlisi olan belgesel sinemacı Can Candan, 13 Ağustos 2021'de Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü'ne yürütmenin durdurulması ve iptali için dava açmıştı. Eğitim-Sen'in de müdahil olduğu davaya ilişkin kararını 20 Ocak 2022 tarihinde veren İstanbul 2. İdare Mahkemesi, yürütmenin durdurulması istemini reddetmişti. Karara itiraz eden Candan'ın başvurusunu değerlendiren İstanbul 7. İdare Dava Mahkemesi, 16 Şubat günü oy çokluğu ile yürütmenin durdurulmasına karar verdi.

Candan, konuyla ilgili sosyal medya paylaşımında, "Mesnetsiz iddialarla, haksız, hukuksuz bir şekilde 14 yıl hizmet verdiğim Boğaziçi Üniversitesi'nde 'görevden alınma'mın 227. gününde mahkemeden yürütmenin durdurulması kararının haberini aldım! Tüm Türkiye'de özerk, özgür, demokratik üniversite için kabul etmiyoruz, vazgeçmiyoruz... İşe iade davası devam ediyor. Bu ara karar, birinci mahkemenin ret kararını ikinci kez bozan bölge idare mahkemesi tarafından verildi. Esas karar verilene kadar bu karar değişmeyecek. Yani esas karar verilene kadar görevime dönüyorum," dedi.

4 MART

- İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen Gezi Davası'nda savcı, esas hakkında mütalaasını celse arasında açıkladı. Mütalaada Osman Kavala ve Mücella Yapıcı'nın "cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni ortadan kaldırmaya teşebbüs etmek" suçu uyarınca ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılması talep edildi. Diğer sanıklar Ali Hakan Altınay, Can Atalay, Çiğdem Mater, Mine Özerden, Tayfun Kahraman ve Yiğit Ali Ekmekçi'nin ise "cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni ortadan kaldırmaya teşebbüse yardım etmek" suçu uyarınca 15 yıldan 20 yıla kadar hapisle cezalandırılması talep edildi.

7 MART

- 30 Haziran 2021'de düzenlenen 1. Eskişehir Onur Yürüyüşü'nde gözaltına alınan 15 LGBTİ+ hak savunucusu ve bir gazetecinin "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" suçlamasıyla yargılandığı dava Eskişehir 8. Asliye Ceza

Mahkemesi'nde başladı. Eskişehir'de ilk kez düzenlenen Onur Yürüyüşü'ne yürüyüş saatinden önce müdahale eden polis, ikisi çocuk 17 kişiyi gözaltına almıştı.

- Mersin Valiliği'nin 1-7 Temmuz 2019 tarihleri arasında düzenlenmesi planlanan 5. Mersin Onur Haftası'na dair yasak kararı, Adana Bölge İdare Mahkemesi tarafından iptal edildi. Mersin Valiliği, "huzur" ve "güvenlik" gerekçesiyle 25 Haziran 2019 tarihinden itibaren geçerli 20 günlük bir etkinlik yasağı getirmiş, ancak Onur Haftası etkinlikleri yasağa rağmen gerçekleştirilmişti. Muamma LGBTİ+ Derneği'nin yasak kararına ilişkin yaptığı itirazın Mersin 1. İdare Mahkemesi tarafından reddedilmesinin ardından istinafa başvurulmuştu.

8 MART

- 1 Kasım 2017'den beri tutuklu bulunan Osman Kavala'nın avukatları, İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmekte olan Gezi Davası savcısının sunduğu mütalaa hakkında açıklama yaptı. Kavala hakkında 18 Şubat 2020 tarihindeki beraat kararının ardından verilen tutuklama kararı için gerekçe olarak öne sürülen "15 Temmuz darbe girişimini desteklemek" (TCK 309) ve "casusluk" (TCK 328) suçlamalarının konusuz kaldığını belirten açıklamada, "Özellikle casusluk suçlamasının sadece tutuklamanın sürdürülmesine yönelik bir hukuki argüman olarak kullanıldığı açıkça itiraf edilmiştir," denildi.

- Marmaris Kent Konseyi ve Muğla Çevre Platformu üyesi, yaşam savunucusu Halime Şaman aleyhine SİNPAŞ GYO'nun açtığı tazminat davasına İstanbul 5. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde devam edildi. Duruşma öncesi İstanbul Adliyesi önünde açıklama yapan Halime Şaman, Karacaöğüt Yat Limanı Projesine verilen "ÇED gerekli değil" kararının mahkemece iptal edildiğini, aynı kararın Kızılbük'te yapılan devremülk projesi için de verilmesini beklediklerini kaydetti. Duruşmada davacı şirketlerin hak ve para kaybı olmadığına ilişkin rapor sunulurken karşı taraf, "Şaman'ın eylemleri şirketlerimizi incitici ve rencide edici biçimdedir" iddiasını yineledi. Şaman'ın avukatı müvekkilini, "Muğla İdare Mahkemesi 'ÇED Gerekli Değildir' kararının iptaline karar vermiştir. Milli Park ve kıyı işgali raporlarla saptanmıştır. Bu hususlar Şaman'ın beyanlarını doğrular niteliktedir," diyerek savundu.

14 MART

- *Sabah* gazetesine yaptığı açıklama sırasında Osman Kavala hakkında konuşan İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, "Kim Kavala'nın hukuk iğfal edilerek serbest bırakılmasını istiyorsa, Ukrayna'daki ve Suriye'deki çocukların katili de odur," dedi.

• TTB İstanbul Tabip Odası üyesi doktorlar, 14 Mart Tıp Bayramı nedeniyle Cumhuriyet Anıtı'na çelenk bırakmak için Taksim Meydanı'nda bir araya geldi. Çelenk töreninden sonra basın açıklaması yapacaklarını belirten doktorların demir bariyerlerle kapatılan anıt alanına girmesi polis tarafından engellendi. Meydanda basın açıklaması yapılmasının yasak olduğunu gerekçe göstererek doktorları anıta sokmayan polis, sadece çelenk koymak isteyenlerin içeri girebileceğini söyledi. Bu sırada, içeri girmek isteyen doktorlara sert müdahalede bulunuldu. Müdahale sırasında 89 yaşındaki Op. Dr. Erdinç Köksal yere düştü.

16 MART

• Diyarbakır'da sabah saatlerinde düzenlenen polis operasyonu ile aralarında Rosa Kadın Derneği Başkanı Adalet Kaya, yerine kayyım atanan Sur Belediyesi Eş Başkanı Filiz Buluttekin ve Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası Amed Şube Sekreteri Fatma Yıldızhan'ın da bulunduğu çok sayıda kadın gözaltına alındı. Yerel kaynaklar, gözaltı gerekçesinin 8 Mart etkinlikleri olduğunu ve 24 kadın hakkında gözaltı kararı bulunduğunu öne sürdü.

• 15 yaşam savunucusu hakkında, 28 Ekim 2020 tarihinde Ordu'nun Ünye ilçesine bağlı Üçpınar köyünde fındık bahçelerinde yapılmak istenen maden sondaj çalışmasına karşı çıktıkları için şikayet üzerine açılan davanın dördüncü duruşması Ünye 3. Asliye Mahkemesi'nde görüldü. Savcı, yargılananlar hakkında iddianame doğrultusunda "mala zarar verme, kanunlara uymama, tahrik ve görev yaptırmama" suçlarından ceza talep etti. Sanıklara yazılı savunma için süre veren mahkeme, bir sonraki duruşmanın 23 Mart 2022'de görülmesine karar verdi.

17 MART

• Emniyet Genel Müdürlüğü Terörle Mücadele Daire Başkanlığı, Erkam Tufan Aytav'ın Youtube kanalı üzerinden yaptığı programa katılan TTB Başkanı Şebnem Korur Fincancı hakkında suç duyurusunda bulunduğunu duyurdu. Fincancı programda MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin TTB'yi hedef alan açıklamalarına yanıt vermişti. Merkez medyaya da tepki gösteren Fincancı, "Hiçbir hak talebimizi görmeyen, TTB'nin eylemleri yok gibi davranan ana (yandaş) akım, Youtube üzerinden katıldığım yayına nasıl suç oluşturduğu belirsiz suç duyurusunu hemen görmüş. Aradınız da yanıt mı vermedik? Hangi gazeteci arasa konuşuruz. Ben sansürcü değilim, kendinize bakın!" ifadelerini kullandı.

• Anayasa Mahkemesi (AYM), Devlet Denetleme Kurulu'nun (DDK) dernekleri

denetlediği sırada kurumlardaki her kademe ve rütbedeki görevlileri açığa almasına ilişkin yetkisini anayasaya aykırı bularak iptal etti. Dernek kurma hakkının bizzat anayasada düzenlendiğini anımsatan AYM, kişi haklarıyla ilgili kararname çıkarılmayacağını kaydetti.

18 MART

• 16-17 Mart tarihlerinde yürütülen Diyarbakır merkezli polis operasyonlarıyla gözaltına alınan kadınlardan yedisi çıkarıldıkları mahkemece tutuklanırken, sekizi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Adliyeye sevk edilen kadınlardan Yıldız Kardaş savcılık talimatıyla, Rosa Kadın Derneği Başkanı Adalet Kaya, dernek yöneticileri Fatma Gültekin ile Nevin Oyman, TÜMBEL-SEN Şube Eş Başkanı Nihal Yanık, Eğitim-Sen 1 No'lu Şube Sekreteri Hatice Efe, Hazal Yıldırım ve Mühibet Özcanlı adli kontrol tedbirleriyle serbest bırakıldı. Sulh Ceza Hakimliği, Halkların Demokratik Partisi (HDP) Yenişehir İlçe Eş Başkanı Remziye Sızıcı, yerine kayyım atanan Bismil İlçe Belediye Eş Başkanı Gülşen Özer, Yenişehir Belediye Meclis üyesi Emine Kaya, Sakine Karadeniz, Fatma Kavmaz, Jale Okkan ve Esmâ Efetürk'ün "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla tutuklanmasına karar verdi.

19 MART

• 16-17 Mart'ta polis operasyonu ile gözaltına alınan kadın aktivistlerden 11'i daha ifade işlemlerinin ardından adliyeye çıkarıldı. Savcılık sorgularında kadınlara daha önceki isimlere olduğu gibi 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü yürüyüşü, İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesine karşı yapılan eylemler ve 8 Mart Kadınlar Günü mitingine neden katıldıkları soruldu. Tutuklama talebiyle Sulh Ceza Hakimliği'ne sevk edilen kadınlardan Sur Belediyesi Eş Başkanı Filiz Buluttekin, Birleşik Taşımacılar Çalışanları Sendikası (BTS) Şube Kadın Sekreteri Bahar Uluğ, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Diyarbakır Şube Kadın Sekreteri Fatma Yıldızhan ve Songül Kapancı "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla tutuklandı. Diğer kadınlar ise adli kontrol tedbirleriyle serbest bırakıldı. Verilen son tutuklama kararları ile birlikte operasyon kapsamında tutuklanan kadınların sayısı 11'e yükseldi.

21 MART

• 14 Boğaziçi Üniversitesi öğrencisinin 4 Ekim 2021 tarihinde kampüste düzenlenen protesto eylemleri sırasında Rektör Naci İnci'nin makam aracı üzerine çıktıkları gerekçesiyle "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtar rağmen kendiliğinden dağılmama," "kişiyi hürriyetinden yoksun kılma," "görevi

yaptırmamak için direnme,” “kamu malına zarar verme,” “kara ulaşım araçlarını kaçırma ve alıkoyma” suçlamalarıyla yargılandığı davanın ikinci duruşması İstanbul 22. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Duruşmaya hakimin tavırları damga vurdu. Mahkemenin İnci’yi savunma avukatlarının yokluğunda dinlediğini ve şahsa kamu görevlisi olmasından kaynaklı herhangi bir soru yöneltmediklerini dile getiren avukatlar, adil yargılanmanın olmadığını, mahkemenin tarafları bir araya getirmediğini dolayısıyla mahkemenin ödevini yerine getirmediğini söyleyerek “Nesnel koşullar bulunmadığı için duruşmanın yapılmamasını, sanıkların mağdur edildiğinden dolayı adli kontrollerin kaldırılmasını talep ediyoruz,” dedi. Duruşma salonundaki gerginliğin yükselmesi üzerine hakim, savunma avukatlarından birini salondan çıkarmak istedi. Bir süre devam eden sözlü tartışmadan sonra duruşma salonuna güvenlik görevlileri girdi ve hakim salonu terk etti. Güvenlik görevlileri salonun boşaltılmasını talep etti ancak savunma avukatları yazılı bir talep gelene kadar salonu boşaltmayacaklarını belirtti. Bunun üzerine salona çok sayıda çevik kuvvet polisi girdi. Duruşmaya geri dönmeyen hakim, özel kalemi aracılığıyla öğrencilerin avukatlarını azlettiğini bildirdi, barodan yeni avukat atanmasını talep etti ve yeniden avukatların salondan çıkarılmasını istedi. Hakim ayrıca duruşmaya gelmeyen öğrenciler hakkında yakalama kararı çıkaracağını duyurdu.

- Yeniden görülen Gezi Davası’nın altıncı duruşması İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Savcının celse arasında mütalaasını açıklaması sonrası görülen ilk duruşma olduğu için karar duruşması olması beklenen duruşmada, mahkeme oy çokluğuyla avukatlara savunma için süre verilmesine karar verdi. Bir sonraki duruşma 22 Nisan 2022 tarihine ertelendi. Duruşmada, dosya kapsamında 7 ay tutuklu kalan sanıklardan Yiğit Aksakoğlu’nun yargılamaya dayanak gösterilen telefon kayıtlarında kendisinin lehine olan ifadelerinin gizlendiği ortaya çıktı. Avukat Aslı Kazan, dosyaya yansıyan kayıtlarda Aksakoğlu’nun 2013 yılında yaptığı bir telefon görüşmesinde bir akademisyene şiddetsiz eylemler konusunda ders vermesi için Ivan Maroviç’i önerdikten hemen sonra “İvan’ı önermiş olmayayım” dediğine dikkat çekti. Ancak sorgu sırasında ve iddianamede Aksakoğlu’na “Otpor lideri Ivan Maroviç’i Türkiye’ye getirerek Gezi eylemlerini alevlendirmeye çalışmak” suçlaması yöneltilmişti. Dava dosyasına yıllar sonra girdiği için avukatların da yeni erişebildiği ses kayıtlarının duruşmada dinlenmesini isteyen Kazan’ın bu talebi reddedildi.

22 MART

- MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, partisinin grup toplantısında TTB’yi hedef alarak kapatılması çağrısında bulundu: “Türkiye’nin yükselişine engel olamayacaklar. Önümüze taş koyamayacaklar. Milletimize ve ülkemize hizmet eden, her meslek

mensubunun başımız üzerinde yeri vardır ve bu tartışmasızdır. Hiç kimseye peşin hükümlü bakamayız. Bizim kıstaslarımız, kriterlerimiz, anlayış ölçülerimiz gayet berraktır. Türkiye'ye nefret besleyenler, karşı cephemizdir. Hem ihanete çanak tutan, hem terör örgütlerine methiyeler düzen hem de insan haklarından bahsedenler köksüzlerdir. İhanet edene göz yummak günaha ortaklıktır. Türk Tabipleri Birliği isimli bölücü yapılanma Türk hekimlerini temsil edemez. Doktorlarımız şifanın ana minvalidir. Sevgi ve saygıya layık Türk hekimlerine tek bir lafımız yoktur. Fakat nerede bir melanet varsa TTB Başkanı ve işbirlikçi yönetimi oradadır. Bunlar bir avuç millet ve devlet muhalifidir. PKK'nın yanında olan, HDP'nin yanından giden bunlardır. Bunlara doktor demek, Tabipler Birliğinin başında 'Türk' isminin bulunmasına sessiz kalmak Türklüğe ve doktorluğa en korkunç buhrandır. Bizim, TTB'ye yönelik haklı eleştirilerimiz bu kuruluşa çökmüş 3-5 Türkiye düşmanı ile ilgilidir. Bunların dışında hiçbir hekim sözlerimize alınmamalı, güvenmemelidir. Muğla'da bir uzman çavuşumuzun hastanede maruz kaldığı kötü muamele bizleri üzmüştür. Sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddetin karşısında olacağız ama askerlerimize yönelik saldırı ve tacizlerin de sonuna kadar karşısında duracağız... Açık açık sesleniyorum: TTB mutlak suretle kapatılmalıdır.”

23 MART

- “İstanbul Sözleşmesi yaşatır! Yaşam zincirinde buluşuyoruz” diyerek 12 Ağustos 2020 tarihinde Ankara Kolej Meydanı'nda buluşan ve eylem başlamadan polis tarafından şiddete uğrayarak gözaltına alınan Ankara Kadın Platformu üyesi 33 kadın ve LGBTİ+ hak savunucusu hakkında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etmek” suçlamasıyla açılan davanın üçüncü duruşması Ankara 28. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Savcı, anayasal hakkını kullanan tüm sanıkların beraatini talep etti. Mahkeme de iddia makamının mütalaası doğrultusunda tüm sanıkların beraatine karar verdi.
- Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın 25 Ağustos 2018 tarihinde düzenlenen 700. hafta buluşmasına yönelik polis müdahalesi sırasında gözaltına alınan ve haklarında “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etmek” iddiasıyla dava açılan 46 kişinin yargılandığı davanın dördüncü duruşması İstanbul 21. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Bir sonraki duruşma 21 Eylül 2022 tarihinde görülecek. Dava kapsamında aralarında kayıp yakını, insan hakları savunucusu, eyleme destek veren yurttaş ve haber takibi yapan gazetecilerin de olduğu 46 kişi yargılanıyor.
- Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) ve Halkın Hukuk Bürosu üyesi 22 avukatın mesleki faaliyetleri gerekçe gösterilerek yargılandığı davanın görülmesine İstanbul 18.

Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. 20 yıldır bulunamayan dijital materyallerin dosyaya girmesi sonrası görölen ilk duruşmada mahkeme heyeti, dijital materyallerle ilgili Adli Tıp Kurumu raporunun beklenmesine ve avukatlar Selçuk Kozağağlı, Barkın Timtik ve Oya Arslan'ın tutukluluk hallerinin devamına karar verdi. Bir sonraki duruşma 1 Haziran 2022 tarihine ertelendi.

- 15 hak savunucusu hakkında 28 Ekim 2020 tarihinde Ordu'nun Ünye ilçesine bağlı Üçpınar köyünde fındık bahçelerinde yapılmak istenen maden sondaj çalışmasına karşı çıktıkları için şikayet üzerine açılan davanın karar duruşması Ünye 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde göröldü. Bir yılı aşkın süredir devam eden yargılamada tüm sanıkların ayrı ayrı tüm suçlardan beraatine karar verildi.

28 MART

- 30 Haziran 2021 tarihinde düzenlenen 1. Eskişehir Onur Yürüyüşü'nde gözaltına alınan iki çocuğın yargılandığı davanın gerekçeli kararı açıklandı. Eskişehir 2. Çocuk Mahkemesi, gerekçeli kararında İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, BM Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi, AİHS ve Anayasa'ya referansla toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlemenin bir hak olduğunu vurgulayarak yürüyüşün demokratik tepki sınırları içinde olduğuna dikkat çekti. Mahkeme, 3 Şubat 2022 tarihli duruşmada yargılanan çocukların beraatine karar vermişti.

30 MART

- Muş'ta 12 Şubat'ta gözaltına alındıktan sonra tutuklanan, "terör örgütü üyeliği" ve "terör örgütü propagandası yapmak" iddiasıyla yargılanan İHD Muş Şubesi eski Başkanı avukat Tarık Güneş, Muş Ağır Ceza Mahkemesi'nde görölen ilk duruşmada tahliye edildi. Bir sonraki duruşma 22 Haziran 2022 tarihine ertelendi.

- İşten çıkarılan işçilerin işe iadesi ve işçiler üzerindeki baskıların son bulması için Başkent EnerjiSA önünde oturma eylemi başlatan Enerji-Sen üyelerine polis müdahalesi sonucu aralarında sendikanın Genel Başkanı Süleyman Keskin ve Kurucu Genel Başkan Kamil Kartal'ın da bulunduğu beş kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar aynı gün serbest bırakıldı.

31 MART

- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, LGBTİ+ derneklerini ve genel olarak sivil toplumu hedef alarak, "Cinsiyetsizlik kavramı ortaya koymak, LGBT'cilik, FETÖ'cülük,

Kuytulculuk, PKK'cılık, DHKP-C'cilik bunların büyük bir bölümü sivil toplum adı altında geliştirmektedir. Bunların her bir kökü dışarıdadır. Bu ülkenin birliğini bozmaya çalışan, değerlerini erozyona uğratmaya çalışanların kökü dışarıdadır. Bizim böyle zararlı alışkanlıklarımız yok. Hepsinin kökü dışarıdadır," dedi.

- 26 Haziran 2021 tarihinde düzenlenen 29. İstanbul Onur Yürüyüşü'nde polis ssert müdahalesi ile gözaltına alınan ve "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etmek" suçlamasıyla İstanbul 14. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılanan üç kişi, ilk duruşmada beraat etti.

- Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Tezcan Karakuş Candan ve yönetim kurulu üyeleri Ece Yoltay, Mustafa Özgür Bayramoğlu, Muteber Osmanpaşaoğlu, Nihal Evirgen Kabal, Tuğba Arslan Konak ve Ünal Kara hakkında "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla dava açıldı. Hazırlanan iddianamede suçlamaya gerekçe olarak 2013'te hayatını kaybeden mimar Emre Madran anısına dağıtılan basın ödülünün Jin TV muhabiri Güler Yıldız Bastion'a verilmesi gösterildi. Mimarlar Odası yöneticilerinin bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası isteyen iddianamenin Ankara 25. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderildiği öğrenildi.

MEDYADA HEDEF GÖSTERME

Mart ayınının siyasi gündemi, hak savunucularının medyadaki yansımalarını da biçimlendirdi. Hedef gösterilen ve karalananlar listesinin ilk üç sırasında Osman Kavala, Şebnem Korur Fincancı ile Türk Tabipleri Birliği (TTB) bulunuyor.

Osman Kavala'yı hedefe koyan gelişme, altı siyasi partiden oluşan (CHP, İyi Parti, Gelecek Partisi, DEVA Partisi, Saadet Partisi ve Demokrat Parti) ittifakın, hazırladıkları mutabakat metnini açıklamak üzere ayın ilk günü yaptığı toplantı oldu. Burada dile getirilen vaatlerden biri de Osman Kavala gibi adil yargılama hakkından ve özgürlüğünden mahrum bırakılanların serbest kalması olunca birbirinin karbon kopyası haberler yayılmaya başladı. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun aynı vaatleri Diyarbakır gezisinde de ifade etmesinin ardından benzeri haberler tekrar dolaşıma sokuldu. Bu haberlerde Kavala, "Gezi finansörü, etki ajanı, Soros'un Türkiye şubesi" gibi yaftalamalara maruz kaldı, haberlerin tamamında üstü örtülü "terörist" ithamı yer aldı.

TTB ile Şebnem Korur Fincancı hakkında sıklığı ve şiddeti giderek artan karalama kampanyalarının dayanakları arasında TTB ve Fincancı tarafından şehir hastanelerine getirilen eleştiriler, Fincancı'nın katıldığı yayınlar, bu yayınlar vesilesiyle yeniden gündeme getirilen eski beyanları ve sosyal medya paylaşımları bulunuyor. Örneğin Fincancı'nın şehir hastanelerinde sağlık hizmetinin piyasalaştırılmasına getirdiği eleştiri ve bu sistemin "utanç verici" olduğunu söylemesi üzerine atılan başlıklardan biri: "Asıl bu millet senden utanıyor!". Haberin devamında Fincancı'nın "sözde doktor" olduğu, PKK ve FETÖ gibi örgütleri desteklediği, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin karşısında yer aldığı iddia edildi, 2012'den kalma sosyal medya paylaşımları gündeme getirildi.

Fincancı, Youtube üzerinden katıldığı yayın vesilesiyle, programın yayınlandığı kanalın sahibinin "firari FETÖ'cü" olduğu iddiasıyla da şeytanlaştırıldı. Fincancı'nın Ermeni Soykırımı hakkındaki görüşleri, bağlamından kopuk bir şekilde ve çarpıtılarak gündeme getirildikten sonra kendisinin Türkiye karşıtı olduğu ima edildi. Ayrıca, söz konusu Youtube yayını ardından suni bir "TTB kapatılsın" kampanyası başlatıldı ve kampanyaya binlerce kişinin katıldığı iddiaları haberleştirildi.

NİSAN

1 NİSAN

- Amed Sağlık Platformu, “1 Nisan Covid-19 Nedeniyle Kaybettiğimiz Sağlık Çalışanlarını Anma Günü” sebebiyle Diyarbakır Selahaddin Eyyubi Devlet Hastanesi önünde anma etkinliği düzenlemek istedi. Etkinlik, Diyarbakır Valiliği'nin kentte aldığı 10 günlük etkinlik yasağı kararına takıldı.

3 NİSAN

- Şırnak Valiliği, Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Cizre Temsilcisi Dr. Serdar Küni'nin Aile Hekimliği Sözleşmesi'ni iki ay süreyle askıya aldı. Valilik, gerekçe olarak Küni hakkında 2015 yılında açılan bir davayı öne sürdü.

6 NİSAN

- SES Eş Genel Başkanı Selma Atabay ve Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin de aralarında bulunduğu sekiz sendikacı hakkında açılan davanın ilk duruşması, Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Tutuklu yargılanan eski Eş Genel Başkan Gönül Erden'in tutukluluk halinin devamına karar veren mahkeme, iddianamenin dayanağını oluşturan gizli ve açık tanıkların bir sonraki celse dinlenmesine karar verdi.

- İstanbul 18. Asliye Hukuk Mahkemesi, Tarlabası Toplum Merkezi'nin (TTM) faaliyetlerinin durdurulmasına ilişkin ihtiyati tedbir kararını görüştü. Mahkeme, TTM lehine karar vererek tedbir kararını kaldırdı.

12 NİSAN

- Diyarbakır Şiddetle Mücadele Ağı, 16 Mart'ta gözaltına alınan 24 kadının gözaltı ve tutuklanma sürecinde yaşadıkları hak ihlallerine dair İHD Diyarbakır Şubesi'nde açıklama yaptı. Operasyon sırasında kadınlara gözaltı gerekçelerinin söylenmediği, uyuyan çocukların uyandırıldığı, bazı evlerin kasten dağıtıldığı, gözaltına alınan kadınlar üzerini değiştirirken kolluk görevlisinin yatak odasından çıkmadığı, kadınların rızası alınmadan ve gerekçesi söylenmeden kan alma işlemi yapıldığı, kadınların tek kişilik hücrelerde tutulduğu ve buraların çok kirli olduğu, avukat olmadan görüşme yapılmak istendiği ve psikolojik baskı uygulandığı aktarıldı.

• Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen “Kobanê soruşturması” kapsamında 91 kişi hakkında gözaltı kararı verildiği öğrenildi. Soruşturma doğrultusunda 13 ilde eş zamanlı düzenlenen polis operasyonlarında aralarında İHD Merkez Yürütme Kurulu üyesi Avukat Metin Kılavuz’un da bulunduğu 48 kişi gözaltına alındı. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, gözaltı kararlarının “6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkındaki Kanun’a muhalefet” ve “terör örgütü üyeliği” suçlamalarına dayandırıldığına dair açıklama yaptı.

13 NİSAN

• Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Derneği’ne, Dernekler Masası ve İstanbul Valiliği’nin talebiyle İstanbul Cumhuriyet Savcılığı tarafından “kanuna ve ahlaka aykırı faaliyet yürütmek” suçlamasıyla fesih davası açıldı.

• Melih Bulu’nun 2 Ocak 2021’de Boğaziçi Üniversitesi’ne rektör olarak atanmasının ardından başlayan eylemler sırasında hedef gösterilen Boğaziçi LGBTİ+ Çalışmaları Kulübü’nün kapatılmasına dair verilen 1 Şubat 2021 tarihli karara ilişkin yürütmeyi durdurma talebiyle açılan dava sonuçlandı. İstanbul 11. İdare Mahkemesi, kulübün kapatılması işleminin iptalini reddetti.

14 NİSAN

• İstanbul Bölge Asliye Mahkemesi 27. Ceza Dairesi, *Özgür Gündem Ana Davası* kapsamında gazetenin İmtiyaz Sahibi Kemal Sancılı, Yazı İşleri Müdürü İnan Kızılkaya, Genel Yayın Yönetmeni Zana Kaya ve Eren Keskin’e verilen toplam 20 yıl 10 aylık hapis cezalarını onadı. 15 Şubat 2021 tarihinde İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen karar duruşmasında Kemal Sancılı, İnan Kızılkaya ve Eren Keskin’e “terör örgütü üyeliği” suçlamasıyla 6 yıl 3 ay; Zana Kaya’ya ise “terör örgütü propagandası” suçlamasıyla 1 yıl 13 ay hapis cezası verilmişti.

• Tarlabası Toplum Merkezi’ne (TTM) açılan “yokluğun tespiti” davasının ilk duruşması İstanbul 8. Sulh Hukuk Mahkemesi’nde görüldü. Duruşma öncesi hak savunucuları Çağlayan’daki İstanbul Adliyesi önünde basın açıklaması yaptı. “İyi ki Varsın TTM” diyen 91 hak örgütünün ortak açıklamasında “Tarlabası Toplumunu Destekleme Derneği’nin yanındayız,” denildi. Mahkeme, Aile Bakanlığı’nın müdahillik dilekçesi ve eklerini sunması, dernek vekillerinin derneğe ait defterleri sunması ve delillerin dosyaya sunulması için iki hafta süre verdi. Bir sonraki duruşma 29 Eylül 2022 tarihine ertelendi.

• Avrupa Konseyi İnsan Hakları Temsilcisi Dunja Mijatović, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından Osman Kavala'nın AİHM kararına rağmen serbest bırakılmamasıyla ilgili Türkiye aleyhine başlatılan ihlal sürecine müdahil olarak sunduğu mütalaasını kamuoyuyla paylaştı. Üst düzey yetkililerin Kavala'nın serbest bırakılmaması yönündeki çağrılarının masumiyet karinesi ve yargının bağımsızlığına aykırı olduğuna dikkat çeken Mijatović, Kavala'nın tutukluluğunun "Türkiye'deki insan hakları savunucularına gözdağı vermek amacıyla sürdürüldüğünü" belirtti.

15 NİSAN

• 3 Şubat 2021 günü Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin direnişine destek olmak amacıyla birçok kurumun katılımıyla İzmir Alsancak'ta düzenlenen basın açıklamasına yönelik polis müdahalesi sırasında darp edilerek gözaltına alınan, aralarında avukat ve insan hakları savunucularının da bulunduğu 51 kişiden altısı hakkında "görevi yaptırmamak için direnme," "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama," ve "kamu görevlisine hakaret" iddiasıyla açılan davanın ilk duruşması İzmir 49. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Yargılananlar arasında TİHV çalışanı Aytül Uçar'ın da bulunduğu davanın duruşmasında müşteki polis memurlarından biri şikayetini geri aldı. Bir sonraki duruşma 24 Haziran 2022 tarihine ertelendi.

16 NİSAN

• İHD MYK üyesi Metin Kılavuz'un gözaltına alındığı operasyonla bağlantılı "Kobanê soruşturması" kapsamında 91 kişinin mal varlıklarına tedbir konulduğu öğrenildi. 13 ilde eş zamanlı düzenlenen operasyonlarda gözaltına alınan 48 kişinin gözaltı süresinin ise dört gün uzatıldığı bildirildi.

18 NİSAN

• Dönemin Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi'nin 28 Kasım 2015 tarihinde öldürülmesine ilişkin İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından görevlendirilen iki mülkiye ve bir polis başmüfettişinin hazırladığı rapor, davanın görüldüğü Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderildi. 23 Haziran 2017 tarihli raporun cinayetten yedi yıl, hazırlandıktan beş yıl sonra dava dosyasına eklenmesi dikkat çekti. Elçi'nin önceden tasarlanmış bir eylem sonucunda değil, nereden geldiği belli olmayan bir kurşunla hayatını kaybettiğini iddia eden rapora göre

herhangi bir güvenlik zafiyeti olmadığı için Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü görevlisi polisler hakkında bir ön inceleme ya da disiplin soruşturmasına gerek duyulmadığı sonucuna varıldı. Elçi ailesinin avukatları ise raporun objektif olmadığını savunarak polis memurlarının Tahir Elçi'nin öldürülmesinde bir kastı olmasa bile ihmallerinin olduğunu, görevlerini kötüye kullandıklarının net ve açık olduğunu, dolayısıyla bu raporun kabul edilmez olduğunu, rapora itiraz edeceklerini belirtti.

19 NİSAN

- İHD Eş Genel Başkanı Öztürk Türkddoğan'a yönelik "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlayan yargılamaya devam edildi. Esas hakkındaki mütalaasını sunan iddia makamı, Türkddoğan hakkında herhangi bir örgüt hiyerarşisi içerisinde eylemde bulunduğu dair kesin ve yeterli delil bulunmadığı gerekçesiyle beraat talep etti. Mahkeme heyeti de savcı mütalaası doğrultusunda Türkddoğan'ın beraatine hükmetti. Mahkeme ayrıca adli kontrol tedbirlerinin kararın kesinleşmesi beklenmeden kaldırılmasına karar verdi.

- İHD Ankara Şube Eş Başkanı Fatin Kanat'ın "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla yargılandığı davanın ilk duruşması Ankara 25. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Bir sonraki duruşma 6 Eylül 2022 tarihine ertelendi. Kanat'a yöneltilen suçlamaya "Hasta Mahpuslara Özgürlük İnisyatifi" tarafından 2019 yılında yapılan dokuz basın açıklaması ve "Roboski İçin Adalet Girişimi" tarafından 2018 yılında yapılan basın açıklaması dayanak gösteriliyor.

20 NİSAN

- Mersin Barosu Başkanı Gazi Özdemir, 18 Şubat 2022 tarihinde Mersin Adliyesi önünde açıklama yapmak isteyen 22 avukat hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet," "görevli memura mukavemet" ve "kamu kurumu veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinin engellenmesi" gerekçeleriyle soruşturma başlatıldığını duyurdu. Hukuksuz biçimde başlatılan soruşturmaların geri çekilmesi çağrısı yapan Özdemir'in Mersin Adliyesi önünde yaptığı açıklamaya Türkiye Barolar Birliği Başkanı Erinç Sağkan da katılarak destek verdi. 18 Şubat'ta bir grup avukatın adliye bahçesinde yapmak istediği basın açıklamasına izin verilmemiş, yaşanan arbede sonucunda 9 avukat darp raporu almıştı.

21 NİSAN

- AYM, İstanbul Havalimanı'nın yapımı sırasındaki kötü çalışma koşulları sebebiyle yaşanan iş cinayetlerinde yaşamını yitiren işçiler için yapılan eylemler sırasında tutuklanan işçilerin serbest bırakılması için "3. Havalimanında Tutuklanan Direnişçi İşçiler ve Sendika Yöneticileri Serbest Bırakılsın" yazılı afişi astığı için çevreyi rahatsız ettiği gerekçesiyle idari para cezası kesilen İnşaat İşçileri Sendikası Genel Başkanı Mehmet Avcı'nın başvurusunu karara bağladı. AYM, "Kabahatlar Kanunu" gerekçe gösterilerek kesilen para cezasını hak ihlali olarak değerlendirdi. Anayasa'nın 38. maddesiyle güvence altına alınan suç ve cezaların kanuniliği ilkesinin ihlal edildiğine hükmeden AYM, ihlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararı İstanbul Anadolu 2. Sulh Ceza Hakimliği'ne gönderdi.

24 NİSAN

- "Kobanê soruşturması" kapsamında 12 Nisan tarihinde gözaltına alınan 48 kişiden 18'i tutuklanırken diğer kişiler adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Serbest bırakılanlar arasında yer alan İHD MYK üyesi Metin Kılavuz, İHD Ankara Şubesi'nde yapılan basın açıklamasında aynı soruşturma süreçlerini daha önce Diyarbakır'da yaşadığını ve takipsizlik kararıyla sonuçlandığını söyledi. İHD Eş Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan da Kılavuz'un 2012 ve 2019 yıllarında takipsizlikle sonuçlanan soruşturma süreçlerine rağmen soruşturma savcısının tutuklama istemesine dikkat çekti.

25 NİSAN

- Yeniden görülen Gezi Davası'nın karar duruşması 22 Nisan Cuma ve 25 Nisan Pazartesi günlerinde gerçekleşen iki oturumla İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmada söz alan Can Atalay, Mücella Yapıcı ve Tayfun Kahraman müdafii avukat Evren İşler, mahkeme heyetinde bulunan üye hakim Murat Bircan'ın daha önce AKP Samsun milletvekili aday adayı olduğuna dikkat çekti. Savunmasında polis fezlekesini hazırlayan polis, savcı ve hakimlerin delil üretmekten tutuklandığına hatırlatan İşler, müvekkillerinin şu anda aynı deliller öne sürülerek yargıldığını söyledi. Avukatların esasa ilişkin savunmalarının ve sanıkların son sözlerinin tamamlanmasının ardından mahkeme heyeti karar için bir saatlik bir ara verdi. Aranın ardından hükmünü açıklayan İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, 1 Kasım 2017'den beri tutuklu yargılanan iş insanı Osman Kavala'nın "casusluk" suçlamasından beraat ve tahliyesine, "Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ortadan kaldırmaya

veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs” suçlamasından ise ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılmasına karar verdi. Mahkeme, tutuksuz yargılanan sanıklar Ali Hakan Altınay, Can Atalay, Çiğdem Mater, Mine Özerden, Mücella Yapıcı, Tayfun Kahraman ve Yiğit Ali Ekmekçi'nin ise “cebir ve şiddet kullanarak hükümeti ortadan kaldırmaya yardım etmek” suçlaması uyarınca 18'er yıl hapis cezasına çarptırılmalarına ve tutuklanmalarına karar verdi. Kararın okunmasının ardından yuhalamalar ve uğultular yükselen duruşma salonunda sanık sandalyesinin üzerine çıkarak duruşmayı izleyenlere dönen Can Atalay, “Şunu bilin, zulme boyun eğmeyeceğiz. Zulme karşı direneceğiz. Hiçbir hukuka aykırı işlemi kabul etmeyeceğiz,” diye konuştu.

26 NİSAN

• 1. Eskişehir Onur Yürüyüşü davasının ikinci duruşması Eskişehir 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Eskişehir Onur Haftası Komitesi, duruşma öncesi dayanışma çağrısı yaparak süreç hakkında bilgi verdi. Yürüyüşün engellenmesine gerekçe gösterilen 15 günlük etkinlik yasağının gözaltı esnasında kendilerine gösterildiğini ve Valiliğin sitesinde yayınlanmadığını belirten Komite, iddianamede LGBTİ+ bayrağının terör simgesi sayılmasına ve yargılama süresince üç öğrencinin bursu kesilirken bir öğrencinin de kaldığı KYK yurdundan atılmış olmasına dikkat çekti. Duruşma sonucunda sanıkların tümü isnat edilen suçlardan beraat etti.

28 NİSAN

• İstanbul Tabip Odası'nın bir önceki dönem yönetim kurulu üyelerinin, Kocaeli Üniversitesi Rektörü Sadettin Hülagü hakkında açtıkları disiplin soruşturması nedeniyle yargılanmalarına başlandı. Adliye önünde okunan basın açıklamasında, “Anayasa ve yasalar çerçevesindeki yetki ve sorumluluklarımıza dayanarak yürütülen bir soruşturma öne sürülerek açılan bu dava, ülkemizin içinde bulunduğu antidemokratik siyasi ortamın göstergelerinden birisidir ve meslek örgütümüzün bağımsızlığına yöneliktir,” denildi. Bir sonraki duruşma 4 Ekim 2022 tarihine ertelendi.

29 NİSAN

• 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü öncesinde fabrika önlerinde bildiri dağıtan Deri, Dokuma ve Tekstil İşçileri Sendikası (DERİTEKS) yöneticileri, Depar Group Ayakkabı önünde darp edilerek engellenmek istendi.

MEDYADA HEDEF GÖSTERME

Nisan ayı boyunca gözaltına alınan, yargılanan veya bir biçimde engellenen hak savunucuları ile medyada itibarsızlaştırılmaya çalışılanların aynı isimler olduğu yine dikkat çekti.

Türk Tabipleri Birliği (TTB), Şebnem Korur Fincancı ve 1 Kasım 2017'den bu yana tutuklu bulunan Osman Kavala hedefte olmayı sürdürdü. Ancak Nisan'da özellikle öne çıkan kişi ve kurumlar, hakkında "yokluğun tespiti" davası açılan Tarlabası Toplum Merkezi (TTM), görevinden uzaklaştırılan Şırnak Tabip Odası Başkanı Serdar Küni ve hakkında kapatma davası açılan Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Derneği (KCDP) oldu.

İstanbul Tarlabası'nda çocukların ve kadınların bir araya gelebilecekleri güvenli alanlar kurmak ve dezavantajlı kılınmış, ayrımcılığa uğrayan tüm çocukların ve kadınların haklarını korumak için 2006 yılından bu yana faaliyet yürüten TTM hakkında bir karalama kampanyası yürütüldü. Derneğin "sapkın" olduğu, burada terör propagandası yapıldığı, ecdadın karalandığı, buraya giden çocukların istismar edildiği, ahlaksızlık yapıldığı, çocukların cinsel yöneliminin değiştirildiği gibi geniş bir yelpazede hareket eden haberlerin ortak talebi derneğin kapatılmasıydı.

Serdar Küni'nin aile hekimliği sözleşmesinin askıya alınmasının bazı mecralarda yayımlanan haberlerde adeta coşkuyla karşılandığı görüldü. Ayrıca Küni'nin terör örgütü üyelerini tedavi ettiği ve aldığı cezanın bu nedenle kesinleştiği gibi bir algı yaratılmaya çalışıldı.

KCDP hakkındaki haberler de ilk iki örneği hatırlatıyordu. Derneğin faaliyetleri ve amaçları saptırılırken, kapatma davası açılması olumlu bir gelişme olarak nitelendirildi.

MAYIS

1 MAYIS

• Depo, Liman, Tersane ve Deniz İşçileri Sendikası (DGD-Sen), Umut-Sen ve Bağımsız Maden İşçileri Sendikası üyeleri, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü dolayısıyla Beşiktaş'tan Taksim'e geçmek isterken polisin sert müdahalesiyle karşılaştı. Çok sayıda kişi gözaltına alındı.

4 MAYIS

• Avrupa Parlamentosu'nun Strasbourg'daki genel kurul toplantılarında tartışılan "Osman Kavala'nın Durumu" başlıklı karar tasarısı, genel kuruldaki işaretli oylamada ezici çoğunlukla (483 kabul, 79 ret ve 27 çekimser oy) kabul edildi. Parlamento, AİHM'in 10 Aralık 2019 tarihli bağlayıcı nitelikteki Osman Kavala kararını uygulamayan Türk hükümetinin "Türkiye'nin AB sürecini bilinçli biçimde sonlandırdığını" savunan bir karar aldı. AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Parlamento'da yaptığı konuşmada Gezi Davası sonucunda Osman Kavala ve diğer sanıklara verilen ağır hapis cezalarını eleştirdi. Borrell konuşmasında, "Bu davanın yoğun bir şekilde siyasetleştirilmesi ciddi endişelere neden olmaktadır. Sistematik olarak Türk yargısının bağımsız olmadığına dair yeni bir örnek teşkil etmektedir," ifadelerini kullandı.

9 MAYIS

GÖRÜNTÜ ENGELİNE MAHKEMEDEN DURDURMA

Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS), "kamusal alanda polisin ses ve görüntüsünün alınmasını engelleyen genelgenin yürütmesinin kesin olarak durdurulduğunu" açıkladı.

TGS'nin 27 Nisan 2021 tarihinde yayımlanan "Ses ve görüntü kaydının alınması" konulu genelgeye karşı açtığı davada Danıştay 10. Dairesi'nce 15 Eylül 2021 tarihinde verilen yürütmenin durdurulması kararına İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü itiraz etmişti. TGS, yaptığı açıklamayla bu itirazların Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından reddedildiğini duyurdu.

2021 yılınının 1 Mayıs'ı öncesinde yayımlanan genelge, yurttaşların toplumsal olaylar sırasında cep telefonuyla video çekmesini engelleme amacı taşıdığı için kamuoyunun yoğun tepkisini çekmişti.

9 MAYIS

• Eskişehir Valiliği, “huzur ortamı ile kamu düzeni ve kamu güvenliğinin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin, genel asayişin korunması ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi” gerekçesiyle kentte 10-25 Mayıs 2022 tarihleri arasında yapılması planlanan tüm toplu etkinliklerin yasaklandığını duyurdu.

• Adana İl Emniyet Müdürlüğü’nden yapılan yazılı açıklamada, kent genelinde 9-24 Mayıs 2022 tarihleri arasında park, bahçe, kamu binaları da dahil olmak üzere basın açıklaması, yürüyüş, toplantı düzenlemenin yasaklandığı bildirildi.

10 MAYIS

• Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel ve Türkiye İşçi Partisi (TİP) Milletvekili Ahmet Şık’ın Gezi Davası kararı sonrası yaptıkları açıklamaları yayınlayan KRT, TELE-1, Halk TV ve Flash Haber’e “iktidarı küçük düşürme ve aşağılama” gerekçesiyle para cezası verdi.

11 MAYIS

• İHD Eş Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan hakkında 29 Haziran 2018 tarihinde İHD’nin internet sitesinde yayımlanan “İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ile İlgili Zorunlu Açıklama” başlıklı içerikte, Soylu hakkında suç teşkil eden ifadelerin yer aldığı iddiasıyla açılan davanın ilk duruşması Ankara 60. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Türkdoğan, “Bizim açıklamalarımız bakanın sözlerini hatırlatıp eleştirmektir. Yargılanması gereken Soylu’dur,” dedi. Bir sonraki duruşma 27 Haziran 2022 tarihine ertelendi. Dava kapsamında “Soylu’nun onur, şeref ve saygınlığına sövmek suretiyle saldırıda bulunulduğu” değerlendirmesiyle Türkdoğan’ın TCK’nın 125/3 maddesinde düzenlenen hakaret suçundan cezalandırılması isteniyor.

13 MAYIS

• İstanbul Sözleşmesi’nin iptal edilmesine karşı 5 Ağustos 2020 tarihinde İzmir Alsancak’ta yapılan eylemde gözaltına alınan 18 kişinin yargılandığı davanın ikinci duruşması İzmir 44. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Mahkeme heyeti, ifadesi alınmayan sanıkların bir sonraki celse getirilmesine ve beraat taleplerinin reddine karar verdi.

- 26 Haziran 2021'de düzenlenen 19. İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü'ne katılanlara açılan altı ayrı davadan Mis Sokak'ta gözaltına alınan 19 kişinin yargılandığı davanın görülmesine İstanbul 60. Asliye Ceza Mahkemesi'nde başlandı. Duruşma öncesi Çağlayan'daki İstanbul Adliyesi önünde yapılmak istenen basın açıklamasını polis engelledi.

- Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin direnişine destek olmak amacıyla 3 Şubat 2021 tarihinde birçok kurumun katılımıyla İzmir Alsancak'ta düzenlenen basın açıklamasına yönelik polis müdahalesinde gözaltına alınan hak savunucuları Emine Akbaba, İrem Çelikbaş ve TİHV çalışanı Aytül Uçar hakkında "Cumhurbaşkanına hakaret" iddiasıyla açılan davanın ilk duruşması İzmir 41. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "suçtan zarar görmesi ihtimaline binaen" davaya katılma talebinin kabulüne, bu dosya kapsamında yargılanan üç kişinin de aralarında olduğu altı kişi hakkında İzmir 49. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın iddianamesinin ilgili mahkemeden istenmesine ve olay günü gözaltı aracındaki kamera görüntülerinin istenmesine karar verdi. Bir sonraki duruşma 2 Eylül 2022 tarihine erteledi.

15 MAYIS

- İHD Hakkari Şubesi Eş Başkanı Yusuf Çobanoğlu, özel bir telefon numarasından aranıp "Seni ve senin gibileri temizleyeceğiz. Senin gibi bütün örgüt elemanlarını toplayacağız. Seni bize merkezden bildirdiler, az kaldı," denilerek ölümle tehdit edildi.

- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen "Kobanê soruşturması" kapsamında Nisan 2022'de gözaltına alınarak 12 günlük gözaltı sonrasında serbest bırakılan İHD MYK üyesi Metin Kılavuz, aynı soruşturma kapsamında Diyarbakır'da yeniden gözaltına alındı. Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Diyarbakır eski Eş Başkanı Hafize İpek ile gözaltına alınan Kılavuz, 17 Mayıs'ta sevk edildikleri mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

16 MAYIS

- Avrupa Konseyi'nin yasama organı Parlamenter Meclisi (AKPM), 18-20 Mayıs 2022 tarihleri arasında İstanbul ve Ankara'da temas ve incelemelerde bulunmak üzere iki raportörünü Türkiye'ye gönderme kararı aldı. Raportörler, AKPM'nin Türkiye hakkında 2017'den beri yürüttüğü siyasi denetim süreci ve Osman Kavala davasına ilişkin görüşmeler yapacak.

- 16 Mart'ta Diyarbakır'da evlerine yapılan operasyonlarla gözaltına alınan 24 kadın hak savunucusundan 13'ü tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı ancak Jale Okkan, Emine Kaya, Sakine Karadeniz, Fatma Kavmaz, Remziye Sızıcı, Gülşen Özer, Esmâ Efetürk, Feyme Filiz Buluttekin, Bahar Karakaş Uluğ, Songül Kapancı ve Fatma Yıldızhan tutuklu yargılanmak üzere halen cezaevinde tutuluyor. Sivil toplum örgütleri, BM Özel Prosedürlerine bir mektup yazarak bu konuyla ilgilenilmesini ve Türkiye hükümeti nezdinde gerekli adımların atılması için gecikmeksizin girişimde bulunulmasını talep etti. Mektup, Türkiye İnsan Hakları Davalarına Destek Projesi (TLSP), Eşit Haklar İçin İzleme Derneği, Sivil Haklar Savunucuları (Civil Rights Defenders), Toplum ve Hukuk Araştırmaları Vakfı (TOHAV), İnsan Hakları Gündemi Derneği, Yaşam Bellek Özgürlük Derneği, London Legal Group, Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği, Türkiye Araştırmaları Enstitüsü (RIT) ve Hakikat Adalet Hafıza Merkezi imzasıyla gönderildi.

17 MAYIS

- Her yıl 17-31 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen Uluslararası Gözaltında Kayıplara Karşı Mücadele Haftası'nın ilk gününde Çağlayan'daki İstanbul Adliyesi önünde basın açıklaması gerçekleştiren Cumartesi Anneleri/İnsanları'ndan Hanife Yıldız gözaltına alındı. Gerekçe olarak Yıldız'ın konuşması sırasında İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'yu kast ederek "Süslü Sülo" ifadesini kullanması gösterildi. İfadesi alınan Yıldız daha sonra serbest bırakıldı.

18 MAYIS

- Tarlabası Toplum Merkezi (TTM) hakkında "hukuka ve ahlaka aykırılık" gerekçesiyle açılan fesih davası İstanbul 18. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde başladı. Mahkeme, dernek hakkında soruşturma olup olmadığını sormak üzere İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne ve İstanbul Valiliği'ne müzekkere yazılmasına, İçişleri Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın müdahillik taleplerinin daha sonra değerlendirilmesine karar verdi, bir sonraki duruşma 2 Kasım 2022'de görülecek.

19 MAYIS

- Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından atanan Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Melih Bulu'nun 1 Şubat 2021 tarihli kararıyla kapatılan Boğaziçi Üniversitesi LGBTİ+ Araştırmaları Kulübü'nün düzenlediği Onur Yürüyüşü'ne yönelik polis müdahalesi sonucu 70 kişi gözaltına alındı. Bir öğrenci polis müdahalesi esnasında fenalaşarak hastaneye kaldırıldı.

22 MAYIS

- Dersim Dernekler Federasyonu'nun (DEDEF) Aydos Ormanı'nda gerçekleştireceği piknik, İstanbul Valiliği tarafından yasaklandı. Yasaklama kararının etkinliğe 24 saat kala tebliğ edildiğini bildiren DEDEF, yaptığı açıklamada kararı "32 yıldır geleneksel olarak yaptığımız Dersimliler Birlik ve Dayanışma Pikniğimiz bu yıl İstanbul Valiliği tarafından 24 saat kala keyfi bahanelerle yasaklanmıştır," diye duyurdu.

24 MAYIS

- İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, 2016 yılında KHK ile kapatılan *Özgür Gündem* gazetesinin Genel Yayın Yönetmeni Eren Keskin ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Reyhan Çapan'a 12 bin 500'er TL adli para cezası verdi. Keskin ve Çapan, "18 yaşından küçük olan suç faili veya mağdurlarının kimliklerini açıklayacak ya da tanınmalarına yol açacak şekilde yayın yapmak" suçlamasıyla yargılanıyordu. Dava konusu haberler, Gezi Parkı eylemleri sırasında polisin attığı gaz kapsülünün başına isabet etmesi sonucu hayatını kaybeden 14 yaşındaki Berkin Elvan ile ilgiliydi. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Suçları Soruşturma Bürosu, 18 yaşından küçük olan Elvan'ın kimliğini açıklayacak şekilde haberler yapıldığı gerekçesiyle 2013 ve 2014 yıllarında *Özgür Gündem* gazetesinde yayımlanan beş haber hakkında beş ayrı iddianame düzenlemişti. İddianameler daha sonra tek bir dosyada birleştirilmiş ve yargılama İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesince yürütülmüştü. İlk yargılama sonucunda 7 Mart 2019 tarihinde verilen 10 bin 416'şar adli para cezasını az bulan Yargıtay 19. Ceza Dairesi, dosyayı yeniden yargılama yapılması için yerel mahkemeye göndermişti.

- İçişleri Bakanlığı, "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik"te değişikliğe gitti. Danıştay 10. Dairesi'nin 2020'de verdiği karar doğrultusunda yapılan değişikliğe göre, yönetmeliğin toplantı ve gösteri yürüyüşü güzergâhının belirlenmesini düzenleyen 3. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan "vatandaşın günlük yaşamını zorlaştırmayacak" ifadesi, "vatandaşların günlük yaşamını aşırı ve katlanılmaz derecede zorlaştırmayacak" şeklinde değiştirildi. Değişiklik Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

25 MAYIS

- Enerji-Sen'in Sabancı Center önünde yaptığı oturma eylemine müdahale eden polis, Genel Başkan Süleyman Keskin ve Kurucu Genel Başkan Kamil Kartal'ın da aralarında olduğu yedi kişiyi gözaltına aldı.

- SİNPAŞ GYO tarafından yaşam savunucusu Halime Şaman aleyhine açılan ve İstanbul 5. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde devam eden tazminat davasının duruşması, e-duruşma olarak görüldü. Şaman'ın avukatı Arzu Alper, davacı tarafın itibar ve kâr kaybına ilişkin dosyaya hiçbir delil sunamadıklarını belirterek, kendilerinin İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'ndan satışların artışına ilişkin dosyaya sundukları belgeleri hatırlattı ve beyanların ifade özgürlüğü kapsamında ele alınarak davanın reddine karar verilmesi gerektiğini belirtti. Bir sonraki duruşma 28 Eylül 2022 tarihine ertelendi. İstanbul'daki duruşmalara Marmaris'ten gelip gitmek, Şaman üzerinde ekstra bir maddi yük oluşturuyor.

26 MAYIS

- Trafik kazasında hayatını kaybeden Dr. Rümeyza Berin Şen'in ölümüne ilişkin 25 Ekim 2021 tarihinde Van'da yapılmak istenen basın açıklamasına katıldıkları gerekçesiyle haklarında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etmek" suçlamasıyla dava açılan Van-Hakkari Tabip Odası önceki dönem Başkanı Dr. Hüseyin Yaviç ile TİHV Temsilcisi Sevim Çiçek'in yargılanmasına başlandı. Savunmaların ardından dosyada yer alan kamera görüntülerinin bilirkişi tarafından detaylı incelenmesi için bir sonraki duruşma 18 Ekim 2022'ye ertelendi.

28 MAYIS

- Gezi Davası sonunda 18 yıl hapis cezası alan ve tutuklanan belgeselci Mine Özerden, babası Ahmet Yalkın Özerden'in cenaze törenine çok sayıda jandarmanın eşliğinde katılabildi. Başsağlığı için Özerden'in yanına gitmek isteyenlere uzaktan selam vermeleri söylendi.

30 MAYIS

GEZİ TUTUKLULARINA ÖDÜL

Ali İsmail Korkmaz Vakfı'nın KESK, DİSK, TMMOB ve Eskişehir Tabip Odası (EBTÖ) ile birlikte düzenlediği Ali İsmail Korkmaz Yaşam Ödülü'nün 2022 yılı sahipleri, Gezi Davası sonunda hapis cezası alan Osman Kavala, Mücella Yapıcı, Can Atalay, Tayfun Kahraman, Çiğdem Mater, Mine Özerden, Ali Hakan Altınay ve Yiğit Ali Ekmekçi oldu.

31 MAYIS

- AİHM, 2017'de tutuklanan Uluslararası Af Örgütü eski Yönetim Kurulu Başkanı Taner Kılıç'ın yaptığı başvuruyla ilgili kararını açıkladı. AİHM, Kılıç'ın, 2017-2018 yılları arasındaki tutukluluğunun özgürlük ve güvenlik hakları (AİHS Madde 5/1, 5/3 ve 5/5) ile ifade özgürlüğünün (Madde 10) ihlali olduğu olduğuna hükmetti. AİHM kararının ardından Uluslararası Af Örgütü, Türkiye'ye Taner Kılıç hakkındaki mahkumiyet kararını bozma çağrısı yaptı.
- Taksim Dayanışması'nın Gezi Parkı eylemlerinin 9. yıl dönümü için yaptığı çağrıyla Beyoğlu'ndaki Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) binası önünde toplanan ve İstiklal Caddesi'ne çıkmak isteyen gruba polise müdahale etti. Yoğun biber gazı kullanımından basın mensuplarının da etkilendiği müdahale sırasında 170 kişi gözaltına alındı. İzmir'deki yıl dönümü yürüyüşü sırasında da dört kişi gözaltına alındı.

MEDYADA HEDEF GÖSTERME

1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nde Taksim'e çıkmak isteyen sendika temsilcilerinin maruz kaldığı kolluk şiddeti sonrası yapılan haberleri bir kenara koyduğumuzda, 2022 Mayıs ayı boyunca sistematik olarak hedef gösterilen hak savunucusu kişi ve kurumlar arasında Gezi tutukluları ile Tarlabaşı Toplum Merkezi (TTM) yine dikkate değer bir yoğunlukla öne çıktı.

Mücella Yapıcı, kendisini cezaevinde ziyaret eden CHP milletvekili Mahmut Tanal'a aktardığı sorunlar üzerinden ajitasyon yapmakla itham edildi, cezaevine ilişkin tespit ettiği ve dile getirdiği sorunlar yayın organında "ağladığı" şeklinde yansıtıldı. Benzer haberler aynı yayında dört gün boyunca sürdü. Eren Keskin, Yapıcı'yı ziyareti sonrası yaptığı sosyal medya paylaşımında, Yapıcı'nın tutuklu bulunduğu Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi binasının olası bir depreme hazır olmadığıyla ilgili yorumunu aktardı. Mimar olan Yapıcı'nın "Deprem olursa bu hücre kilitleri nasıl açılacak? Cezaevlerinde kapı kilit sisteminden kumanda ile açma sistemine geçmek gerekir yoksa depremde çok insan ölür" tespiti, küçümseyici ve eril bir dille "deprem korkusu sardı" biçiminde yansıtıldı.

Gezi Davası sonucunda hapis cezası alan sekiz kişi hakkındaki tutukluluk kararına yapılan itirazın haberi de benzer biçimde çarpıtılmış gerçekler ve hedef gösterici yorumlarla doluydu. Tutukluluğa itiraz gibi basit bir yasal süreç dahi LGBTİ+ haklarını savunan sivil toplum kuruluşlarına saldırmak için araçsallaştırıldı. Osman Kavala'nın "fonladığı" iddia edilen bu kuruluşların kapatılmasını talep eden haber, "LGBT'liler" ve "LGBT üyeleri" gibi ibareler kullanılarak LGBTİ+'ların bir çeşit yasadışı örgüt mensubu veya bulaşıcı bir hastalık taşıyıcısı gibi algılanmasına hizmet eder nitelikteydi.

TTM hakkında 18 Mayıs'ta başlayan fesih davasının hükümet yanlısı ve ulusalcı çizgide yayın yapan basını birleştirdiği görüldü. Altı farklı medya kuruluşu yaptıkları haberlerde benzer argümanlarla derneğe ve derneğin faaliyetlerine karşı saldırgan bir dil kullandı. Burada özellikle bir haber dikkat çekiciydi: Dava öncesi insan hakları savunucularının yaptığı basın açıklamasına katılımın yüksek oluşuna dikkat çekildikten sonra karşı kampta olduğu varsayımıyla mütedeyyin kesimin davaya ilgisizliği, meslek etiğini aşarak hukukun alanını dahi zorlayan bir dil kullanılarak eleştiriliyordu.

HAZİRAN

1 HAZİRAN

- Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Derneği'ne (KCDP) "ahlaka aykırı faaliyet yürütmek" gerekçesiyle açılan kapatma davasına İstanbul 13. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde başladı. Duruşma öncesi kadın örgütleri ve pek çok kadın Çağlayan'da bulunan İstanbul Adliyesi önünde bir araya gelerek KCDP'ye destek verdi.
- Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) ve Halkın Hukuk Bürosu üyesi 22 avukatın mesleki faaliyetleri gerekçe gösterilerek yargılandığı davanın görülmesine İstanbul 18. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Mahkeme heyeti, avukatlar Selçuk Kozağaçlı, Barkın Timtik ve Oya Aslan'ın tutukluluk hallerinin devamına karar vererek bir sonraki duruşmayı 7 Eylül 2022'ye erteledi.

3 HAZİRAN

- Göç İzleme Derneği'ne (GÖÇİZDER) yapılan operasyonda 22 kişi gözaltına alındı. Operasyonun gerekçesinde "Derneğin AB ve BM'den temin ettiği fonları örgütün propagandasına dönüşen yayınlar hazırlamak ve seminerler düzenlemek şeklinde örgütsel etkinliklerde kullanarak ve hileli/danışıklı hukuk işlemleri ile elde edilen kaynakları örgütün amaç ve hedefleri doğrultusunda harcadığı yönünde tespitler yapıldığı" iddia edildi.
- Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) Eş Başkanı ve Mezopotamya Ajansı editörlerinden Dicle Müftüoğlu'nun Diyarbakır'daki evine sabah saatlerinde operasyon düzenlendi. Kimsenin bulunmadığı evde arama yapan polisler, Müftüoğlu'nu ifadeye çağırdı. Müftüoğlu ifade vermek için gittiği Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltına alındı. Müftüoğlu'nun Dicle Haber Ajansı Yazışları Müdürü olarak görev yaptığı dönemde ajansın tutuklu muhabirlerine para gönderdiği için Van Cumhuriyet Başsavcılığı'nın "terör örgütüne finansman sağlamak" iddiasıyla başlattığı soruşturma kapsamında gözaltına alındığı öğrenildi. Müftüoğlu, 6 Haziran 2022 tarihinde Diyarbakır Adliyesi'ne sevk edildi. SEGBİS üzerinden Van Cumhuriyet Savcılığı'nca alınan ifadesinin ardından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

7 HAZİRAN

- Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği Başkanı Süheyla Doğan'a

Edremit Kaymakamlığı'nın verdiği, toplamda 51 bin 730 TL'yi bulan idari para cezası mahkemece kaldırıldı.

- Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Rektörlüğü, öğrencilere ve mezunlara e-posta yoluyla yaptığı açıklamada, 10 Haziran 2022 tarihinde kampüste düzenlenmesi planlanan Onur Yürüyüşü'ne izin verilmeyeceğini duyurdu.
- İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, Gezi Davası'na ilişkin gerekçeli kararını açıkladı.

9 HAZİRAN

• Gerekçeli kararın açıklanmasının ardından Gezi Davası avukatları, yargılama sonucunda hükümle birlikte verilen tutuklama kararlarını AYM'ye taşıdı. Başvuruda, İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nin Osman Kavala ve dava boyunca tutuksuz yargılanan sanıklar Ali Hakan Altınay, Can Atalay, Çiğdem Mater, Mine Özerden, Mücella Yapıcı, Tayfun Kahraman ve Yiğit Ali Ekmekçi hakkında verdiği tutuklama kararlarının kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı, düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğü, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı, kişi dokunulmazlığı ve özgürlüğün kısıtlanması haklarını ihlal ettiği öne sürüldü. Ayrıca tutuklama kararına itirazın yapıldığı üst mahkeme olan İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nin bu itirazı değerlendiren ve reddeden başkanı Akın Gürlek'in, bu karardan kısa bir süre sonra Cumhurbaşkanı Kararnamesi ile Adalet Bakanı Yardımcısı olarak atandığına dikkat çekildi ve Gürlek'in tarafsız bir makam olamayacağı vurgulandı.

10 HAZİRAN

• ODTÜ LGBTİQAA+ Dayanışması'nın Rektörlüğün yasağına rağmen düzenlediği 10. ODTÜ Onur Yürüyüşü nedeniyle üniversiteye çok sayıda çevik polis ve TOMA getirildi. Yürüyüşe müdahale eden polis birçok öğrenciyi darp ederek gözaltına aldı, biber gazı ve plastik mermiyle müdahale etti. En az 16 kişinin gözaltına alındığı belirlendi.

11 HAZİRAN

• İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında 3 Haziran'da gözaltına alınan ve sekiz gün gözaltında tutulan Göç İzleme Derneği (GÖÇİZDER) Eş Başkanları Kamile Kandal ve Mehmet Boğakan'ın da aralarında olduğu 22 kişi Çağlayan'daki İstanbul Adliyesi'ne sevk edildi. Sulh Ceza Hakimliği'nde sorguları tamamlanan altı kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken, aralarında

TİHV İstanbul Temsilciliği çalışanı Bilal Yıldız'ın da olduğu 16 kişi "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla tutuklandı.

14 HAZİRAN

• 2016 yılında KHK ile kapatılan *Özgür Gündem* gazetesi ile dayanışma için başlatılan nöbetçi genel yayın yönetmenliği kampanyasına katılan TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı, Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) Türkiye temsilcisi Erol Önderoğlu ve gazeteci-yazar Ahmet Nesin'in yeniden yargılandığı davanın duruşması İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme, Ahmet Nesin'in ifadesinin yurt dışından istinabe yoluyla alınması talebiyle yazılan müzekkereye yanıtın beklenmesine karar vererek bir sonraki duruşmayı 19 Ekim 2022'ye erteledi.

• Rosa Kadın Derneği Yönetim Kurulu üyesi Elif Tirenç İpek Ulaş hakkında "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla açılan davaya Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Mahkeme başkanının, Ulaş hakkında Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yürütülen başka bir soruşturmanın takipsizlik kararıyla sonuçlandığını aktardığı duruşmada, Başsavcılığın söz konusu soruşturmada alınan takipsizlik kararının, kaldırılıp kaldırılmayacağı hususunda Sulh Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesi, eğer kovuşturmaya yer olmadığına dair karar kaldırılarak iddianame düzenlenecekse de birleştirme talepli gönderilmesi için müzekkere yazılmasına karar verildi. Ulaş'ın avukatları mütalaanın üç ay önce verildiğini hatırlatarak takipsizlik kararının akıbetinin beklenmesine tepki gösterdi. Bir sonraki duruşma 22 Eylül 2022 tarihine ertelendi.

15 HAZİRAN

• Muğla'nın Marmaris ilçesinde bulunan İçmeler Kızılbük'te inşaatı süren resort otel ve devremülk projesine karşı mücadele eden Marmaris Kent Konseyi üyeleri, şirketin şikâyeti üzerine ifade verdi.

16 HAZİRAN

• Yatağan Termik Enerji Üretim A.Ş. tarafından Yatağan Yeşil Yaşam Derneği Başkanı Kazım Erol hakkında açılan 1 milyon TL'lik manevi tazminat davası, Yatağan Asliye Hukuk Mahkemesi'nce reddedildi.

17 HAZİRAN

- Uluslararası Af Örgütü, Gezi Davası sonucunda aldıkları ceza nedeniyle tutuklu olan yedi kişiyi “düşünce mahkumu” ilan etti. Davaya dair gerekçeli kararın açıklanmasından bir hafta sonra düzenlenen basın toplantısında kararı değerlendiren Uluslararası Af Örgütü Genel Sekreteri Agnes Callamard, “Gezi Davası tutuklularına yapılan bu şoke edici adaletsizlik, bir kez daha, Türkiye’de yargı sisteminin muhalefeti susturmak için bir baskı aracına dönüştüğünü gösteriyor. Bu yedi kişinin düşünce mahkumu ilan edilmesi, keyfi tutukluluk ve siyasi güdümlü yargılamalarla başlayıp şov niteliğinde bir dava ve mahkumiyet kararlarıyla biten adaletsizlik güncenin teşhis edilmesidir,” diye konuştu.

22 HAZİRAN

- İHD Muş Şubesi eski Başkanı avukat Tarık Güneş, “terör örgütü üyesi olmak” ve “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamalarıyla Muş Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılandığı davada 6 yıl 3 ay hapis cezası aldı.

23 HAZİRAN

- Jin TV’ye çevre haberi ödülü veren Mimarlar Odası Ankara Şubesi’ne açılan davaya başlandı. Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından her yıl düzenlenen Koruma Alanında Emre Madran Basın Ödülleri kapsamında, Hollanda’dan yayın yapan Jin TV’nin “Yeşil Pencere” ekoloji programının yapımcısı Güler Yıldız Bastion, 2021 yılında “Uluslararası Televizyon Haberciliği” dalında ödüle layık görülmüştü. Şube Başkanı Tezcan Karakuş Candan ve dönemin altı Yönetim Kurulu üyesinin “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla yargılandığı davanın ilk duruşması Ankara 25. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Duruşmada söz alan Karakuş Candan, “Çevre haberine verilen bir ödülün terör örgütü konusu haline getirilmesine ülkem adına üzgünüm. Terör propagandası yapmıyoruz, çevremizi doğamızı kültürel varlıklarımızı koruyoruz,” diye konuştu. Mahkeme heyeti, ödüle layık görülen Jin TV muhabiri Güler Yıldız Bastion ve ödülü onun yerine alan gazeteci Öznur Değer hakkında soruşturma veya kovuşturma olup olmadığına bakılması için Emniyet Genel Müdürlüğü’ne müzekkere yazılmasına, “Yeşil Pencere” programının 2021 yılında yayınlanan bölümlerinin incelenmesine, Jin TV’nin erişime engellenmesi kararının olduğu dosyanın istenmesine karar vererek duruşmayı 15 Eylül 2022 tarihine erteledi.

24 HAZİRAN

- 3 Şubat 2021 günü Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin direnişine destek olmak amacıyla İzmir Alsancak'ta düzenlenen eylemde gözaltına alınan, aralarında TİHV çalışanı Aytül Uçar'ın da olduğu altı hak savunucusu hakkında "görevi yaptırmamak için direnme," "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama," ve "kamu görevlisine hakaret" iddiasıyla açılan davanın ikinci duruşması İzmir 49. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkemenin Emniyet Müdürlüğü'nden istediği olay gününe ait görüntü kayıtlarına ilişkin yanıtta, olay günü binadaki kameraların bozuk olduğu, gözaltı aracında ise kamera olmadığı belirtildi. Duruşma bazı müştekilerin yeniden duruşmada hazır edilmeleri için 4 Kasım 2022 tarihine ertelendi.

- 2018 yılında düzenlenen 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü eylemlerine katılan 22 kadın hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" iddiasıyla açılan dava İstanbul 36. Asliye Ceza Mahkemesi'nde başladı. Hazırlanan iddianamede iki sanığa ek olarak "polise mukavemet" ve "mala zarar vermek" suçlamaları da yöneltiliyor. Duruşma öncesi yapılan basın açıklamasında 2006 yılından beri her 25 Kasım'da yapılan eylemin 17 yıldan sonra ilk kez 2018'de engellendiğine ve davanın dört yıl sonra açılmış olmasına dikkat çekildi. İzleyicilerin ve basının alınmadığı duruşmada yedi kadın savunma yaptı.

25 HAZİRAN

- 900. hafta buluşması için Galatasaray Meydanı'na yürüyen Cumartesi Anneleri/ İnsanları, Galatasaray Lisesi önüne geldiklerinde polis barikatıyla karşılaştı. Kolluk müdahalesi sonrası İHD Eş Genel Başkanları Eren Keskin ile Öztürk Türkddoğan kelepçelenerek gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasında İHD İstanbul Şube Başkanı Gülseren Yoleri, Maside Ocak, Jiyan Tosun, Besna Tosun, Hasan Karakoç, İkbal Eren, Mikail Kırkbayır, Ali Ocak, Hanife Yıldız, Arat Dink de vardı. Gözaltına alınan 16 kişi, ifadelerinin alınmasının ardından serbest bırakıldı.

- Adalet Bakanlığı, Diyarbakır Barosu tarafından 24 Nisan 2021'de Ermeni Soykırımını anma günü sebebiyle yayımlanan "Büyük Felaket'in Acısını Paylaşıyoruz" başlıklı bildiri gerekçe gösterilerek Baro Başkanı Nahit Eren ve Yönetim Kurulu üyeleri hakkında Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 301. maddesi uyarınca "Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılama" iddiasıyla soruşturma izni verdi.

26 HAZİRAN

- İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde düzenlenmesi planlanan 20. İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü, Taksim ve çevresindeki polis bariyerleri ile engellenmeye çalışıldı. Yasağa rağmen bir araya gelmek isteyen 373 LGBTİ+ hak savunucusu gözaltına alındı.

27 HAZİRAN

- İHD Eş Genel Başkanı Öztürk Türkoğan hakkında, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya hakaret ettiği gerekçesiyle açılan davanın karar duruşması Ankara 60. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme, hakaret suçunun unsurlarının oluşmadığı gerekçesiyle Türkoğan'ın beraatine hükmetti.

- Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından atanan Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Naci İnci'ye karşı 4 Ekim 2021 tarihinde kampüste düzenlenen protesto eylemleri nedeniyle 14 Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi hakkında "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama," "kişiyi hürriyetinden yoksun kılma," "görevi yaptırmamak için direnme," "kamu malına zarar verme," "kara ulaşım araçlarını kaçıрма ve alıkoyma" suçlamalarıyla açılan davanın dördüncü duruşması İstanbul 22. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmaya avukat Ömer Kavili alınmadı, Kavili içeri girmesin diye duruşma salonunun kapısı kilitlendi. Bir sonraki duruşma 14 Kasım 2022 tarihine ertelendi.

29 HAZİRAN

- Hrant Dink Vakfı'na yönelik tehdit hakkında açılan davada İstanbul 56. Asliye Ceza Mahkemesi kararını açıkladı. Tutuksuz yargılanan sanıkların duruşmaya gelmediği görüldü. Mahkeme, sanık Hüseyin Ateşi, "zincirleme şekilde tehdit" suçu uyarınca 2 yıl 6 ay hapis cezasına, sanık Ersin Başkan'ı ise aynı suçtan 2 yıl hapis cezasına çarptırdı. Vakfın avukatları, sanıkların "nitelikli tehdit" suçlamasıyla cezalandırılması gerektiğini kaydederek karara itiraz edeceklerini ve istinafa gideceklerini belirtti.

30 HAZİRAN

- One Direction müzik grubunun eski üyelerinden Louis Tomlinson'ın İstanbul Küçükçiftlik Park'ta vereceği konser öncesi seyirciler tarafından alana getirilen LGBTİ+ bayrakları girişte toplanarak çöpe atıldı.

- Cumartesi Anneleri/İnsanları, 25 Haziran günü gerçekleştirdikleri 900. Hafta

buluşması sırasında Galatasaray Meydanı'na karanfil bırakmak isterken uğradıkları polis müdahalesi ve şiddetine ilişkin suç duyurusunda bulundu.

MEDYADA HEDEF GÖSTERME

GÖÇİZDER üye ve yöneticilerine 3 Haziran'da düzenlenen operasyon, Gezi Davası'nın 7 Haziran'da açıklanan gerekçeli kararı ve Şebnem Korur Fincancı'nın TBMM'de yaptığı basın açıklaması hak savunucularını bir kez daha başlıklara taşıdı.

Osman Kavala, beş yıldır aşına olduğumuz bir ezberle itibarsızlaştırılmaya çalışılırken, GÖÇİZDER operasyonunda gözaltına alınanlar ise daha henüz iddianame bile yazılmamışken terör örgütleriyle ilişkili ilan edildi.

Sağlık emekçilerinin sorunlarına dikkat çekmek için TBMM'de açıklama yapan Şebnem Korur Fincancı'nın ne söylediğiyle değil, meclise hangi koşullar altında girdiği haberleştirildi.

Onur ayı olarak kutlanan Haziran ayı boyunca farklı illerde LGBTİ+ Onur Yürüyüşleri düzenleyen LGBTİ+'lar ve LGBTİ+ örgütleri de hedefteydi. Boğaziçi LGBTİ + Çalışmaları Kulübü, bir nefret kampanyasının merkezine oturtuldu.

TEMMUZ

2 TEMMUZ

- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Melih Bulu'yu Boğaziçi Üniversitesi'ne Rektör olarak ataması ardından başlayan protesto ve itirazlarında bir buçuk yılı geride bırakan, akademisyen ve öğrencilerin direnişinin sürdüğü Boğaziçi Üniversitesi'nde mezuniyet töreni öncesi okulun kurumsal iletişim ofisinden öğrencilere tehdit içerikli bir e-posta atıldı. E-postada, mezuniyette eylem yapacak öğrencilerin mezun kartlarının iptal edileceği ve kampüse girişlerinin engelleneceği yazılıyordu.

CUMARTESİ ANNESİ SARE DEMİR YAŞAMINI YİTİRDİ

Şırnak'ın İdil ilçesinde yaşayan Cumartesi Annesi Sare Demir, 85 yaşında yaşamını yitirdi. Demir'in oğlu İbrahim Demir, 12 Aralık 1991 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Xendok (Çukurlu) köyünde gözaltına alınarak kaybedilmişti.

Yaşı ilerlediği için Cumartesi eylemlerine katılmakta güçlük çeken Demir, Cumartesi Anneleri'ne gönderdiği bir mektubunda yıllardır dinmeyen acısını şöyle anlatmıştı: "Zaman her şeyin ilacı ama acının ilacı değil. Yüreğimdeki yara her gün biraz daha kanıyor. 26 yıl geçti, ben yaşlandım. Yüreğim, acısını kaldıramayacak kadar yaşlandı. Sana anlattığım masallarda hep iyiler kazanırdı. Ama gerçek hayatta öyle olmadı. Bazen kötüler de kazanabiliyormuş. Ama sen yine de unutma iyiler daima haklıdır. Bir çocuğu öldürdüklerinde annesini de öldürüyorlar. İnsan olan bir anneyi ağlatmaz ama onlar zalimdi. Merak etme oğul, onları saklandıkları karanlıktan çıkaracağız, hesap soracağız."

3 TEMMUZ

- Eskişehir Onur Yürüyüşü'ne sert bir şekilde müdahale eden polis, 10 kişiyi gözaltına aldı. Müdahalenin ardından LGBTİ+'lar Eskişehir'in dört bir yanına dağılarak basın açıklamasını okudu.

4 TEMMUZ

• Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından 2 Ocak 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör olarak atanan Melih Bulu'ya yönelik protestolarda gözaltına alınıp haklarında dava açılan 52 öğrencinin "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etmek" ve "kişiyi hürriyetinden yoksun kılmak" suçlamalarıyla İstanbul 49. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı davanın altıncı duruşması görüldü. Üniversitede uzun süre özel kalem müdürü olarak çalıştığını söyleyen ve dosyada mağdur sıfatıyla yer alan A. A., öğrencilerin suçu olmadığını söyledi. A.A., "Şikayetçi olmamıştım ama ismim yazılmış. Bizim işimiz rektörün çıkış saatine bağlıdır. Olay günü rektör çıkmadığı için biz de işimizin başındaydık. Çıkmak isteyen arkadaşlarımız çıktı. Bir engel yoktu, kimse hürriyetimizden yoksun bırakmadı. Davaya katılmak istemiyorum," diye konuştu. Duruşma 12 Aralık 2022'ye ertelendi.

• Sekiz SES yöneticisinin "terör örgütü yöneticiliği," "terör örgütü üyeliği" ve "terör örgütü propagandası yapmak" iddiasıyla yargılandıkları davanın ikinci duruşması Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. 22 Eylül 2021 tarihinden bu yana tutuklu olan eski Eş Genel Başkan Gönül Erden'in tutukluluk halinin devamına karar veren mahkeme, bu duruşma sonucunda mevcut Eş Genel Başkan Selma Atabey'in de tutuklanmasına karar verdi. Bir sonraki duruşma 3 Ekim 2022 tarihine ertelendi.

5 TEMMUZ

• Yeniden Refah Partisi (YRP) Gençlik Kolları Genel Başkanı Melih Güner, günlerdir hedef aldığı Ankara'daki Onur Yürüyüşü hakkında Ankara Valiliği'nin kendisini bizzat arayarak yürüyüşe izin verilmeyeceği bilgisini verdiğini söyledi. YRP Gençlik Kolları Genel Başkanı Güner, Ankara Kuşlu Park'ta yapılması planlanan 2. Ankara Onur Yürüyüşü'nü hedef alarak, "Vallahi yürütmeyeceğiz," demişti.

• Polis, 2. Ankara Onur Yürüyüşü'ne müdahale etti. 50'den fazla LGBTİ+ aktivisti gözaltına alındı. Bu sırada radikal İslamcı gruplar yürüyüşe katılanlara saldırmaya çalıştı, çevredekileri de müdahale etmeye çağırdı.

7 TEMMUZ

• Mücella Yapıcı ve kızı Cansu Yapıcı'nın Gezi eylemleri sırasında gözaltında çıplak aramaya maruz kalmasıyla ilgili üç polisin "işkence" suçundan yargılandığı davanın dördüncü duruşması İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmaya Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan Mücella Yapıcı bizzat katılmak istedi.

Talebi mahkeme tarafından kabul edilmeyen Yapıcı bu kez Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) aracılığıyla katılmak istedi. Mahkeme bu talebi de kabul etmedi. Mahkeme, sanık polis ile Mücella Yapıcı'nın bir sonraki duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katılabilmesi için yazı yazılmasına karar verdi ve duruşmayı 1 Aralık 2022'ye erteledi.

8 TEMMUZ

• Gezi Davası tutuklularından Tayfun Kahraman'ın eşi Meriç Demir Kahraman, Tayfun Kahraman, Can Atalay ve Hakan Altınay'ın birinci dereceden akrabaları hariç üç kişiyle daha kapalı ve açık görüş hakları bulunmasına rağmen 75 gündür arkadaşlarıyla görüştürülmediklerini açıkladı. Kahraman, "Haklarını bildikleri için tutuklandıklarının ertesi günü, görüşe gelmesini istedikleri arkadaşlarının isimlerini bildirdiler. Ama asla bu arkadaş görüş izinleri onaylanmıyor. Görüş izinlerinin onaylanmasıyla ilgili zamansal bir üst sınır da yok. Tayfun, Can ve Hakan'ın üçünün de arkadaş listesinde yer alan dostlarımız oda, dernek yöneticisi, akademisyen ve devlet memurlarından oluşuyor. Sürdürdükleri görevlere gelmek için zaten birçok güvenlik taraması aşamasından geçen insanlar. Silivri'deki arkadaşlarımızı kasıtlı olarak arkadaş görüşlerini engelleyerek psikolojik olarak zorlamaya çalıştıkları aşikâr," diye konuştu.

9 TEMMUZ

• Cumartesi Anneleri/İnsanları, yıllar sonra ilk kez Galatasaray Meydanı'na karanfil bıraktı. Kayıp yakınlarından İkbâl Eren, Cemil Kırbayır'ın abisi Mikail Kırbayır, Rıdvan Karakoç'un kardeşi Hasan Karakoç ve Hanife Yıldız eylemlerinin 902. Haftasında ellerinde karanfillerle Galatasaray Meydanı'na geldi. Polisin engel olmak istemesi üzerine tartışma yaşandı. Aileler, karanfilleri bırakmadan gitmeyeceklerini dile getirerek karanfilleri barikat üzerinden bıraktı.

11 TEMMUZ

• AİHM, Türkiye'nin Osman Kavala kararını uygulamayarak AİHS'nin 46/1. maddesini ihlal ettiğine karar verdi. Karar, 17 üyeli mahkeme heyetindeki 16 yargıcın onayıyla alındı. Heyet üyesi Türk yargıç Saadet Yüksel ise karşı oy kullandı. AİHM kararlarını denetlemekle yükümlü Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Osman Kavala'nın derhal tahliyesini talep eden AİHM kararını uygulamayan ve Avrupa Konseyi'nin kurucu üyeleri arasında olan Türkiye hükümetinin 46/1. maddeyi ihlal ettiğine ilişkin prosedürü 2 Şubat 2022 tarihinde resmen başlatmıştı.

18 TEMMUZ**CAN CANDAN HUKUK MÜCADELESİNİ KAZANDI**

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Melih Bulu'nun ardından 15 Temmuz 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör vekili olarak atadığı Naci İnci tarafından görevden alınan Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Film Çalışmaları Programı öğretim görevlisi ve belgesel sinemacı Can Candan, hukuk mücadelesini kazandı.

Candan, 16 Temmuz 2021 tarihli "görevine son verilmesi" kararının İstanbul 7. İdare Dava Mahkemesi tarafından 31 Mayıs 2022 tarihinde hukuksuz bularak iptal edildiğini ve yoksun kaldığı özlük ve maddi haklarının da faiziyle geri ödenmesine karar verildiğini Twitter hesabından duyurdu.

20 TEMMUZ

- 2015 yılında Kobanê'ye yönelik IŞİD'in gerçekleştirdiği saldırılara karşı gösterilen direnişe destek olmak ve çocuklara oyuncak götürmek üzere gittikleri Urfa'nın Suruç ilçesinde, IŞİD tarafından gerçekleştirilen canlı bomba saldırısında hayatını kaybeden 33 genç için Ankara'da anma yapılmak istendi. Gençlik örgütlerinin Güvenpark'ta yapmak istedikleri anma öncesi Kızılay çok sayıda polis tarafından çevrelendi. Anmaya izin vermeyen polis çok sayıda kişiyi gözaltına aldı. İstanbul'da da Süreyya Operası önünde yapılması planlanan etkinlik öncesinde polis ekipleri çevrede yoğun güvenlik önlemi aldı. Kadıköy'ün çeşitli yerlerinde bir araya gelenlere müdahale edildi. Onlarca kişi gözaltına alındı.

21 TEMMUZ

- Diyarbakır Barosu, Irak'ın Türkiye sınırında bulunan Zaho kentinde 20 Temmuz günü gerçekleştirilen ve sivillerin hayatını kaybettiği hava saldırısı sonrasında yaptığı açıklamada saldırıdan TSK'yı sorumlu tuttuğu için hedef alındı. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın da hakkında inceleme başlattığı açıklama sonrasında hem basın hem de sosyal medya üzerinden tehditlere maruz kalan Diyarbakır Barosu, "Diyarbakır Barosu Tehditlere Boyun Eğmeyecek" başlıklı bir açıklama yayımladı. Açıklamada, "Diyarbakır Barosu, yerel haber merkezlerinden söz konusu haberleri teyit etmiş, merkezi ve yerel hükümet yetkililerinin resmi açıklamalarını

da esas alarak geçmişte benzer durumların yaşandığı gerçeğiyle, yaşam hakkını ihlal edici bu fiile yönelik sorumlular hakkında gerekli yargısal yollara başvuruda bulunacağı bilgisini ve yaşamını yitirenlerin ailelerine başsağlığı dileğini resmi Twitter hesabından kamuoyuyla paylaşmıştır,” denildi.

- Boğaziçi Üniversitesi Sinema Kulübü'nün (BÜSK) düzenlediği açık hava etkinlikleri kapsamında gösterilmesi planlanan LGBTİ+ temalı “Benim Çocuğum”, “Laurence Anyways” ve “Go” filmlerinin gösterimi, üniversite yönetimi tarafından herhangi bir gerekçe gösterilmeden engellendi. BÜSK tarafından yapılan açıklamada, yönetmenliğini yakın zamanında görevine iade edilen akademisyen Can Candan'ın üstlendiği “Benim Çocuğum” filminin daha önce kampüste defalarca gösterildiği hatırlatıldı.

22 TEMMUZ

- Erzincan İliç Savcılığı, ilçedeki Çöpler Altın Madeni'ni işleten Anagold Madencilik şirketinin, madenin çevresel etkileriyle ilgili mücadelesiyle tanınan Sedat Cezayirlioğlu hakkında suç duyurusunda bulunması üzerine soruşturma başlattı. Soruşturmada Cezayirlioğlu'na “iftira,” “suç uydurma,” “alenen hakaret,” “halkı kin ve düşmanlığa tahrik,” “adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs,” “tehdit,” “suç işlemeye tahrik,” “yargı görevi yapan bilirkişi veya tanığı etkilemeye teşebbüs,” şeklinde suçlamalar yöneltildi. Söz konusu madende 20 Haziran'da gerçekleşen boru patlaması sonucu yaşanan siyanür sızıntısını ve etkilerini kamuoyuna duyuran Cezayirlioğlu, aynı tarihlerde şirket tarafından tehdit edildiğini duyurmuştu.

26 TEMMUZ

- Danıştay'ın İstanbul Sözleşmesi'nin feshini onaylayan kararına karşı Ankara'da protesto eylemi düzenlemek isteyen KESK üyesi kadınlar, polis tarafından engellendi ve şiddete maruz bırakıldı. Eylemi takip eden gazeteciler de polis şiddetine maruz kaldı.

MEDYADA HEDEF GÖSTERME

Temmuz'da ibre Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve Şebnem Korur Fincancı ile Diyarbakır Barosu arasında gidip geldi. Ayın başında Konya'da gerçekleşen Dr. Ekrem Karakaya cinayeti sonrası TTB'nin iki günlük iş bırakma eylemi kararı alması, fitilin ateşleyicisi oldu. Ancak şunu da hatırlatmak gerekir ki, özel bir gelişme olmasa dahi söz konusu medyada TTB ile Şebnem Korur

Fincancı'yı sürekli gündemde tutma ve hedef gösterme gayreti mevcut.

Haberlerde, cinayetin ardından Çapa Tıp Fakültesi'nden İstanbul Sağlık Müdürlüğü'ne yapılmak istenen yürüyüşün engellenmesi sonrası TTB resmi Twitter hesabından yapılan paylaşım, "polisi tehdit ettiler" diye sunuldu. Söz konusu paylaşımında "Emniyet güçlerini uyarıyoruz: Suç işliyorsunuz! Yasamızın, öfkemizin önünde durmayın; barikatları kaldırın!" denmişti. Üzerlerinde beyaz önlüklerinden başka bir şey olmayan hekimlerin polis barikatını aşma çabası "polise saldırdılar" şeklinde yansıtıldı. Eylemlerin yas tutulması ve protesto amacıyla değil kişisel çıkarlar doğrultusunda yapıldığı iddia edildi.

Konya'nın Selçuklu ilçesinde bir cami imamı hakkında hekimleri hedef göstererek iş bırakma eylemlerinin insan sağlığını riske attığını iddia ettiği için soruşturma açıldı. Bu bilgi, TTB'nin söz konusu imamı hedef gösterdiği iddiasıyla haberleştirildi. Kurumun özgürlük ve mutluluk dileyen bayram mesajı, "şov yapmak" olarak yansıtıldı. Tüm bu haberlerin arkaplanında hep TTB'nin terör örgütleriyle ilişkili olduğu, devlet karşıtı olduğu argümanı yer aldı.

Temmuz'da Diyarbakır Barosu'nun hedef alınmasının nedeni ise TSK'nın Irak'ın Türkiye sınırında bulunan Zaho kentine yönelik hava saldırısında sekiz sivilin hayatını kaybetmesi sonrası yapılan açıklama oldu. Baro, ölümlerden TSK'yı sorumlu tutmuş, "TSK'nın bombardımanı ile, içlerinde çocukların da olduğu siviller hayatını kaybetmiştir. Roboski'de olduğu gibi söz konusu Kürtler olunca insancıl hukuk değersizleşiyor. Yaşamını yitirenlerin ailelerine ve Kürdistan'a başsağlığı diliyoruz," demişti.

Ayın son günlerinde, Zonguldak Ereğli'de düzenlenen 22. Uluslararası Sevgi, Barış, Dostluk, Kültür ve Sanat Festivali'nde Şebnem Korur Fincancı'ya ödül verilmesi, Fincancı aleyhine yeni bir dalganın gelmesine neden oldu.

Temmuz ayında LGBTİ+ derneklerinin hedef gösterilmesi eğilimi

de devam etti. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet merkezlerinde yürütülen projeler ile "gençliğin çürütölmeye çalışıldığı" iddia edildi. Bu projeler ile aile kurumunun hedef alındığı, fonlar üzerinden "Türkiye üzerinde oyunlar oynandığı" iddiası bir kez daha gündeme getirildi.

AĞUSTOS

1 AĞUSTOS

- 15 Temmuz darbe girişiminin ardından 21 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilen Olağanüstü Hal'in (OHAL) 17 Temmuz 2018'de sona ermesinden sonra, 25 Temmuz 2018'de çıkarılan ve "sürekli OHAL" olarak nitelendirilen 7145 No'lu yasanın bazı maddeleri yürürlükten kalktı. Böylece gözaltı süreleri kısaldı, kamudan ihraçlar için de normal disiplin prosedürleri geri geldi.

2 AĞUSTOS

AYM, BARIŞ AKADEMİSYENLERİ'NE VERİLEN DİSİPLİN CEZASINI HAK İHLALİ SAYDI

Anayasa Mahkemesi, Barış İçin Akademisyenler bildirisine imza attıkları gerekçesiyle haklarında disiplin cezası verilen akademisyenlerin ifade özgürlüklerinin ihlal edildiğine hükmetti. Oy birliğiyle alınan kararda, İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı vekili olduğu dönemde 733 akademisyen hakkındaki soruşturmayı bizzat yürüten ve üç akademisyenin tutuklanmasına neden olan AYM üyesi İrfan Fidan'ın da imzası yer aldı.

Yüksek Mahkeme, aralarında Deniz Pelin Dinçer Akan, Işıl Çakan Hacıbrahimoğlu, Rabia Beyza İnan, Çağatay Yağcı ve Ayşe Nevin Yıldız'ın da bulunduğu akademisyenlere disiplin cezası verilmesini ifade özgürlüğünün ihlali saydı. Başvuruculardan ikisine 10 bin, diğerlerine 13 bin 500 TL manevi tazminat ödenmesine hükmedildi.

- Diyarbakır Yenişehir'de birçok sivil toplum örgütünün ofisinin bulunduğu Nuyap Ofis Center'a, kimliği belirlenemeyen bir kişi silahlı saldırı düzenledi. Gece saat 01.00 sıralarında iş merkezinin önüne gelen yüzü maskeli saldırgan, binanın kapısına iki el ateş ettikten sonra kaçtı. İş merkezinde avukatlık bürolarının ve ticaret ofislerinin yanı sıra Botan International, Dayanışmanın Kadın Hali (DAKAHDER), Kurdish Studies Center (KSC), Diyarbakır Siyasal ve Sosyal Araştırma Enstitüsü (DİSA), Şeyh Said Derneği gibi sivil toplum örgütleri bulunuyor.

3 AĞUSTOS

• Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ve bağlı meslek odaları, Gezi Davası tutukluları için AYM önünde basın açıklaması yapmak istedi. 25 Nisan'dan bu yana 100 gündür cezaevinde olan yedi hak savunucusunun bireysel başvurularını bir an önce görüşmesi için AYM'ye çağrı yapmak isteyen TMMOB üyelerine polis izin vermedi. AYM'nin karşısındaki Ahlatlıbel Parkı'na gitmek zorunda kalan TMMOB üyeleri, polis ile yaşanan arbedenin ardından Gezi tutukluları için forum düzenlemek istedikleri alana geçtiler ve açıklamayı burada okudular.

5 AĞUSTOS**SERDAR KÜNİ GÖREVİNE İADE EDİLDİ**

TTB, Aile Hekimliği Sözleşmesi 3 Nisan'da askıya alınan Şırnak Tabip Odası Başkanı Dr. Serdar Küni'nin görevine iade edildiğini duyurdu.

Duyuruda "Aile hekimliği ceza yönetmeliğine dayanarak ve hakkında altı yıl önce açılmış bir dava gerekçe gösterilerek 3 Nisan 2022'de Aile Hekimliği Sözleşmesi askıya alınan Şırnak Tabip Odası önceki dönem başkanı Dr. Serdar Küni, 28 Temmuz 2022 tarihinde görevine iade edildi. Dört ay boyunca hukuksuz bir karar doğrultusunda görevinden alıkonulan Küni, iade kararının ertesi günü işbaşı yaptı. Tüm baskı ve sindirme uygulamalarına rağmen her koşulda iş güvencemiz, özlük haklarımız, emeğimiz, mesleki değerlerimiz ve halkın sağlık hakkını savunmak için mücadele etmeye devam edeceğiz," denildi.

9 AĞUSTOS

• Marmaris Kızılbük'te inşaat sürdüren SİNPAŞ GYO projesinin "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) gerekli değildir" kararının iptali sonrası alanı kontrole giden Marmaris Kent Konseyi üyeleri, şirketin faaliyetlerinin devam ettiğini duyurdu. İlk nöbetlerini tutan aktivistler bölgede nöbet tutmayı sürdüreceklerini açıkladı. Ancak nöbete polis müdahale etti ve eylem alanında bulunan 15 kişi "ulaşımı engelleme" iddiasıyla gözaltına alındı.

- Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından atanan Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Naci İnci, mahkeme kararına rağmen Boğaziçi Üniversitesi öğretim görevlisi Can Candan'ın okulla ilişkisini kesti. İstanbul 7. İdare Dava Dairesi, 16 Şubat'ta oy çokluğuyla yürütmenin tedbiren durdurulmasına karar vermiş ve Candan'ın görevine iade edilmesine hükmetmişti. Candan, 18 Temmuz'da mahkemenin kararı hukuksuz bularak iptal ettiğini ve yoksun kaldığı özlük ve maddi haklarının faiziyle ödenmesine karar verildiğini duyurmuştu.
- Osman Kavala, 18 Şubat 2020'de Gezi Davası'ndan beraat etmesine rağmen tekrar tutuklanmasına gerekçe gösterilen "casusluk" suçlamasına temel teşkil eden akşam yemeğine dair açıklama yaptı. Medyada çıkan haberlere karşılık 6 Ağustos'ta açıklama yapan akademisyen Henri Barkey, 18 Temmuz 2016 tarihinde Kavala ile değil bir kadın gazeteci ile yemek yediğini belirtmişti. Kavala da yaptığı açıklamada bunu doğrulayarak "Savcı bu gerçeği baştan beri gayet iyi biliyordu" dedi. Osman Kavala'nın tekrar tutuklanmasına sebep olan soruşturma sonunda Kavala ve Barkey hakkında hazırlanan iddianamede iki sanığa 15 Temmuz darbe girişimini organize ettikleri iddiasıyla "anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs" (TCK 309) ve "casusluk" (TCK 328) suçlamaları yöneltilmişti.

10 AĞUSTOS

- Mersin'de Mersin Kadın Platformu'nun çağrısıyla düzenlenen protesto eylemlerine katılan kadınlara kesilen para cezaları AYM tarafından hak ihlali olarak değerlendirildi. Pınar Gültekin'in öldürülmesinin ardından yapılan eylemlerden itibaren 20'ye yakın kadına toplamda 120 bin TL'ye yakın para cezası kesilmişti. AYM kararının iletildiği bazı mahkemelerce para cezalarının kaldırılması kararları verilmeye başlandı.

11 AĞUSTOS

- Can Candan, Boğaziçi Üniversitesi'nin atanmış rektörü Naci İnci'nin kendisini asılsız gerekçelerle ve hukuksuz bir şekilde ikinci defa işten çıkarmasını ve işten çıkarmaya gerekçe olarak gösterilen disiplin cezasını açtığı iki yeni dava ile yargıya taşıdı. Candan, hakkında açılan disiplin soruşturması sonucu verilen cezanın iptali ile göreve son verme işleminin yürütmesinin durdurulmasını ve iptalini talep etti.

12 AĞUSTOS

- Pir Sultan Abdal Kültür Derneği (PSAKD) ve Güneydoğu Gazeteciler Cemiyeti'ne yer tahsis eden 53 belediye meclis üyesi ve dönemin Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir hakkında “görevi kötüye kullanmak” suçlamasıyla dava açıldığı öğrenildi. İddianameyi kabul eden Diyarbakır 13. Asliye Ceza Mahkemesi aynı zamanda “zimmet” suçlamasıyla da yargılanmaları gerektiği gerekçesiyle yargılamanın ağır ceza mahkemesinde yapılmasını belirterek görevsizlik kararı verdi. Sanık avukatları zimmet suçunun maddi ve manevi unsurlarının gerçekleşmediğini ve görevsizlik kararının yasaya aykırı olduğunu belirterek itiraz yoluna gitti.

16 AĞUSTOS

- Boğaziçi Üniversitesi akademisyenleri, atanmış rektör ve üniversite yönetimine karşı 590. kez bir araya geldi. Ancak Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Film Çalışmaları Programı öğretim görevlisi Can Candan kampüse alınmadı.

- Marmaris Kent Konseyi üyesi üç yaşam alanı savunucusu nöbet eylemi esnasında bir kez daha gözaltına alındı. “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet ettikleri” gerekçesiyle İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen savunucuların telefonlarına el konuldu. İfadelerinin ardından ise “iş yeri dokunulmazlığını ihlal” şikayetiyle başka bir karakola götürüldüler. Geceyi gözaltında geçiren savunucular, ifadelerinin alınmasının ardından sabah serbest bırakıldı.

18 AĞUSTOS

- Zafer Partisi Gaziantep İl Başkanlığı, Şanlıurfa Barosu hakkında suç duyurusunda bulundu. Şanlıurfa Barosu, Şeyh Said'e hakaret eden Zafer Partisi Genel Başkanı Ümit Özdağ için harekete geçmiş, “kişinin hatırasına hakaret” ve “halkı kin ve düşmanlığa tahrik” suçlarından Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunmuştu. Zafer Partisi tarafından yapılan suç duyurusunun gerekçesi ise “suçlu olduğu açıkça bilinen bir kişi hakkında övünç dolu açıklamalar yapılması” oldu.

19 AĞUSTOS

- Marmaris Ekoloji Mücadele Komitesi tarafından yapılan basın açıklaması sonrası Marmaris Kent Konseyi'nden bir üyenin ifadesi istendi. Marmaris Kent Konseyi üyesi Halime Şaman, “Bu ülkede yaşayan her yurttaşın yapması gerekeni yapıyoruz. Doğamızı koruyoruz. Şirketin faaliyetini yapmak istediği alan Milli Park ve biz

de buranın korunması gerektiğini söylüyoruz. İkincisi ise burayla ilgili mahkeme kararları var. Muğla 3. İdare Mahkemesi, projeye ilişkin verilen 'ÇED gerekli değildir' kararını iptal etti. Karar sonrası Marmaris Belediyesi, 8 Ağustos tarihinde inşaatı mühürledi. Buna rağmen şirket faaliyetine devam ediyor. Bunları söylediğimiz için suçlu oluyoruz," dedi.

23 AĞUSTOS

- Aydın'ın Köşk ilçesine bağlı Mezeköy ve Uzundere köyleri arasında yapılmak istenen jeotermal enerji santrali (JES) sondajlarına karşı direnen köylülere gece saatlerinde jandarma müdahale etti. Gözaltına alınan 18 kişi sabah saatlerinde serbest bırakılırken Mezeköy'e giriş ve çıkışlar Kaymakamlık tarafından bir hafta süreyle yasaklandı.

26 AĞUSTOS

- AYM, Gezi Davası sonunda 18 yıl hapse mahkum edilen Can Atalay, Mücella Yapıcı ve Tayfun Kahraman için verilen tutuklama kararının hukuka aykırı olduğuna dair başvuruyu reddetti. Yüksek Mahkeme, hükümle birlikte verilen tutuklama kararlarının kişi hürriyeti ve güvenliği, ifade özgürlüğü, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme ve örgütlenme özgürlüğü haklarını ihlal ettiği iddiasını "kabul edilemez" buldu.

28 AĞUSTOS

- Marmaris'te mahkeme kararına rağmen devam eden inşaatı protesto eden yaşam savunucuları, bu kez polis tarafından "güvenlik tehlikesi oluşturuyorsunuz" denilerek Milli Park'a alınmadı.

30 AĞUSTOS

- 30 Ağustos Uluslararası Zorla Kaybedilenler Gününde, İstanbul Altınşehir Kimsesizler Mezarlığı'nın önünde basın açıklaması yapmak isteyen İHD İstanbul Şubesi Gözaltında Kayıplara Karşı Komisyon üyeleri ve Cumartesi Anneleri/ İnsanları'na polis müdahale etti. Aralarında kayıp yakınlarının da olduğu 14 hak savunucusu darp edilerek gözaltına alındı. İfadelerinin ardından serbest bırakılan hak savunucuları, savcılık kararıyla tekrar gözaltına alındılar. İkinci gözaltının ardından 14 hak savunucusu akşam saatlerinde serbest bırakıldılar.

MEDYADA HEDEF GÖSTERME

Ağustos ayında hak savunucusu kişi ve kurumlara yönelik medya kaynaklı tacizde düşüş dikkati çekti. Ulusalçı çizgide yayın yapan basın organları yurt dışından alınan yasal fonlar üzerinden LGBTİ+ hareketini ve özelde Kaos GL'yi hedef alırken, sağ muhafazakar ve İslamcı basının gündeminde ise yine Türk Tabipleri Birliği (TTB) ile Şebnem Korur Fincancı vardı. Nedeni ise Fincancı'nın beş yaş üzerindeki herkese Covid-19 aşısı tanımlanması talebi.

EYLÜL

2 EYLÜL

• Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin direnişine destek olmak amacıyla 3 Şubat 2021 tarihinde İzmir Alsancak'ta düzenlenen eyleme yönelik polis müdahalesinde gözaltına alınan hak savunucuları Emine Akbaba, İrem Çelikbaş ve TİHV çalışanı Aytül Uçar hakkında "Cumhurbaşkanına hakaret" iddiasıyla açılan davanın duruşması İzmir 41. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmaya Güvenlik Şube'ye bağlı polisler izleyici olarak katıldı. Avukatlar, polislerin salonda bulunmasının doğru olmadığını ifade ederek, "Adil yargılanma ilkesine aykırı olduğunu düşünüyoruz. Tanık baskı altında kalabilirdi" diye itiraz etti. Sanıklar da polislerin duruşma salonunda bulunmasından rahatsız olduklarını dile getirdi. Bir sonraki duruşma 7 Ekim 2022 tarihine ertelendi.

• Aydın'ın Köşk ilçesine bağlı Mezeköy ve Uzundere köyleri arasında yapılmak istenen jeotermal enerji santrali (JES) sondajlarına karşı toplandıkları için 22 Ağustos gecesi jandarma müdahalesiyle gözaltına alınan yaşam savunucuları şikayetlerini geri çekmeleri için baskı gördüklerini, darp raporu almak için gittikleri doktorların rapor vermek istemediklerini duyurdu.

3 EYLÜL

• AYM, Diyarbakır Valiliği'nin, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu'na dayanarak 17 Ağustos 2016'da aldığı gösteri ve yürüyüş yasağı kararının, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlali olduğuna karar verdi.

• İzmir Barosu eski başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerine dava açıldı. 24 Nisan 2020 tarihinde Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın LGBTİ+'ları hedef gösteren hutbesinin ardından İzmir Barosu, ayrımcılık yasağını hatırlatarak nefret söylemini eleştirmişti. "Nefrete inat yaşasın hayat" başlığıyla yapılan açıklamaya nedeniyle iki yıl sonra baronun o dönemki başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri hakkında iddianame hazırlandı. Karşıyaka 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne sunulan iddianamede İzmir Barosu eski başkanı Özkan Yücel ve 10 Yönetim Kurulu üyesinin "dini değerleri alenen aşağılama" iddiasıyla cezalandırılması istendi. Açıklamanın hemen ardından Karşıyaka Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından açılan soruşturma, "suç işlendiğine dair yeterli delil bulunmadığından" takipsizlikle sonuçlanmıştı.

6 EYLÜL

- İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu, Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Tezcan Karakuş Candan'ı, hakkında verilen soruşturma izni Danıştay tarafından iptal edilmesine karşın memuriyetten çıkardı. İçişleri Bakanlığı, TOGO kulelerinin sahibi Sinan Aygün'ün "işe gitmeden maaş aldığı ve haksız kazanç sağladığı" iddiasıyla yaptığı şikayet üzerine Candan hakkında soruşturma izni vermiş ancak Danıştay 1. Dairesi soruşturma izni kararını iptal etmişti.
- İHD Ankara Şubesi Eş Başkanı Fatin Kanat hakkında "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla açılan davanın ikinci duruşması Ankara 25. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. İlk celsedeki üye hakimlerden biri Küçükçekmece Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı'na atandığı için heyette değişikliğe gidildi. Dosyayı incelemeye giden yeni heyet, esas hakkındaki mütalaanın hazırlanması için dosyanın iddia makamına gönderilmesine karar vererek duruşmayı 19 Ekim 2022 tarihine erteledi.

7 EYLÜL

- Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) ve Halkın Hukuk Bürosu üyesi 22 avukatın mesleki faaliyetleri gerekçe gösterilerek yargılandığı davaya devam edildi. Eski İstihbarat Daire Başkanı Ramazan Akyürek'in arşivlediği "Belçika-Hollanda Belgeleri"yle ilgili Adli Tıp Kurumu (ATK) raporu mahkemeye ulaştı. ATK'nin belgeleri müdahaleye uğrayıp uğramadığıyla ilgili incelemeye giden heyet, Avukatlara esas hakkındaki savunma için hazırlanmaları gerektiğini söyleyen mahkeme başkanı, bir sonraki duruşmayı 7-11 Kasım 2022 tarihlerine erteledi.
- Toplumsal eylem ve etkinliklere katılanlara uyguladığı şiddet ve taciz iddiası ile basında ismi yer alan İstanbul Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şube Müdürü Hanifi Zengin hakkında, 26 Haziran 2022'deki Onur Yürüyüşü'nde uyguladığı işkence ve tacize ilişkin kadın ve LGBTİ+'ların suç duyurusunda bulunması üzerine soruşturma başlatıldı. Zengin hakkında daha önce gazeteci Bilal Meyveci'yi tehdit etmesi ve haber takibi yapmasını engellediği için soruşturma başlatılmıştı.

8 EYLÜL

- Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim-Sen), öğretmenleri "uzman" ve "başöğretmen" şeklinde kategorize eden Öğretmenlik Meslek Kanunu'na ilişkin yönetmeliğin geri çekilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı önünde bir araya gelme kararı

aldı. Eylem saati olan 15.00'e yaklaşırken genel merkez binasının önü çok sayıda polis tarafından çevrelendi, binadan çıkışlara izin verilmedi. Kalkanlarla eğitimcilerin etrafını kapatan polis, basın görüntü almasını da engellemeye çalıştı. Öğretmenler, polisin tutumuna karşı Bakanlık karşısında oturma eylemi başlattı.

9 EYLÜL

- "Sürgünlere, Hukuksuzluğa ve Liyakatsizliğe Karşı Yürüyoruz" sloganıyla İstanbul ve Batman'dan yürüyerek Ankara'da bir araya gelen Haber-Sen yönetici ve üyelerinin Ankara PTT Genel Müdürlüğü önünde yapmak istedikleri açıklama polisin sert müdahalesiyle engellendi.

11 EYLÜL

- Muğla'nın Milas ilçesine bağlı İkizköy'deki Akbelen Ormanı'nda kömür madeni açılmak istenmesine uzun süredir direnen İkizköylülerin suyu kesildi.

13 EYLÜL

- İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin, İstanbul Emniyeti Terörle Mücadele (TEM) Şubesi tarafından telefonla ifadeye çağrıldı. TEM Şube'ye gittiğinde görevli polis memurunun Keskin'e ilk sorusu "Hangi örgüttensiniz?" oldu. Keskin, ilgili görevliyle görüşürüldüğünde, atmadığı bir tweet yüzünden CİMER'e yapılan bir şikayetin ardından ifadeye çağrıldığını öğrendi. Keskin'in eski Jandarma Genel Komutanı Musa Çitil hakkında attığı tweet, "Musa Çitil'e bir suikast iması" olarak ihbar edilmişti.

14 EYLÜL

OSMAN KAVALA'YA DİYALOG ÖDÜLÜ

Merkezi Almanya'nın Berlin ve Stuttgart kentlerinde olan Uluslararası İlişkiler Enstitüsü, 2022 Kültürler Diyalogu ödülünün Ekim 2017'den bu yana Silivri Cezaevi'nde tutuklu bulunan iş insanı ve insan hakları aktivisti Osman Kavala'ya verileceğini duyurdu. Daha önce Nikaragualı ozan, din adamı ve politikacı Ernesto Cardenal ile İsveç Kraliçesi Silvia'nın da aldığı ödül, 10 Kasım'da Berlin'de düzenlenen törenle takdim edildi.

14 EYLÜL

• Ankara Kadın Platformu'nun 12 Ağustos 2020'de İstanbul Sözleşmesi'ni savunmak üzere düzenlediği eyleme ilişkin 33 kadın hak savunucusuna karşı açılan davanın 7 Haziran 2021 tarihli ilk duruşmasında basın açıklaması yapmak isteyenlere yönelik polis müdahalesi sonrası gözaltına alınan sekiz kadının yargılanmasına başlandı. Ankara 53. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada savunmalar alınırken bir polis memurunun savunma yapan kişinin fotoğrafını çektiği avukatlar tarafından fark edildi. Polis memuru duruşma salonu dışına çıkarıldı, avukatlar memur hakkında suç duyurusunda bulunulmasını talep etti. Mahkeme heyeti duruşmayı 17 Ocak 2023 tarihine erteledi.

15 EYLÜL

* 2021 yılının Eylül ayında açıklanan Koruma Alanında Emre Madran Basın Ödülleri kapsamında Jin TV'nin "Yeşil Pencere" ekoloji programına "Uluslararası Televizyon Haberciliği" alanında ödül verilmesi nedeniyle Mimarlar Odası Ankara Şube yönetimine açılan davanın ikinci duruşması görüldü. Ankara 25. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davada avukatların, Jin TV'ye verilen bir ödül nedeniyle daha önce bir soruşturma açılıp açılmadığının sorulması talebi reddedildi. Bir sonraki duruşma tarihi 22 Kasım 2022.

14. ULUSLARARASI HRANT DINK ÖDÜLÜ TİHV'E

Uluslararası Hrant Dink Ödülleri 14. kez verildi. Ödüllerin sahibi, Türkiye'den Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), Türkiye dışından ise Afganistanlı kadın hakları savunucusu Shaharзад Akbar oldu.

Törende her yıl olduğu gibi daha adil ve eşit bir dünya için mücadele eden, ezber bozan risk alan kişi ve gruplar "Işıklar" bölümüyle selamlandı. Bu bölümde Polonya'dan, Meksika'dan, Brezilya'dan, Rusya'dan, İngiltere'den ve Türkiye'den yıl boyunca hak mücadelesi yürüten kişi ve gruplar anıldı.

TİHV Başkanı Metin Bakkalcı yaptığı konuşmada Hrant Dink ile buluşmalarından, bilhassa "travma ve kimlik" konusundaki görüş alışverişlerinden bahsetti. Türkiye'nin tamamlanamayan yaslar

ülkesi olduğunu belirten Bakkalçı işkencesiz bir dünya hayalini gerçekleştirmek için çaba gösterdiklerini vurguladı ve ödülü tüm dünyada işkenceye maruz kalan, kalmış ve işkenceleri önlemeye çaba gösterenler için aldıklarını söyledi.

16 EYLÜL

- 19. Munzur Kültür ve Doğa Festivali kapsamında gösterimi yapılacak olan Cumartesi Anneleri Belgeseli gösterimi ve "LGBT kavram atölyesi," Tunceli Valiliği tarafından "genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması" gerekçesiyle yasaklandı.
- İstanbul'un Tuzla ilçesinde faaliyet gösteren ETF Tekstil'de gasp edilen alacakları için direnen işçiler ile sendika yöneticileri gözaltına alındı. Fabrikadan çıkan kamyonların önünde duran ve makinelerin fabrikadan çıkışına izin vermek istemeyen 32 kişi gözaltına alınırken, polis işçilerin direniş çadırını söktü.
- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın GÖÇİZDER Eş Başkanları Kamile Kandal ve Mehmet Boğakan'ın da aralarında olduğu 23 kişi hakkında hazırladığı 1 Eylül 2022 tarihli iddianame İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. 331 sayfalık iddianamede dernek yöneticilerinin verdiği demeçler, AB'den alınan fonlar, derneğin yürüttüğü çalıştay benzeri faaliyetler ve hazırladığı raporlar suçlama konusu yapıldı. Mahkeme, ilk duruşmanın 13-14-15 Aralık 2022 tarihlerinde görülmesine karar verdi.

EREN KESKİN'E JUSTITIA ÖDÜLÜ

İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin, Avusturya'nın başkenti Viyana merkezli The Women in Law Initiative'in JUSTITIA Awards 2022 ödülüne layık görüldü. Yurt dışı çıkış yasağı olduğu için ödülü almaya bizzat gidemeyen Keskin, ödül törenine bir video gönderdi. Videoda özetle şunları söyledi:

"Kadınlara ve translara gözaltında işkence ve şiddet uygulandığında onların haklarını savunan bir derneğin ve İnsan Hakları Derneği'nin Eş Genel Başkanım. Yaptığım çalışmalar nedeniyle hakkımda verilmiş cezalar var. Bu tür ödüllerin onur verici olması bir yana bizim gibi baskı altında yaşayan coğrafyanın insanları olarak bu ödülün beni koruyacağını düşünüyorum. Bana bu ödülü veren herkese bir kez daha teşekkür ederim."

20 EYLÜL

- Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi, Tahir Elçi cinayetine ilişkin davada dönemin başbakanı Ahmet Davutoğlu'nun tanık olarak dinlenmesi kararından vazgeçti.
- Aralarında İHD Van Şubesi eski Başkanı Ömer Işık ile MAZLUM-DER eski yöneticisi Yakup Aslan'ın da olduğu dokuz kişi hakkında 2013 yılında İHD'nin çağrısıyla çözüm sürecine ilişkin sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinden oluşan heyette yer aldıkları için açılan davanın görülmesine başlandı. Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen ilk duruşmada tutuldukları cezaevinden SEGBİS ile yaptıkları savunmaların ardından dokuz kişinin adli kontrol şartıyla tahliyesine karar verildi. Van Cumhuriyet Başsavcılığı'nın "terör örgütü üyeliği" iddiasıyla yürüttüğü soruşturma kapsamında 3 Haziran'da 17 kişi gözaltına alınmış, 6 Haziran'da sekiz kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken dokuzu çıkarıldıkları mahkeme tarafından tutuklanmıştı. Buna ilişkin İHD Van Şubesi'nin yaptığı açıklamada tutuklama gerekçesinin eski bir fotoğrafa dayandırıldığı belirtilerek, 2013'te dernek kararıyla kurulan "Geri Çekilmeyi İzleme Komisyonu"na ilişkin daha önce Genel Merkez'in geçirdiği soruşturmanın takipsizlikle sonuçlandığına dikkat çekildi.

21 EYLÜL

- Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın 25 Ağustos 2018 tarihinde düzenlenen 700. Hafta buluşmasına yönelik polis müdahalesi sırasında gözaltına alınan 46 kişi hakkında açılan davanın duruşması öncesinde Çağlayan'daki İstanbul Adliyesi önünde basın açıklaması yapmak isteyen hak savunucularına Kağıthane Kaymakamlığı'nca "ülkenin bulunduğu hassas dönem" gerekçe gösterilerek yasak getirildi. Yasağa rağmen bir araya gelen grubun etrafı çok sayıda polis tarafından kapatılarak, açıklama yapmaları engellendi. Basın açıklamasına katılan 14 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar, ifadelerinin alınmasının ardından serbest bırakıldı.

22 EYLÜL

- Rosa Kadın Derneği Yönetim Kurulu üyesi ve avukat Elif Tirenç İpek Ulaş hakkında "terör örgütü üyeliği" iddiasıyla açılan davanın görülmesine Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Mahkeme başkanı, Rosa Kadın Derneği'nin tüm faaliyetlerinin dava dosyasına eklenmesini istedi. Mahkeme, avukatların emsal kararlar göstererek beraat kararı verilmesi yönündeki taleplerini ise Ulaş hakkında birleştirmeye yönelik yeni bir iddianame hazırlandığı ve değerlendirme aşamasında olduğu gerekçesiyle reddetti. Bir sonraki duruşma 22 Aralık 2022 tarihine ertelendi.

27 EYLÜL

• Muğla'nın Milas ilçesine bağlı İkizköy'deki Akbelen Ormanı'nda YK Enerji'nin maden çalışmalarına karşı ağaçları korumak için nöbet tutan iki kadın yaşam savunucusunun yargılandığı davanın üçüncü duruşması Milas 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Önceki duruşmada İkizköylülerin avukatlarının reddi hakim talebi Bodrum Ağır Ceza Mahkemesi'nce halen değerlendirilmediğinden duruşma ertelendi. Bir sonraki duruşma tarihi olarak 21 Kasım 2022 belirlendi.

28 EYLÜL

• Marmarisli yaşam savunucusu Halime Şaman aleyhine SİNPAŞ GYO tarafından açılan tazminat davasının bu duruşması da, Marmaris-İstanbul arası seyahatlerin üzerinde yarattığı maddi ve manevi yük nedeniyle Şaman'ın talebi üzerine e-duruşma olarak gerçekleştirildi.

29 EYLÜL

• Tarlabası Toplum Merkezi'ne (TTM) açılan iki ayrı davadan biri olan "yokluğun tespiti" davasının ikinci duruşması görüldü. İstanbul 8. Sulh Hukuk Mahkemesi, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın davaya müdahil olma talebinin kabulüne karar verdi. Bir sonraki duruşma tarihi olarak 9 Mayıs 2023 belirlendi.

• TTB 2016-2018 dönemi Merkez Konseyi üyelerinin, 1 Eylül 2016 tarihli "Bu Topraklarda Eşitlik ve Barış İçinde Yaşamamız Çok Mümkün" ve 24 Ocak 2018 tarihli "Savaş Bir Halk Sağlığı Sorunudur" başlıklı basın açıklamaları gerekçe gösterilerek aldığı cezalar istinaf mahkemesince bozuldu. Ankara 32. Ağır Ceza Mahkemesi, Ayfer Horasan, Bülent Nazım Yılmaz, Dursun Yaşar Ulutaş, Funda Barlık Obuz, Hande Arpat, Mehmet Raşit Tükel, Mehmet Sezai Berber, Mustafa Taner Gören, Selma Güngör, Sinan Adıyaman ve Şeyhmus Gökalp'e "halkı kin ve düşmanlığa tahrik" suçlamasıyla ikişer kez 10 ay hapis cezası vermişti. Mahkeme ayrıca TTB Merkez Konseyi Üyesi Hande Arpat'a sosyal medya paylaşımlarıyla "terör örgütü propagandası yapmak" gerekçesiyle 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezası vermişti. İstinaf mahkemesi, açıklamaların suç olmadığına hükmetti.

• İstanbul Valiliği'nin İstanbul Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şube Müdürü Hanifi Zengin hakkında soruşturma izni vermediği öğrenildi. Haziran ayında gerçekleşen 30. İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü'nde kadın ve LGBTİ+ hak savunucularını darp ve tehdit eden Zengin hakkında 7 Temmuz'da suç duyurusunda bulunan başvuruculara

22 Eylül'de tebliğ edilen kararda "kademeli ve orantılı güç kullanıldığı" ifade edildi. Ayrıca, başvurucuların darp, işkence ve kötü muamele iddialarını destekleyecek bilgi ve görüntü olmadığı vurgulandı.

MEDYADA HEDEF GÖSTERME

Eylül'ün ilk günlerinde MHP Genel Sekreteri İsmet Büyükataman'ın CHP'nin seçim sonrası vaatlerine yanıt verirken Osman Kavala'yı yaftalaması, tırnak içine alınarak olduğu gibi başlıklara taşındı. Bu, ne yazık ki hükümete yakın medya kuruluşlarını sıkça kullandığı bir yöntem. Hak savunucusu kişi ve kurumları hedef alan söylemleri olduğu gibi başlıklarına taşıyor, açıklamayı tırnak içine almanın kendilerini meslek etiğine dair sorumluluktan kurtardığını iddia ediyorlar.

GÖÇİZDER davası iddianamesinin kamuoyuna yansımaları, derneğe yönelik bir karalama kampanyasının başlamasına yol açtı. İddianamede öne sürülen iddialar, ispatlanmış ve karara bağlanmış suçlar gibi kesin yargı içeren biçimde yansıtıldı.

İlki 18 Eylül'de İstanbul Saraçhane'de düzenlenen ve LGBTİ+'ları hedef alan nefret mitingleri, sonraki aylarda tüm Türkiye'ye yayılacak. LGBTİ+'lar ve LGBTİ+ haklarını savunanlar bu ilk mitingle birlikte nefret kampanyasının odağı oldu. Bu vesileyle Tarlabası Toplum Merkezi'ni hedef alan ezber, ısıtılıp yeniden gündeme getirildi.

İlaç bulunamaması ve ekonomik açmazlar nedeniyle eylem kararı alan Eczacılar Odası, "devlet-millet düşmanı" ilan edildi. Hak arayışına yönelik eylem kararı, iktidarı zor durumda bırakma planı olarak lanse edildi.

Türkiye'nin Afrin'e yönelik askeri operasyonu nedeniyle 2018 yılında "Savaş Bir Halk Sağlığı Sorunudur" başlıklı bir açıklama yayımlayan TTB Merkez Konseyi'ne verilen mahkumiyet kararının istinafta bozulması da iktidar yanlısı medyanın canını sıktı. Beraat kararı, "skandal" olarak nitelendirildi.

EKİM

3 EKİM

- SES Diyarbakır Şubesi üyeleri, Diyarbakır Kadın ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi'nin yemek menüsünün sağlıklı beslenme hakkını ihlal ettiği gerekçesiyle “yemek boykotu” eylemi yapmak istedi. Yemekhane işletmecisi olduğunu ileri süren ve ismi öğrenilemeyen bir kişi, eylem daha başlamadan sağlık çalışanlarına silahla saldırdı.
- Tutuklu olarak yargılanan SES Eş Genel Başkanı Selma Atabay ve önceki dönem Eş Genel Başkanı Gönül Erden ile birlikte toplam sekiz SES'linin yargılandığı davanın üçüncü duruşmasından da tahliye kararı çıkmadı. Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşma öncesi Avrupa Kamu Hizmeti Sendikaları Federasyonu (EPSU) ve İngiltere'den Kamu Sendikaları Birliği (UNISON) temsilcilerinin de katılımıyla gerçekleştirilen basın açıklamasında SES Eş Genel Başkanı Hüsnü Yıldırım “Bu dava bir karalamadır,” ifadelerini kullandı. SES üyelerinin “terör örgütü yöneticiliği”, “terör örgütü üyeliği” ve “terör örgütü propagandası” iddiasıyla yargılandığı davanın bir sonraki duruşması 26 Aralık 2022 tarihine ertelendi.

5 EKİM

- İHD Diyarbakır Şube Başkanı Abdullah Zeytun, Valiliğin 26 Mart-4 Nisan 2022 tarihleri arasında tüm eylem ve etkinlikleri yasaklamasına karşı Diyarbakır 1. İdare Mahkemesi'ne başvurdu. Mahkeme, yasağın vatandaşın can ve mal güvenliğinin sağlanmasına dair meşru bir amaç taşıdığını ve suçu önlemeye yönelik tedbir olduğunu, şiddet olaylarının mahiyeti ve yoğunluğu ile meydana gelen zararların niteliği karşısında söz konusu müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırılık oluşturmadığını ileri sürdü ve iptal istemini reddetti.
- Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'na açılan kapatma davasının ikinci duruşması, İstanbul 13. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmada söz alan Dernek avukatlarından Rukiye Leyla Süren, “İki duruşma arasındaki cinayet sayısı 114. 107 aile derneğimizin kapatılmaması için çağrı yaptı, imza topladı. Bu dosya ile hepimiz zaman kaybediyoruz,” diye konuştu. Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı, Önce Kadınlar ve Çocuklar Derneği'nin davaya müdahil olma taleplerini reddeden mahkeme, tanıkların dinlenmesine ve gelmeyen eksik dosyaların beklenmesine karar vererek bir sonraki duruşmayı 11 Ocak 2023 gününe erteledi.

6 EKİM

• Antalya'da üç öğrenci, 8 Mart Feminist Gece Yürüyüşü'ne katıldıkları gerekçesiyle kaldıkları KYK yurdundan "süresiz" olarak atıldı. Öğrencilere ulaşan tebligatta şu ifadeler yer aldı: "08.03.2022 tarihinde işlemiş olduğunuz fiilden dolayı Yurt Hizmetleri Yönetmeliğinin 24. Madde 2. Fıkra (f) bendi 'Türkiye Cumhuriyeti Devletinin, Anayasada belirtilen niteliklerine aykırı davranışlarda bulunmak, milli birlik ve bütünlük duygularını zedeleyici veya bozucu maksatla bayrak veya sembol asmak, marşlar söylemek, açlık grevinde bulunmak, oturma eylemi yapmak, pankart taşımak veya asmak, ideolojik veya politik amaçlı gösteri, toplantı, tören düzenlemek, demec vermek, katılmak veya katılmaya zorlamak' gereğince Yurt Müdürlüğümüz tarafından 22.08.2022 tarihli ve 38 numaralı karar ile takdir ve teklif edilen 'Yurttan Süresiz Çıkarılması' Genel Müdürlüğümüzce 06.10.2022 tarihinde onaylanmıştır. Bu nedenle 'yurttan süresiz çıkarma' cezası ile tecziye edildiniz."

• Tahir Elçi'nin eşi Türkan Elçi, Türkiye Barolar Birliği (TBB), Diyarbakır Barosu ve dava avukatlarının Tahir Elçi cinayeti davasında dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu'nu tanık olarak dinleme kararından vazgeçen Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti hakkında, tarafsızlıklarını yitirdikleri gerekçesiyle yaptığı reddi hakim talebi reddedildi.

7 EKİM

• Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin direnişine destek olmak amacıyla 3 Şubat 2021 tarihinde İzmir Alsancak'ta düzenlenen eyleme yönelik polis müdahalesinde gözaltına alınan hak savunucuları Emine Akbaba, İrem Çelikbaş ve TİHV çalışanı Aytül Uçar hakkında "Cumhurbaşkanına hakaret" iddiasıyla açılan davanın duruşması İzmir 41. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. İzmir İl Emniyet Müdürlüğü'nün, mahkemenin istediği görüntülerin olmadığına yönelik cevabı üzerine mahkeme, sanık avukatlarına suçlama konusu olaya dair görüntüleri sunmaları için süre vererek davayı 9 Aralık 2022 tarihine erteledi.

7 EKİM**NOBEL BARIŞ ÖDÜLÜ, İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARINA VERİLDİ**

2022 Nobel Barış Ödülü'nü, Belarus'tan insan hakları savunucusu Ales Bialiatski ile Rusya ve Ukrayna'dan insan hakları örgütleri Memorial ve Center for Civil Liberties kazandı.

Norveç Nobel Komitesi'nden yapılan açıklamada ödülün Bialiatiski ve iki örgüte hümanist değerler, anti-militarizm ve hukuk ilkeleri lehine gösterdikleri tutarlı çabalar için verildiği bildirildi.

Açıklamada, ödülü kazananların uzun yıllardır vatandaşların temel haklarını koruma haklarını desteklediği belirtildi. Savaş suçlarını, insan hakları ihlallerini ve yetkinin kötüye kullanılmasını belgelemek için olağanüstü çaba sarf ettikleri ifade edilen 2022 Nobel Barış Ödülü sahiplerinin, birlikte barış ve demokrasi için sivil toplumun önemini gösterdiği vurgulandı.

10 EKİM

- AİHM'in beş hakimden oluşan paneli, Türkiye'nin Uluslararası Af Örgütü Onursal Başkanı Taner Kılıç'la ilgili karara yönelik itirazını içeren temyiz başvurusunu kabul etmedi. Böylece Taner Kılıç'la ilgili AİHM kararı kesinleşmiş oldu.

- 8 Mart 2022 tarihinde düzenlenen 20. Feminist Gece Yürüyüşü'ne gitmek isterken Kadıköy Vapur İskelesi önünde gözaltına alınan kadınların davasının ilk duruşması Kartal'daki İstanbul Anadolu Adliyesi 13. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" ve "görevi yaptırmamak için direnme" iddialarıyla yargılanan sanıkların beraat talebi reddedildi. Bir sonraki duruşma 3 Nisan 2023'e ertelendi.

14 EKİM

- Resmi Gazete'de yayımlanan 7 Şubat 2017 tarihli KHK ile öğretmenlikten ihraç edilen Eğitim-Sen Zonguldak Şubesi Sekreteri İsmet Akyol göreve iade edildi.

17 EKİM

- Diyarbakır Barosu'nun bir önceki dönem başkanı Cihan Aydın ile 10 Yönetim Kurulu üyesinin, yaptıkları iki ayrı açıklama nedeniyle TCK'nin 301. maddesi uyarınca yargılandıkları dava görüldü. Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davada suç delili olarak 2019 yılında 24 Nisan 1915'in yıl dönümüne ilişkin Baro'nun resmi web sitesinde yayımlanan "1915!..." başlıklı açıklama öne sürülüyordu. İddianamede suç delili olarak gösterilen diğer açıklama ise 2017-2018 yıllarında görev yapan

Baro yönetimine karşı açılan davaya ilişkin 2 Aralık 2019 tarihli “Korkmuyoruz, Susmayacağız” başlıklı açıklama oldu. Mahkeme, Baro yöneticilerinin üzerlerine atılı suçun sabit olmadığına kanaat getirerek tüm sanıkların beraatine karar verdi.

18 EKİM

• Van’da “eylem yasağı” gerekçesiyle gözaltına alınan ve haklarında dava açılan Van-Hakkari Tabip Odası Başkanı Dr. Hüseyin Yaviç ile TİHV Temsilcisi Sevim Çiçek’in yargılanmasına Van 4. Asliye Ceza Mahkemesi’nde devam edildi. Avukatların bilirkişi raporuna ilişkin beyanlarını sunmasının ardından mahkeme, duruşmayı 26 Ocak 2023 tarihine erteledi.

19 EKİM

• 2016 yılında KHK ile kapatılan *Özgür Gündem* gazetesi ile dayanışma için başlatılan nöbetçi genel yayın yönetmenliği kampanyasına katılan TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı, Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) Türkiye temsilcisi Erol Önderoğlu ve gazeteci-yazar Ahmet Nesin’in yargılandığı davanın duruşması İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Sanık avukatları, bir dönem AKP milletvekili aday adayı olduğu öğrenilen hakim hakkında reddi hakim talebinde bulundu. Mahkeme, talebin incelenmesi için dosyanın bir üst mahkeme olan 14. Ağır Ceza Mahkemesi’ne gönderilmesine karar vererek duruşmayı 1 Şubat 2023’e erteledi.

• İHD Ankara Şubesi Eş Başkanı Fatin Kanat’ın “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla Ankara 25. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılandığı davanın üçüncü duruşmasında savcı, Kanat’ın cezalandırılması yönünde mütalaa verdi. Bir sonraki duruşma 8 Aralık 2022 tarihine ertelendi.

• Diyarbakır’daki meslek örgütleri ve sivil toplum örgütleri ortak bir açıklamayla gazeteci Abdülkadir Selvi’nin Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın kenti ziyareti öncesi izlenimlerine yer verdiği “Derin devlet, Mitras ve Diyarbakır’da Erdoğan’dan beklentiler” başlıklı köşe yazısını eleştirdi. 48 meslek ve sivil toplum örgütünün imzasını taşıyan açıklamada Selvi’nin 17 Ekim tarihinde *Hürriyet* gazetesinde yayımlanan yazısında “PKK dağlarda azaldı, şehirde korku iklimini yaratamıyor, kepenk kapatarak, sokakları ateşe vererek hayatı felç edemiyor. Ama farklı bir konsepte geçmişler. Diyarbakır’da onu gözlemledim. HDP siyasetiyle, ticaret odasıyla, Amedspor’la, Baroyla, STK’larla Diyarbakır’da kültürel hakimiyetini sürdürüyor. Söylemi belirliyorlar,” şeklinde kaleme aldığı değerlendirmeleri hedef gösterici ve kriminalize edici bulunarak kınandı.

20 EKİM

• Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Irak'ın kuzeyinde PKK'ye yönelik yürütülen askeri operasyonlarda kimyasal silah kullanıldığı iddialarına ilişkin katıldığı bir televizyon programında görüş veren ve bağımsız heyetlerin inceleme yapması çağrısında bulunan TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Şebnem Korur Fincancı hakkında soruşturma başlattı. Başsavcılık'tan yapılan açıklamaya göre Fincancı'ya "terör örgütü propagandası yapmak" ve "Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni, devletin kurum ve organlarını aşağılamak" suçlamaları yöneltildi.

• Muğla'nın Fethiye ilçesinde düzenlenen Mülkiye Teftiş Kurulu 2022 Yılı İnceleme Değerlendirme Toplantısı'nda konuşan İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı'nı açıklamalarını "alçakça iftira" olarak değerlendirdi. Soylu şu ifadeleri kullandı: "Terörle mücadelemiz sadece terör örgütlerini değil, terör örgütlerinin destekçilerini de rahatsız etmektedir. Avrupa ve Amerika gücü yetmeyince operasyon çocuklarını devreye sokmaktadır. Türk Tabipleri Birliği kurumunun başında böyle bir müfterinin, ülke ve millet düşmanının bulunması milletin kanına dokunmaktadır."

24 EKİM

• Kaos GL Derneği, Ankara Valiliği'nin OHAL'in yürürlükte olduğu Kasım 2017'de ilan ettiği süresiz LGBTİ+ etkinlik yasağına ilişkin yürütmeyi durdurma talebinin reddedilmesinin ardından AYM'ye yapılan başvurunun da reddedilmesi üzerine yasağı AİHM'e taşıdı.

• Cumhurbaşkanı Erdoğan, kabine toplantısı sonrası yaptığı basın açıklamasında, TTB'yi ve Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı'yı hedef aldı, "Türk Tabipleri Birliği Başkanı ile ilgili yargı harekete geçmiştir. Hem bu kişiyle, hem bu kurumla ilgili adımlar atılacak. Bakanlarımıza Tabipler Birliği başta olmak üzere meslek örgütlerinde yeni yapıya geçilmesine yönelik mevzuat çalışmalarının hızlandırılması talimatı verdik. Gerekirse yasal düzenlemeyle bu ismin değişmesini sağlayacağız," ifadelerini kullandı.

26 EKİM

• Kimyasal gaz iddialarıyla ilgili açıklamaları nedeniyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hakkında soruşturma başlatılan Şebnem Korur Fincancı, İstanbul Kadıköy'deki evinde gözaltına alındı. Başsavcılık ayrıca Nöbetçi Asliye Hukuk

Mahkemesi'ne Fincancı'nın TTB Başkanlığı görevine son verilmesi talebinde bulundu.

- Fincancı'nın gözaltına alınmasından sonra AK Parti MKYK Üyesi ve eski milletvekili Şamil Tayyar, "TTB'ye kayyım atanabilir," dedi.

27 EKİM

• Gözaltına alındıktan sonra soruşturmanın yürütüldüğü Ankara'ya götürülen Şebnem Korur Fincancı, Ankara Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerinin ardından savcıya ifade verdi. Fincancı, "terör örgütü propagandası yapmak" suçu uyarınca tutuklanması talebiyle sulh ceza hakimliğine sevk edildi. Hakimlik, sorgusunun ardından Fincancı'nın tutuklanmasına karar verdi. Fincancı'nın ifade sürecini takip etmek üzere adliyeye giden TTB Merkez Konseyi üyeleri ve meslek örgütleri temsilcileri darp edildi.

- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, TTB'ye yönelik düzenlemeye ilişkin çalışmalara başladığını, bu çalışmaların tamamlanmasının ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan ve cumhurbaşkanlığı kabinesine sunulacağını bildirdi.

28 EKİM

- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, TTB Merkez Konseyi Başkanlığı üyeleri ve Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı'nın görevlerine son verilmesi istemiyle davaname hazırladı.

31 EKİM

- BM İnsan Hakları Savunucularının Durumu Özel Raportörü Mary Lawlor, Osman Kavalâ'nın tutukluluğunun beşinci yılına özel bir açıklama yaptı. Lawlor açıklamasında, Türkiye'nin Kavalâ'yı hapisten çıkarmamasının ülkede adalet arayan herkes için geniş kapsamlı sonuçlara yol açabileceği uyarısında bulundu.

MEDYADA HEDEF GÖSTERME

Ekim 2022'de, hak savunucularına medyadan yönelen saldırıların sıklığında tırmanış gözlemlendi. Hedefte ağırlıklı olarak Gezi tutukluları, Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve Şebnem Korur Fincancı var.

Fincancı, TSK'nın Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi'ndeki operasyonlarında kimyasal silah kullanıldığı iddialarına ilişkin "Uluslararası sözleşmelere, protokollere göre etkili soruşturma yapılmalı" sözleri üzerinden hedef haline getirildi. Saldırıları öyle bir noktaya geldi ki Fincancı'nın hekim olmadığı dahi iddia edildi, diplomasını iade etmesi istendi. Gözaltına alınıp tutuklanan Fincancı, yargılanmadan suçlu ilan edildi.

Derin Yoksulluk Ağı'nın kurucusu olan ve yıllardır bu alanda çalışan Hacer Foggo, ABD ziyareti sırasında Kemal Kılıçdaroğlu'nun yanında yer aldığı gerekçesiyle hedef seçildi.

59. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nin ödül töreninde, ödül alan yönetmen ve oyuncuların destek konuşmalarının ardından hem konuşmaları yapan Emin Alper ile Özcan Alper gibi isimler hem de özgürlüğü talep edilen Gezi tutukluları bir kez daha "halk düşmanı" ilan edildi.

KASIM

1 KASIM

- Osman Kavala, tutuklanmasının beşinci yılında yayımladığı açıklamada, hakkında hazırlanan iddianameleri örnek göstererek “Anlaşılabacağı gibi, suç sayılan bir faaliyette bulunduğumu gösteren herhangi bir delil bulunmuş değil,” dedi.
- Şebnem Korur Fincancı gözaltına alındığı sırada evindeki kitaplıkta yer alan Bejan Matur’un *Dağın Ardına Bakmak* adlı kitabı, Turkuvaz Medya Grubu’nun sahibi olduğu D&R ve idefix’te satıştan kaldırıldı.

2 KASIM

- Tarlabası Toplum Merkezi’ne (TTM) açılan fesih davasının ikinci duruşması İstanbul 18. Asliye Hukuk Mahkemesi’nde görüldü. Duruşma salonu önüne polis bariyerleri yerleştirildi. Çok sayıda polis de salon önündeydi. Salonun küçüklüğünü gerekçe gösteren mahkeme, duruşmaya sadece davanın tarafları ve basını kabul etti. Öte yandan, TTM’yi bir yıldan uzun süredir hedef gösteren gruplar da duruşma öncesi adliyedeydi. Dava, dosyanın bilirkişiden dönüşünün beklenmesi kararıyla 21 Şubat 2023’e ertelendi.

3 KASIM

- İzmir Barosu’nun 22 Ekim’de gerçekleşen 2022-2024 Olağan Genel Kurulu’nda Özgürlük İçin Hukukçular Derneği adına yaptığı konuşmada kimyasal silah kullanıldığı iddialarının araştırılmasını istediği ve konuşmasını “Jin jıyan azadî” sloganı ile sonlandırdığı için ırkçı nefret söylemine maruz kalan avukat Aryen Turan gözaltına alındı.
- “Çok Geç Olmadan Yaşam Alanlarını Savunuyoruz Muğla Mitingi” Tertip Komitesi, 6 Kasım’da yapılmasını planladıkları yürüyüş ve miting için Muğla Valiliği’ne yaptıkları başvuru sonucunda talep ettikleri süre aralığı için izin alınmadığını duyurdu. Komite, yürüyüş ve mitingi 11.00 ile 17.00 arasında düzenleme talebiyle başvurdukları Valilikten kendilerine tebliğ edilen yazıda hem yürüyüşün ve hem de mitingin 15.30 ile 17.30 arasında yapılmasının söylendiğini belirtti.

4 KASIM

- İzmir Emek ve Demokrasi Güçleri’nin Boğaziçi Üniversitesi ile dayanışmak için

3 Şubat 2021'de İzmir'de yapmak istediği basın açıklamasında gözaltına alınan 6 hak savunucusunun "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etmek", "hakaret" ve "görevi yaptırmamak için direnmek" suçlamalarıyla yargılandıkları davanın görülmesine İzmir 49. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Mazeretsiz olarak duruşmalara katılmayan polis memurları hakkında zorla getirme emri düzenlenmesine karar veren mahkeme, eksik ifadelerin tamamlanması ve sanık avukatları tarafından dosyaya sunulan görüntülerin incelenmesi için davayı 13 Ocak 2023 tarihine erteledi.

8 KASIM

- TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı'nın 27 Ekim 2022'de tutuklanmasının ardından yapılan ilk tutukluluğa itiraz başvurusu reddedildi.

11 KASIM

- Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) Genel Başkanı Selçuk Kozağaçlı'nın da aralarında bulunduğu 22 avukatın mesleki faaliyetleri gerekçe gösterilerek 10 yıldır yargılandığı davada karar açıklandı. Tutuklu yargılanan isimlerden Selçuk Kozağaçlı'nın "terör örgütü üyeliği" ve "terör örgütü propagandası" suçları uyarınca toplam 13 yıl hapis cezasına çarptırılmasına ve tutukluluğun devamına; Oya Aslan'ın "terör örgütü üyeliği" suçu uyarınca 10 yıl 6 ay, "terör örgütü propagandası" suçu uyarınca 6 defa ayrı ayrı 1 yıl ve "görevi yaptırmamak için direnme" suçu uyarınca 10 ay hapis cezasına çarptırılması ve tutukluluk halinin devamına; Barkın Timtik'in "terör örgütü üyeliği," "terör örgütü propagandası" ve "görevi yaptırmamak için direnme" suçları uyarınca toplam 20 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırılmasına ve tutukluluk halinin devamına karar verildi. Güray Dağ, Efkân Bolaç, Serhan Arıkanoglu, Sevgi Özer Sönmez için "terör örgütü üyeliği" uyarınca 6 yıl 3 ay hapis cezası; Gülbin Aydın'a "terör örgütü üyeliği" suçu uyarınca 6 yıl 3 ay ve "terör örgütü propagandası" suçu uyarınca hapis cezası ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması; Güçlü Sevimli'ye "terör örgütü üyeliği" suçu uyarınca 6 yıl 3 ay ve "terör örgütü propagandası" suçu uyarınca hapis cezası ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması, Nazan Betül Vangölü Kozağaçlı için de "terör örgütü üyeliği" suçu uyarınca 6 yıl 3 ay ceza ve "terör örgütü propagandası" suçu uyarınca ceza ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verildi.

13 KASIM

• İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde bulunan İstiklal Caddesi üzerinde bombalı bir terör saldırısı gerçekleştirildi. Saldırının ardından sosyal medyada yayımlanan fotoğraflarla avukat ve Cumartesi İnsanı Jiyan Tosun hedef haline getirildi. Patlama sırasında Küçükçekmece Karakolu'nda bir müvekkiliyle ilgili işlem yapmakta olan Tosun ve İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin, tehdit telefonları almaya başladı. Keskin, sosyal medya hesabı üzerinden can güvenliklerinin olmadığını duyurdu.

14 KASIM

• İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin, Beyoğlu'ndaki saldırı sonrasında avukat Jiyan Tosun'un Zafer Partili Adem Taşkaya tarafından hedef gösterilmesine isyan etti. Keskin, "Bu haber nasıl yapıldı, telefonlarımız nasıl dağıtıldı? Biz dün geceden beri sürekli tehditler alıyoruz," dedi. İHD ise, "Benzer olaylar sonrasında nefret söylemi kullanarak kişileri ve toplumun bir kesimini hedef gösterenlere ve olası ihlallere karşı yetkilileri adli ve idari tedbir almaya çağırıyoruz," şeklinde açıklama yaptı. Patlama sonrasında "bombayı bırakan kadın" olarak hedef gösterilen avukat Jiyan Tosun aldığı tehditler üzerine, can güvenliğinin olmadığı gerekçesiyle savcılığa başvurarak koruma talebinde bulundu.

• 20 Mayıs 2022 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'nde düzenlenen Onur Yürüyüşü'nde gözaltına alınanlara İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talebiyle kamu davası açıldı. Savcılık iddianamesinde, "LGBTİA+ temsil eden flamalar" taşıyan ve slogan atan öğrencilere kolluk kuvvetlerinin ihtarda bulunduğu ancak öğrencilerin ikaza rağmen yürüyüşe devam ettikleri iddia ediliyor.

• Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından atanan Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Naci İnci'yi protesto etmek için 4 Ekim 2021 tarihinde kampüste düzenlenen eylemler nedeniyle "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtarla rağmen kendiliğinden dağılmama," "kişiyi hürriyetinden yoksun kılma," "görevi yaptırmamak için direnme," "kamu malına zarar verme," "kara ulaşım araçlarını kaçırma ve alıkoyma" suçlamalarıyla yargılanan 14 Boğaziçi Üniversitesi öğrencisinin duruşması 22. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması için dosyayı iddia makamına gönderdi. Bir sonraki duruşma 30 Ocak 2023 tarihine ertelendi.

15 KASIM

- İmece Dostluk ve Dayanışma Derneği Başkanı ve TİHV üyesi Günseli Suna Kaya hakkında, 2016 yılında Cizre’de katledilen TİHV gönüllü doktoru Aziz Yural’a ilişkin yaptığı konuşmalarından dolayı “terör örgütü propagandası” iddiasıyla açılan davanın ilk duruşması İzmir 18. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Mahkeme heyeti, Kaya hakkında dosyada bulunan delillerin ve sosyal medya paylaşımlarının örgüt propagandası teşkil etmediğini belirterek beraatine karar verdi.

16 KASIM

- Tutuklu yargılanan kadın hak savunucusu, Özgür Kadın Hareketi (Tevgera Jinên Azad – TJA) Dönem Sözcüsü Ayşe Gökkan’ın Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılandığı dava sonucunda verilen 30 yıl hapis cezasının “terör örgütüne bilerek ve isteyerek yardım etmek” kısmı Yargıtay tarafından bozulmuştu. Yargıtay’ın bozma kararının ardından yeniden başlayan yargılamada Gökkan hakim karşısına çıktı. Gökkan’ın avukatları reddi hakim talebinde bulundu. Mahkeme heyeti, avukatların ve Gökkan’ın reddi hakim talebini reddederek duruşmayı 18 Ocak 2023’e erteledi.

- Kadıköy Kaymakamlığı, İstanbul Üniversitesi Eşitlik Topluluğu’nun Kadıköy Kültür Evi’nde gerçekleştireceği “Paris Is Burning” (1990) film gösterimini gerekçesiz yasakladı. Topluluğun Twitter hesabından yapılan paylaşımında, “Bugün yapmayı planladığımız film gösterimi etkinlik saatinden üç saat kadar önce Kadıköy Kaymakamlığı tarafından nedensiz bir şekilde yasaklandı,” ifadeleri kullanıldı.

- Boğaziçi Üniversitesi’nde Mart 2021’de LGBTİ+ bayrakları taşıdıkları için polis şiddetine uğrayanların yargılandığı davada savcı mütalaasını açıkladı. “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’na muhalefet” suçu uyarınca 12 kişinin üç yıla kadar hapsini isteyen savcı, “yasaya aykırı yürüyüş” yapıldığını öne sürdü. Davanın bir sonraki duruşması 22 Kasım 2022’de görülecek.

17 KASIM

- Cumartesi Annesi Hanife Yıldız’ın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’ya yönelik “kamu görevlisine hakaret” suçlamasıyla yargılanmasına başlandı. İddianamede olmamasına rağmen Kağıthane İlçe Emniyet Müdürlüğü’nün de duruşma listesinde “mağdur” olarak yazıldığı görüldü. İstanbul 48. Asliye Ceza Mahkemesi, duruşmaya katılamayan Yıldız’ın bir sonraki duruşma hazır edilmesine karar vererek duruşmayı

26 Ocak 2023'e erteledi.

- MHP Gaziantep Milletvekili Muhittin Taşdoğın, Türk Tabipleri Birliği'nin adından "Türk" isminin çıkarılması için kanun teklifi sundu. Kanun teklifinde sağlıkçaların TTBye üye olması zorunluluğunun kaldırılması da yer aldı.

21 KASIM

- TSK'nın 19 Kasım günü Suriye ve Irak'ın kuzeyine yönelik başlattığı "Pençe Kılıç" adlı hava hareketinin ardından Diyarbakır, Van, Bitlis ve Urfa'da tüm eylem ve etkinlikler yasaklandı. Diyarbakır Valiliği, kent genelinde her türlü açık, kapalı alan etkinliklerini bir hafta; Urfa ve Bitlis valilikleri iki hafta; Van Valiliği ise dokuz gün süreyle yasakladı.

- Muğla'nın Milas ilçesine bağlı İzikköy'de yer alan Akbelen Ormanı'nda maden çalışmalarına karşı direnen iki kadın hakkında jandarmaya mukavemet gerekçesiyle açılan davanın dördüncü duruşması Milas 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Bodrum Ağır Ceza Mahkemesi reddi hakim talebine red kararı verirken, avukatlar karara itiraz etti. İtirazın değerlendirilmesi üzerine dosyanın tekrar gönderilmesine karar veren mahkeme, bir sonraki duruşmayı 2 Şubat 2023 tarihine ertelendi.

- Diyarbakır Barosu, Valiliğin açık ve kapalı etkinlikleri kent genelinde yedi gün boyunca yasaklayan kararına karşı Diyarbakır İdare Mahkemesi'nde yürütmeyi durdurma istemli iptal davası açtı.

22 KASIM

- Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör atanmasına karşı düzenlenen protesto eylemleri sırasında "LGBTİ+ flamaları açıp toplu şekilde izinsiz yürüyüş yaparak dağılmadıkları" gerekçesiyle yargılanan 12 sanığın İstanbul 24. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen davasında mütalaa açıklandı. Sanıkların 6 aydan 3'er yıla kadar hapisle cezalandırılması talep edildi. Mahkeme, mütalaaaya karşı savunmaların hazırlanması için duruşmayı 29 Aralık 2022 tarihine erteledi.

- Jin TV muhabirine verdikleri ödül nedeniyle "terör örgütü propagandası yapmak" iddiasıyla yargılanan Mimarlar Odası Ankara Şubesi yöneticileri üçüncü kez hakim karşısına çıktı. Ankara 25. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada esas hakkındaki mütalaaasını sunan savcı, Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Tezcan Karakuş Candan ve dönemin altı Yönetim Kurulu üyesinin kendilerine isnat edilen

“terör örgütü propagandası yapmak” suçundan cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme, esas hakkında mütalaaya karşı savunmaların hazırlanması için duruşmayı 13 Ocak 2023 tarihine erteledi.

- İstanbul Tabip Odası'nın (İTO) çağrısıyla cezaevinde bulunan TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı'ya mektup ve kart göndermek için Sirkeci'deki Büyük Postane önünde bir araya gelenlere polis müdahale etti. Polis, İTO üyelerine basın açıklamasının Fatih Kaymakamlığı tarafından yasaklandığını, kart ve mektup gönderilebileceğini bildirdi. Fincancı için kart ve mektup göndermek isteyenlerin etrafı polis tarafından sarıldı.

- Yargıtay, hak savunucularının yargılandığı Büyükkada davasında verilen mahkumiyet kararlarını bozdu. Yargıtay, Uluslararası Af Örgütü Onursal Başkanı Taner Kılıç'a eksik araştırma sonucu hapis cezası verildiğini tespit etti. Uluslararası Af Örgütü eski Türkiye Direktörü İdil Eser, İnsan Hakları Gündemi Derneği Yönetim Kurulu üyesi Günal Kurşun ve hak savunucusu Özlem Dalkıran hakkında verilen cezaların da suçun işlendiğine dair her türlü şüpheden uzak kesin delil bulunmadığını belirterek bozulmasına kararı verdi. Dosya, yeniden yargılama için İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderildi.

23 KASIM

- AYM, Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) ve Halkın Hukuk Bürosu üyesi 22 avukatın mesleki faaliyetleri gerekçe gösterilerek yargılandığı davayla ilgili başvuruyu “kabul edilemez” buldu. AYM'nin üç sayfalık kararında, redde dair bir gerekçe yer almadı.

- Diyarbakır Barosu eski Başkanı Tahir Elçi cinayeti davasının yedinci duruşması Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmada söz alan Tahir Elçi İnsan Hakları Vakfı Başkan Yardımcısı avukat Neşet Girasun'un “Çocuklarınıza adil yargılama mirası bırakın” sözlerine kızan mahkeme başkanı, “Çocuklarımızı karıştırma” diyerek duruşmayı bitirdi. Diyarbakır Barosu Başkanı Nahit Eren'in mahkeme heyetiyle görüşmesinin ardından duruşmaya devam kararı verildi. Olay anına ilişkin görüntülerin bulunduğu sabit diske herhangi bir müdahalede bulunup bulunulmadığına ilişkin TÜBİTAK'tan beklenen raporun akıbetinin sorulmasına, bir sanık hakkında çıkarılan yakalama emrinin infazının beklenmesine ve diğer sanıklar hakkında uygulanan yurt dışına çıkış yasağı tedbirlerinin devamına karar veren mahkeme, bir sonraki duruşmayı 5 Temmuz 2023 tarihine ertelendi. Bu tarihin HSK'nın tayini çıkan hakimlerin belirlendiği Yaz Kararnamesi sonrasına denk gelmesi dikkat çekti.

25 KASIM

• Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının, TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı hakkında “terör örgütü propagandası” suçu uyarınca 7 yıl 6 aya kadar hapis istemiyle iddianame hazırladığı öğrenildi.

• 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Gününde İstanbul’da düzenlenen yürüyüşe katılan kadın hak savunucularına şiddetli bir şekilde müdahale eden polis, Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) yöneticisi Dilbent Türker’in ayağını kırdı. Yürüyüşte gözaltına alınan 216 kadın, sabah saatlerinde serbest bırakıldı.

27 KASIM

• 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında kadın örgütlerinin çağrısıyla İstanbul Kadıköy’de toplanan kadınlara polis müdahale etti. Kadıköy Kaymakamlığı’nın yasak kararına rağmen basın açıklamasını yapmak isteyen kadınlardan 23’ü gözaltına alındı.

30 KASIM

• 25 Kasım Platformu, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Gününde İstanbul’da polisin uyguladığı şiddeti ve işkenceyi suç duyurusunda bulunarak yargıya taşıdı.

• Eskişehir Valiliği’nin 3 Temmuz 2022 günü gerçekleşmesi planlanan Onur Yürüyüşü ile ilgili yasaklama kararına karşı açılan iki dava, Eskişehir 1. İdare Mahkemesi’nde görüldü.

MEDYADA HEDEF GÖSTERME

Yeni yıla doğru hak savunucuları üzerindeki medya baskısının artarak sürdüğü görüldü. Hedefteki isimler de gerekçeler de bir önceki ay ile hemen hemen aynı. Kapatılma davasının ikinci duruşması nedeniyle Tarlabaşı Toplum Merkezi (TTM) yeniden gündemde.

Ancak medya alanında farklı bir gelişme olarak Türk Tabipleri

Birliği (TTB), iktidar medyasının mevcut ve önceki dönem TTB Merkez Konseyi üyeleriyle ilgili yaptığı haberler hakkında Basın Konseyi'ne Şikayet başvurusunda bulundu. Dilekçede haberlere dair ilke ihlalleri nedeniyle yaptırım kararı verilmesi istendi.

Haberlerin, Şebnem Korur Fincancı'nın sözlerinin çarpıtılarak gerçeklikten uzak bir iddia üzerine kurulduğunun belirtildiği dilekçede, muhatapların bu iddia karşısındaki beyanlarına yer verilmediği, böylece yayınların okurlarında bir görüş oluşturmaya çalıştığı kaydedildi.

ARALIK

1 ARALIK

- TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı hakkında hazırlanan iddianame, Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından yetkisizlik kararıyla İstanbul'a gönderilmesinin ardından İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi'ne ulaştı.
- Bursa Nilüfer Belediyesi Kent Konseyi Gençlik Meclisi'nin Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG) ile ortak düzenlemek istediği Toplumsal Cinsiyet Atölyesi'ne ilişkin sosyal medya üzerinden paylaşılan duyurulara tehdit ve nefret söylemi içeren yorumlar yapılması üzerine etkinlik duyurusu paylaşımından kaldırıldı.
- Mücella Yapıcı ve kızı Cansu Yapıcı'nın Gezi eylemleri sırasında gözaltında çıplak aramaya maruz kalmasıyla ilgili üç polisin "işkence" suçundan yargılandığı davanın beşinci duruşması görüldü. İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmaya sanık polisler katılmadı. Bir sonraki duruşma 25 Nisan 2023 tarihine ertelendi.

2 ARALIK

- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Ankara 31. Asliye Ceza Mahkemesi Başkanlığı'na bir yazı ileterek TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı ve Konsey üyeleri hakkında hazırlanan davanamenin akıbeti ve kararı hakkında bilgi istedi. Yazışmanın, BM özel raportörlerinin Kasım ayında Fincancı'nın tutuklanması ve TTB Merkez Konseyi üyeleri hakkında davaname hazırlanmasına ilişkin somut bilgi ve belge talebi üzerine Dışişleri ve Adalet Bakanlıkları'nın başlattığı çalışma kapsamında yapıldığı öğrenildi.
- Sosyal medya üzerinden yapılan tehditler ve medyada hedef göstermeler sonrası İçişleri Bakanlığı, Nilüfer Belediyesi hakkında inceleme başlattığını duyurdu. "Nilüfer Belediyesi'nin LGBTİ için özel dayanışma merkezi açtığına ilişkin haberlerin basında yer alması, kamuoyuna yansımaları üzerinde Bakanlığımızca araştırma-ön inceleme başlatılmıştır" şeklindeki bakanlık açıklaması sonrası Gençlik Meclisi etkinliğin iptal edildiğini açıkladı.

6 ARALIK

- Ekoloji aktivistleri, Cengiz Holding'in Kazdağları'nda hayata geçirmek istediği

Halilağa Bakır Madeni projesine karşı açılan üç davanın duruşması ile eş zamanlı olarak holdingin İstanbul Altunizade’de bulunan ofisi önünde basın açıklaması yapmak istedi. Polis müdahalesi sonucu yedi ekoloji aktivisti gözaltına alındı.

8 ARALIK

- İHD Ankara Şubesi Eş Başkanı Fatin Kanat, “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla yargılandığı davanın karar duruşmasında beraat etti.

9 ARALIK

- Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi’nde tutuklu bulunan Gezi Davası tutuklularından Mücella Yapıcı’nın 21 Haziran 2022 tarihinde İstanbul Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi’nde kelepçeli muayene edilmesine ilişkin İstanbul Diş Hekimleri Odası’na yapılan şikayete yanıt verildi. “Hekimin hastane tarafından belirlenen rutin tedavi uygulamaları kapsamında hastayı tedavi ettiği ve herhangi bir kastının bulunmadığı anlaşılmaktadır,” ifadelerine yer verilen yanıtta diş hekimi hakkında disiplin soruşturması açılmasına yer olmadığına oy birliğiyle karar verildiği aktarıldı.

- Boğaziçi üniversitesi öğrencileriyle dayanışma amacıyla 3 Şubat 2021 tarihinde İzmir Alsancak’ta düzenlenen eylemde gözaltına alınan üç hak savunucusu kadının “Cumhurbaşkanına hakaret” suçlamasıyla yargılandıkları davanın görülmesine İzmir 41. Asliye Ceza Mahkemesi’nde devam edildi. Esas hakkında mütalaasını açıklayan iddia makamı, hak savunucuları İrem Çelikbaş, Emine Akbaba ve TİHV çalışanı Aytül Uçar’ın “Cumhurbaşkanına hakaret” suçu uyarınca cezalandırılmasını talep etti. Savunma için ek süre talebini kabul eden mahkeme heyeti bir sonraki duruşmayı 30 Aralık 2022’ye erteledi.

12 ARALIK

- BM İnsan Hakları Savunucuları Özel Raportörü Mary Lawlor, 13 Aralık’ta hakim karşısına çıkacak GÖÇİZDER yöneticisi ve üyeleriyle ilgili bir açıklama yayımladı. Özel Raportör açıklamasında 16 Eylül’de hükümetten konuya ilişkin bilgi talep ettiğini, hükümetin yanıtında GÖÇİZDER’in uluslararası kuruluşlardan aldığı fonlarla terör örgütünü desteklediği iddiasını yinelediğini duyurdu. “Bir kez daha Türkiye’de mahkemelerin insan haklarını savunmak isteyenlere karşı nasıl silah haline getirildiğini görmek derinden rahatsız edici,” ifadelerini kullanarak Osman Kavala’nın durumunu da hatırlatan Lawlor, GÖÇİZDER davası tutuklularının bir an önce beraat etmesi çağrısı yaptı.

• Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından 2 Ocak 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör olarak atanan Melih Bulu'ya yönelik protestolarda gözaltına alınıp haklarında dava açılan 52 Boğaziçi Üniversitesi öğrencisinin "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etmek" ve "kişiyi hürriyetinden yoksun kılmak" suçlamalarıyla yargılandığı davanın yedinci duruşması görüldü. Derslerine son verilen Boğaziçi Üniversitesi öğretim görevlilerinden Feyzi Erçin'in tanık olarak yer aldığı duruşmada savcı, eksik hususların giderilmesini talep etti. Dosyanın CD çözümü için bilirkişiye gönderilmesine karar veren mahkeme, davayı 22 Mart 2023 tarihine erteledi.

13 ARALIK

• Marmaris Sulh Ceza Mahkemesi Marmaris Kent Konseyi Çevreden Sorumlu Yürütme Kurulu Üyesi ve Muğla Çevre Platformu (MUÇEP) Marmaris Sözcüsü Halime Şaman'a "Yeşil, mavi savunulup duru – Dokunma cennet kalsın" yazılı pankart astığı gerekçesiyle kesilen para cezasını yasaya aykırı buldu. Mahkemenin aldığı karara göre 581 TL tutarındaki para cezası Marmaris Kaymakamlığı'ndan tahsil edilerek Şaman'a verilecek.

• GÖÇİZDER üye ve yöneticilerine açılan davanın ilk duruşması İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmeye başlandı. Dava kapsamında 17'si tutuklu 23 hak savunucusu "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla yargılanıyor. Çağlayan'daki İstanbul Adliyesi'ndeki ilk oturum tutuklu sanıkların savunmalarıyla başladı. Duruşma salonunun kapasitesi yeterli olmadığı için izleyicilerin bir kısmı salona giremedi. 14-15 Aralık'taki ikinci ve üçüncü oturumların Silivri Kapalı Cezaevi Kampüsü'ndeki duruşma salonunda yapılmasına karar verildi.

• Basın Konseyi Yüksek Kurulu, TTB Merkez Konseyi üyeleri ile ilgili yapılan kışkırtıcı haberler hakkında yapılan başvuruyu karara bağladı. Buna göre *Yeni Şafak* gazetesi ile gazetenin Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ersin Çelik ve muhabiri Burak Doğan hakkında Basın Meslek İlkeleri'nin 4., 6. ve 9. maddelerinin ihlal edilmesi nedeniyle oy birliğiyle uyarı kararı verdi.

14 ARALIK

• GÖÇİZDER üye ve yöneticilerine açılan davanın duruşması ikinci gününde Silivri Cezaevi Kampüsü duruşma salonunda devam etti. Mahkeme başkanının sık sık sanık savunmasına müdahale ettiği duruşma esnasında avukatların mikrofonunun kapatılması üzerine gerginlik yaşandı. Heyetin salonu terk etmesinin ardından

duruşmaya başka bir salonda devam edildi. Bu salona avukatlar ve izleyiciler alınmadı.

- Torba Kanun Teklifi içerisinde TBMM'ye sunulan ve zeytinlikleri maden sahalarına açan düzenlemeyi protesto etmek üzere Ankara'ya gelen çok sayıda sivil toplum rgt temsilcisi, zeytin üreticileri, geçimini zeytinle sağlayan köylüler ve aktivistler kenttin girişinde polis tarafından durdurularak engellendi.

15 ARALIK

- GÖÇİZDER davasının ilk duruşmasının üçüncü gününde de mahkeme başkanı ve avukatlar arasında yaşanan tartışmalar devam etti. Sanıkların beyanlarının avukatlarının yokluğunda alınmasının ardından mütalaasını sunan savcı, tutuklu sanıklardan İlyas Erdem'in sağlık sorunları nedeniyle tahliyesini, diğer sanıkların tutukluluk hallerinin ise devamını talep etti. Ara kararını açıklayan mahkeme, tutuklu sanıklardan İlyas Erdem ve Veysel Yıldız'ın sağlık sorunları nedeniyle, Songül Köse ve Kamile Kandal'ın ise savunmaları alınmış olması nedeniyle tahliyesine karar verdi. Bir sonraki duruşma 4-5 Ocak 2023 tarihine ertelendi.

- İHD Eş Genel Başkanı ztrk Trkdoğa hakkında 24 Nisan 2017 tarihinde derneğin internet sitesinde yayımlanan "Adalet ve Hakikat İçin Ermeni Soykırımı'nın İnkarı'na Son!" başlıklı açıklama delil gösterilerek TCK'nın 301. maddesinde düzenlenen "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni alenen aşağılamak" suçu uyarınca açılan davanın ilk duruşması Ankara 24. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme hakiminin terfi ederek Ankara Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığı'na atanması nedeniyle duruşmaya nbetci hakim giridiği görüldü. Bir sonraki duruşma 2 Mart 2023 tarihine ertelendi.

16 ARALIK

- HDP İzmir İl Başkanlığı'na düzenlenen silahlı saldırıda öldürülen Deniz Poyraz'ın babası Abdlilah Poyraz'a "terör rgt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davaya ilişkin sosyal medya paylaşımında bulunan İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin hakkında "terörle mücadelede görev almış kişileri hedef göstermek" (TMK 6/1) ve "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret etmek" (TCK 125/3) iddiasıyla dava açıldı. Davanın ilk duruşması 23 şubat 2023 tarihinde İzmir 18. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.

20 ARALIK

- Muğla'nın Marmaris ilçesinde otel ve devre mülk inşaatını sürdüren SİNPAş GYO

tarafından Marmaris Kent Konseyi Başkanı ve Marmaris Ekolojik Mücadele Komitesi üyesi Ufuk Beytekin'e "haksız rekabet" iddiasıyla 300 bin TL tazminat talebiyle açılan davanın ilk duruşması görüldü. İstanbul 16. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde görülen duruşma, eksik evrakların tamamlanması için 11 Nisan 2023 tarihine ertelendi.

22 ARALIK

- Rosa Kadın Derneği Yönetim Kurulu Üyesi avukat Elif Tirenç İpek Ulaş hakkında "terör örgütü üyeliği" iddiasıyla açılan davaya Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Geçici mahkeme heyetinin hazır bulunduğu duruşmada savcı esas hakkındaki mütalaasını açıklayarak Ulaş hakkında 7 yıl 6 aydan 15 yıla kadar hapis cezası talep etti. Ulaş'ın avukatlarının kovuşturmanın genişletilmesi talebini asıl heyetin değerlendirmesini uygun gören mahkeme, bir sonraki duruşmayı 28 Şubat 2023 tarihine erteledi.

- Marmaris Kent Konseyi, SİNPAŞ GYO tarafından Konsey Başkanı ve Marmaris Ekolojik Mücadele Komitesi üyesi Ufuk Beytekin'e açılan 300 bin TL'lik tazminat davasının 20 Aralık'ta görülen ilk duruşmasına ait tutanaklarda değişiklik yapıldığını tespit ettiklerini duyurdu. İstanbul 16. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde görülen duruşma sonrası davalı ve davacı taraflara verilen nüsha ile 21 Aralık'ta Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi'ne (UYAP) yüklenen nüsha içeriğinin, davanın akıbetini değiştirecek nitelikte farklılık gösterdiğini belirten Konsey, avukatlarının yasal işlem başlatacağını bildirdi.

23 ARALIK

- TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı hakkında "terör örgütü propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davanın ilk duruşması İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Fincancı tutuklu bulunduğu Ankara Sincan Kapalı Kadın Cezaevi'nden duruşmanın görüleceği Çağlayan'daki İstanbul Adliyesi'ne kara yoluyla getirilirken beş buçuk saat boyunca kelepçeli tutuldu. Duruşma öncesi Çağlayan Meydanı güvenlik gerekçesiyle çok sayıda polis tarafından bariyerlerle çevrelenirken, duruşma salonunun kapasite yetersizliği nedeniyle izleyicilerin büyük kısmının içeri girmesi mümkün olmadı. Milli Savunma Bakanlığı'nın davaya katılma talebi suçtan zarar görmediği gerekçesiyle reddedildi. Esas hakkında mütalaasını açıklayan iddia makamı, Fincancı'nın "basın-yayın yoluyla terör örgütü propagandası yapmak" suçundan 1 yıl 6 aydan 7 yıl 6 aya kadar hapisle cezalandırılmasını ve tutukluluk halinin devamına karar verilmesini istedi. Mahkeme heyetinin savunmayı üç avukatla sınırlandırmasına itiraz edilse de heyet bu tutumunda ısrar etti. Fincancı'nın

savunmasının ardından avukatlarından üçü de beyanlarında tahliye talebinde bulundu. Duruşma sonucunda Fincancı'nın tutukluluk halinin devamına karar veren mahkeme, bir sonraki duruşmayı 29 Aralık 2022 tarihine erteledi.

- 26 Haziran 2021 tarihinde düzenlenen 19. İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü'nde Mis Sokak'ta gerçekleşen polis müdahalesi sonrası gözaltına alınan 19 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa muhalefet etmek" ve "görevi yaptırmamak için direnmek" suçlamasıyla açılan davaya İstanbul 60. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Dosyada mağdur olarak görünen beş polis duruşmaya katılmazken mütalaasında bilirkişi raporu hazırlanmasını ve mağdur polislerin dinlenmesini talep eden savcının bu talebi kabul edilmedi ve dosya esas hakkındaki mütalaanın hazırlanması için savcılığa gönderildi. Bir sonraki duruşma 27 Ocak 2023 tarihinde görülecek.

- TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı, avukatları aracılığıyla Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ve MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli hakkında suç duyurusunda bulundu. "tehdit" (TCK 106), "hakaret" (TCK 125), "iftira" (TCK 267) ve "adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs" (TCK 288) suçları uyarınca yapılan suç duyurusunda Fincancı'nın hedef gösterildiği, ağır hakaret ve isnatlara maruz kaldığı, yargısız infaz yapılarak yargının da baskı altına alındığı belirtildi. Ayrıca Fincancı'nın ev aramasına katılan Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube amiri, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube amiri ve polis memurlarından da "özel hayatın gizliliğini ihlal" (TCK 134), "görevi kötüye kullanma" (TCK 257) ve "adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs" (TCK 288) suçları uyarınca şikayetçi olundu.

- 8 Mart 2021'de düzenlenen Feminist Gece Yürüyüşü'nde atılan "Tayyip kaç kaç kaç kadınlar geliyor," ve "Zıpla zıpla, zıplamayan Tayyip'tir" sloganlarının "ritmine uygun şekilde hareket ettiklerinin tespit edildiği" iddiasıyla "Cumhurbaşkanına hakaret" suçlamasıyla yargılanan 17 kadının davasının üçüncü duruşması İstanbul 10. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşma savcısı, görüntülerdeki kişilerin kendileri olduğunu kabul etmeyen sanıklar yönünden bilirkişi raporu hazırlanmasını istedi. Mahkeme, savcının talebini kabul ederek bir sonraki duruşmayı 9 Mayıs 2023 tarihine erteledi.

26 ARALIK

- 25 Kasım Kadın Platformu, bu yıl 25 Kasım Kadına Karşı Şiddete Karşı Uluslararası

Mücadele Gününde Taksim'de gerçekleştirdikleri yürüyüşte kadınlara şiddet uygulayan polisler hakkında Çağlayan'daki İstanbul Adliyesi'nde ikinci kez suç duyurusunda bulundu. Kadınlar ilk suç duyurusunu 30 Kasım'da yapmıştı.

- Aralarında tutuklu yargılanan SES Eş Genel Başkanı Selma Atabey ve önceki dönem Eş Genel Başkanı Gönül Erden'in de olduğu sekiz SES yöneticisi hakkında "terör örgütü yöneticiliği", "terör örgütü üyeliği" ve "terör örgütü propagandası" iddialarıyla açılan davanın dördüncü duruşması Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşma öncesi adliye önünde yapılmak istenen açıklama polis tarafından engellendi. Mahkeme heyeti, HTS kayıtlarının incelenmemesini gerekçe göstererek Atabey ve Erden'in tutukluluk halinin devamına, tutuksuz yargılanan Erdal Turan ve Ramazan Taş hakkında uygulanan imza yükümlülüğü adli kontrol tedbirinin kaldırılmasına, yurt dışı çıkış yasağı tedbirinin ise devamına karar verdi. Bir sonraki duruşma 13 Mart 2023 tarihine ertelendi.

27 ARALIK

- TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı ve diğer konsey üyeleri hakkında "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla ikinci bir soruşturma başlatıldığı ve soruşturmaya gizlilik kararı getirildiği öğrenildi.

28 ARALIK

- Gezi Davası sonucunda Osman Kavala için verilen ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ve Ali Hakan Altınay, Can Atalay, Çiğdem Mater, Mine Özerden, Mücella Yapıcı, Tayfun Kahraman ve Yiğit Ali Ekmekçi için verilen 18'er yıl hapis cezaları, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi tarafından onandı.

- GÖÇİZDER'in kapatılmasına talebiyle Bakırköy 15. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan davanın ilk duruşmasında, davanın düşürülmesi talebi reddedildi. Bir sonraki duruşma 10 Mart 2023 tarihine ertelendi.

29 ARALIK

- Boğaziçi Üniversitesi girişinde gökkuşağı bayrağı açtığı için hakkında soruşturma açılan arkadaşlarına destek olmak isterken gözaltına alınan ve haklarında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etmek" suçlamasıyla dava açılan 12 öğrenci beraat etti.

- “Terör örgütü propagandası” yaptığı iddiasıyla hakkında 7 yıl 6 aya kadar hapis cezası istenen TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı'nın tutuklu yargılandığı davanın ikinci duruşması İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme heyeti, avukatların reddi hakim talebini “mahkemeyi uzatmak amacıyla yapıldığı” gerekçesiyle reddetti. Önceki celse katılma talebi reddedilen Milli Savunma Bakanlığı avukatı, bir kez daha davaya katılma talebinde bulundu. Mahkeme, Bakanlık avukatının katılma talebini yine reddetti. Fincancı'nın tutukluluğuna devam kararı veren mahkeme, bir sonraki duruşmayı 11 Ocak 2023 tarihine erteledi.
- Boğaziçi Üniversitesi'nin yetkili sendikası olan Eğitim-Sen'in temsilcilik odası, Kuzey Kampüs'ten üniversite merkezine 30 kilometre mesafede yer alan Kilyos'taki Sarıtepe Kampüsü'ne taşınmak istendi. Kampüsteki yer sıkıntısı gerekçe gösterilerek taşınması istenen sendikaya, taşınma işlemini gerçekleştirmesi için rektörlük tarafından yedi iş günü süre verildi.

30 ARALIK

- Boğaziçi üniversitesi öğrencileriyle dayanışma amacıyla 3 Şubat 2021 tarihinde İzmir Alsancak'ta düzenlenen eylemde gözaltına alınan hak savunucuları Emine Akbaba, İrem Çelikbaş ve TİHV çalışanı Aytül Uçar hakkında “Cumhurbaşkanına hakaret” iddiasıyla açılan davanın karar duruşması İzmir 41. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Savunmaların ardından kararını açıklayan mahkeme, her ne kadar sanıklardan Aytül Uçar'ın “Cumhurbaşkanına hakaret” suçundan cezalandırılması talep edilse de yüklenen suçun sanık tarafından işlendiğinin sabit olmaması nedeniyle Uçar'ın beraatine karar verdi. Diğer sanıklar Emine Akbaba ve İrem Çelikbaş hakkında ise “Cumhurbaşkanına hakaret” suçundan 1 yıl 2 ay hapis cezası veren mahkeme, cezaı 11 ay 20 güne düşürdü ve erteledi.

MEDYADA HEDEF GÖSTERME

Yılın son günlerinde iktidar medyasının hedefinde ağırlıklı olarak TTB Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı, Hacer Foggo ve Barış Akademisyenleri vardı.

Yıl boyunca yapılan haberlerle itibarsızlaştırılmaya ve suçlulaştırılmaya çalışılan Fincancı, Aralık ayında yargılandığı davada ilk duruşma gününün verilmesi, ikinci duruşma öncesi yapılan basın açıklaması, TSK'nın kimyasal silah kullandığı

iddialarıyla ilgili bir Fransız gazetesinde yayımlanan haber ve BM tarafından yapılan derhal serbest bırakılması çağrısı nedeniyle tekrar tekrar hedef alındı.

CHP'nin 3 Aralık 2022 tarihinde düzenlediği "İkinci Yüzyıla Çağrı" başlıklı toplantıda konuşma yapan Hacer Foggo'nun 2015'te sokağa çıkma yasaklarının da ilan edildiği çatışmalı süreç sırasında paylaştığı sosyal medya mesajları yedi yıl sonra bulunup çıkarıldı. Foggo, "Mehmetçik düşmanı" olarak yaftalandı. Ulusalıcı yayın politikasıyla bilinen bir gazete, hazırladığı "Hacer Foggo kimdir?" haberinde adeta fişleme yaptı.

Barış Akademisyenleri'ni hedef haline getiren de aynı CHP toplantısı oldu. Parti Meclisi üyesi Selin Sayek Böke'nin toplantıdaki konuşmasında akademisyenlerin göreve iade edileceği sözünü vermesinin iktidar medyasında bir öfke patlamasına yol açtığı görüldü. Çalıştıkları üniversitelerden ihraç edilen bu isimlere "iftiracı" ve "hendekçi" gibi yaftalar yapııştırıldı. Yılın son günü yayımlanan bir haber özellikle dikkat çekiciydi. 2022'nin toplu bir değerlendirilmesini yapan haberde yargının "isabetli" kararlarına da değinildi. Bu listede Şebnem Korur Fincancı'nın yargılanması, Osman Kavala'ya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilmesi, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması, Tarlabası Toplum Merkezi ve Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Derneği'ne açılan kapatma davaları övüldü.

DİZİN

- 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü: **18, 44, 46, 52**
- 24 Nisan Ermeni Soykırımını Anma Günü: **26, 58, 84, 100**
- 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü: **11, 19, 33, 58, 95, 102**
- 25 Kasım Platformu: **95**
- 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu: **17, 19, 23, 26, 29, 30, 35, 37, 42, 51, 58, 62, 71, 74, 84, 90, 92, 99, 102, 103**
- 30 Ağustos Uluslararası Zorla Kaybedilenler Günü: **72**
- 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkındaki Kanun: **40**
- 8 Mart Dünya Kadınlar Günü: **26, 29, 32, 33, 83, 84, 102**
- 8 Mart Feminist Gece Yürüyüşü: **11, 83**
- Adalet Kaya: **32, 33**
- Adalet Nöbeti: **18**
- adli kontrol tedbiri: **14, 17, 23, 26, 33, 34, 42, 43, 54, 55, 79, 103**
- adli para cezası: **50**
- Adli Tıp Kurumu: **36, 75**
- Ahmet Nesin: **21, 56, 85**
- Ahmet Özmen: **26**
- Akbelen Ormanı: **76, 80, 93**
- Akdeniz Göç-Der: **24**
- aktivist: **23, 33, 62, 69, 76, 97, 98, 100**
- Ali Hakan Altınay: **17, 30, 44, 51, 55, 63, 103**
- Ali İsmail Korkmaz: **51**
- Anayasa Mahkemesi (AYM): **14, 32, 33, 43, 55, 68, 69, 70, 72, 74, 86, 94**
- Anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs (TCK 309): **70**
- Ankara Kadın Platformu: **26, 35, 77**
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM): **9, 10, 21, 22, 41, 46, 52, 63, 84, 86**
- Avrupa Birliği (AB): **24, 46, 54**
- Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi: **10, 21, 22, 41, 48, 63**
- avukat: **14, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 25, 27, 29, 31, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 51, 54, 55, 56, 57, 59, 68, 71, 74, 75, 77, 79, 80, 82, 83, 85, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 99, 100, 101, 102, 104**
- Aydın LGBTİ+ Dayanışması: **16**

Ayşe Gökkan: 92
Aytül Uçar: 41, 48, 58, 74, 83, 98, 104
Bağımsız Maden İşçileri Sendikası: 46
Barış Akademisyenleri: 12, 14, 15, 104, 105
Barkın Timtik: 14, 36, 54, 90
Basın Yayın İletişim ve Posta Emekçileri Sendikası (HABER-SEN): 76
Bekir Bozdağ: 87, 102
Birleşik Tekstil Dokuma ve Deri İşçileri Sendikası (BİRTEK-SEN): 15
Birleşmiş Milletler (BM): 24, 36, 49, 87, 97, 98, 105
Boğaziçi Üniversitesi: 14, 26, 29, 30, 33, 40, 41, 48, 49, 58, 59, 61, 62, 64, 65, 70, 71, 74, 83, 89, 91, 92, 93, 98, 99, 103, 104
Can Atalay: 17, 30, 43, 44, 51, 55, 63, 72, 103
Can Candan: 29, 30, 64, 65, 70, 71
Casusluk suçu (TCK 328): 31, 43, 70
Covid-19: 19, 39, 73
Cumartesi Anneleri/İnsanları: 11, 35, 49, 58, 59, 61, 63, 72, 78, 79, 91, 92
Cumhurbaşkanına hakaret suçu (TCK 299): 16, 19, 29, 48, 74, 83, 98, 102, 104
Çağdaş Hukukçular Derneği: 14, 35, 54, 75, 90, 94
Çiğdem Mater: 30, 44, 51, 55, 103
Çine Yaşam Platformu: 17
Danıştay: 10, 46, 50, 65, 75
Depo, Liman, Tersane ve Deniz İşçileri Sendikası (DGD-SEN): 22, 46
Deri, Dokuma ve Tekstil İşçileri Sendikası (DERİTEKS): 44
Derin Yoksulluk Ağı: 88
Dernekler Masası: 40
Dersim Dernekler Federasyonu (DEDEF): 50
Devlet Bahçeli: 15, 32, 34, 102
Dicle Fırat Gazeteciler Derneği: 54
Dicle Müftüoğlu: 54
Dilbent Türker: 95
Diyarbakır Barosu: 12, 16, 20, 26, 41, 58, 64, 65, 66, 83, 84, 93, 94
Dunja Mijatović: 41
Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim-Sen): 30, 33, 75, 84, 104
ekoloji: 13, 18, 57, 71, 77, 97, 98, 101

Elif Tirenç İpek Ulaş: 25, 29, 56, 79, 101
Emniyet Genel Müdürlüğü: 41, 46, 57
Emniyet Genel Müdürlüğü Terörle Mücadele Daire Başkanlığı: 32
Elektrik, Gaz, Su, Baraj Çalışanları Sendikası (Enerji-Sen): 36, 50
Eren Keskin: 25, 40, 50, 52, 58, 76, 78, 91, 100
Ermeni soykırımı: 12, 38, 58, 100
Erol Önderoğlu: 21, 56, 85
Fatin Kanat: 42, 75, 85, 98
Fatma Yıldızhan: 32, 33, 49
Ferhat Berkpınar: 22, 23
Galatasaray Meydanı: 11, 58, 60, 63
Gezi Davası: 9, 17, 30, 31, 34, 43, 46, 47, 51, 53, 55, 57, 60, 63, 69, 70, 72, 98, 103
Gezi Parkı: 50, 52
Göç İzleme Derneği (GÖÇİZDER): 10, 12, 54, 55, 60, 78, 81, 98, 99, 100, 103
gökkuşuğu bayrağı: 17, 103
Gönül Erden: 18, 39, 62, 82, 103
gözaltı: 11, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 54, 55, 58, 59, 60, 62, 64, 68, 69, 71, 72, 74, 77, 78, 79, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 95, 97, 98, 99, 102, 103, 104
Hacer Foggo: 88, 104, 105
Halime Şaman: 13, 31, 51, 71, 80, 99
Halkı kin ve düşmanlığa tahrik suçu (TCK 216): 12, 26, 65, 71, 80
Halkın Hukuk Bürosu: 14, 35, 54, 75, 94
Hanife Yıldız: 49, 58, 63, 92
Hanifi Zengin: 75, 80
Hikmet Hazer: 16
Hrant Dink Vakfı: 59
Hüseyin Yaviç: 22, 51, 85
ifade özgürlüğü: 11, 12, 51, 52, 68, 72
idari para cezası: 21, 43, 55
İkizköy: 76, 80, 93
İmece Dostluk ve Dayanışma Derneği: 92
İnsan Hakları Derneği (İHD): 12, 16, 20, 21, 22, 23, 25, 27, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 47, 48, 57, 58, 59, 72, 75, 76, 78, 79, 82, 85, 91, 98, 100

İnşaat İşçileri Sendikası: 43
İstanbul Sözleşmesi: 10, 17, 23, 33, 35, 47, 65, 77, 105
İstanbul Tabip Odası: 32, 44, 94
İzmir Barosu: 74, 89
Jin TV: 37, 57, 77, 93
Jiyan Tosun: 58, 91
Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Derneği (KCDP): 10, 40, 45, 54, 82, 105
Kamil Kartal: 36, 50
Kamile Kandal: 55, 78, 100
Kampüs Cadıları: 17
Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK): 65
Kanun Hakkında Kararname (KHK): 12, 14, 15, 21, 50, 56, 84, 85
Kaos GL Derneği: 73, 86
Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği: 21, 54
Kazdağları: 97
Kazım Erol: 15, 56
Kemal Aytaç: 18
kişi güvenliği ve hürriyeti hakkı: 55, 72
Kobanê soruşturması: 40, 41, 43, 48
LGBTİ+: 8, 10, 11, 16, 20, 23, 28, 30, 31, 35, 36, 40, 44, 48, 49, 53, 59, 60, 61, 62, 65, 66, 73, 74, 75, 80, 81, 86, 92, 93, 102
Marmaris Kent Konseyi: 13, 31, 56, 69, 71, 99, 101
Mary Lawlor: 87, 98
MAZLUM-DER: 79
Mehmet Boğakan: 55, 78
Mehmet Türkmen: 15
Melih Bulu: 29, 40, 49, 61, 62, 64, 99
Mersin Barosu: 42
Mersin Kadın Platformu: 70
Metin Bakkalcı: 77
Metin Kılavuz: 40, 41, 43, 48
Mezeköy: 72, 74
Mimarlar Odası Ankara Şubesi: 37, 57, 75, 77, 93
Mine Özerden: 17, 30, 44, 51, 55, 103

Mor Dayanışma Derneği: 17
Muğla Çevre Platformu: 31, 99
Munzur Çevre Derneği: 18
Mücella Yapıcı: 17, 30, 43, 44, 51, 52, 55, 62, 63, 72, 97, 98, 103
Naci İnci: 14, 29, 33, 59, 64, 70, 91
Nahit Eren: 16, 26, 58, 94
Nimet Tanrıkulu: 29
Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ): 55
Olağanüstü Hal (OHAL): 12, 68, 74, 86
Osman Kavala: 10, 17, 19, 21, 22, 25, 26, 27, 30, 31, 37, 41, 43, 45, 46, 48, 51, 53, 55, 60, 63, 70, 76, 81, 87, 89, 98, 103, 105
Özgür Gündem gazetesi: 21, 40, 50, 56, 85
Özgürlük İçin Hukukçular Derneği: 89
Özkan Arslan: 18
Öztürk Türkoğan: 12, 20, 27, 42, 43, 47, 58, 59, 100
Pir Sultan Abdal Kültür Derneği: 71
polis operasyonu: 19, 21, 22, 25, 32, 33
Raci Bilici: 16
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK): 11, 47
Recep Tayyip Erdoğan: 14, 15, 16, 19, 22, 29, 48, 49, 59, 61, 62, 64, 70, 85, 86, 87, 91, 99, 102
Rosa Kadın Derneği: 12, 25, 29, 32, 33, 56, 79, 101
Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES): 12, 18, 22, 32, 33
Sare Demir: 61
Savunma Bakanlığı: 101, 104
Sedat Cezayirlioğlu: 65
Selahattin Güvenç: 24
Selçuk Kozadıaçlı: 14, 36, 54, 90
Selma Atabey: 18, 39, 62, 82, 103
Serdar Küni: 39, 45, 69
Sevim Çiçek: 51, 85
Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF): 21, 56, 85
sivil toplum: 8, 9, 11, 12, 13, 24, 36, 37, 49, 53, 68, 79, 84, 85, 100
suç duyurusu: 16, 17, 22, 32, 60, 65, 71, 75, 77, 80, 95, 102, 103

Suruç: 24, 64

Süheyla Doğan: 21, 54

Süleyman Soylu: 31, 36, 47, 49, 59, 86, 92, 102

Şanlıurfa Barosu: 71

Şebnem Korur Fincancı: 10, 12, 19, 21, 32, 37, 38, 45, 56, 60, 65, 66, 73, 85, 86, 87, 89, 90, 94, 95, 96, 97, 101, 102, 103, 104, 105

Tahir Elçi: 16, 41, 42, 79, 83, 94

Taksim Dayanışması: 52

Taner Kılıç: 52, 84, 94

Tarık Güneş: 23, 36, 57

Tarlabaşı Toplum Merkezi (TTM): 10, 22, 26, 27, 28, 39, 40, 45, 49, 52, 53, 80, 81, 89, 95, 105

Tayfun Kahraman: 17, 30, 43, 44, 51, 55, 63, 72, 103

tazminat: 15, 31, 51, 56, 68, 80, 101

Terör örgütü propagandası yapmak suçu (TMK 7/2): 12, 16, 18, 25, 36, 37, 40, 42, 54, 57, 62, 75, 80, 82, 85, 86, 87, 90, 92, 93, 94, 95, 98, 100, 101, 103, 104

Terör örgütü üyeliği suçu (TCK 314): 12, 16, 18, 20, 24, 25, 27, 29, 33, 36, 40, 42, 56, 57, 62, 79, 82, 90, 99, 101, 103

Terör örgütü yöneticiliği suçu (TCK 220): 62, 82, 103

Tezcan Karakuş Candan: 37, 57, 75, 93

toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı: 36, 55, 72, 74

toplumsal cinsiyet: 11, 67, 97

Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK): 38, 64, 66, 88, 93, 104

Türk Tabipleri Birliği (TTB): 10, 14, 15, 18, 19, 22, 32, 34, 35, 37, 38, 45, 65, 66, 69, 73, 86, 87, 93, 95, 96

TTB Merkez Konseyi: 14, 18, 19, 21, 56, 80, 81, 85, 86, 87, 90, 94, 95, 96, 97, 99, 101, 102, 103, 104

Türkiye Barolar Birliği (TBB): 42, 83

Türkiye Cumhuriyeti devletini, kurum ve organlarını aşağılama suçu (TCK 301): 12, 26, 58, 84, 86, 100

Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS): 46

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV): 39, 41, 48, 51, 56, 58, 74, 77, 83, 85, 92, 98, 104

Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB): 51, 52, 69

Ufuk Beytekin: 101

Uluslararası Af Örgütü: 24, 52, 57, 84, 94

ÜniKuir Derneği: 23

Van-Hakkari Tabip Odası: 22, 51, 85

Vedat Bulut: 15

Yargıtay: 12, 17, 50, 92, 94

yaşam savunucusu: 13, 31, 32, 51, 72, 74, 80

Yatağan Yeşil Yaşam Derneği: 15, 56

Yiğit Aksakoğlu: 34

Yiğit Ali Ekmekçi: 17, 30, 44, 51, 55, 103

yurt dışına çıkış yasağı: 17, 27, 78, 94, 103

Yusuf obanoğlu: 48

© Hakikat Adalet Hafıza Merkezi, 2023

Hafıza Merkezi olarak hak savunucularına yönelik baskılar ve sivil alanın daralması karşısında izleme, raporlama ve destek temelli çalışmalarımıza 2018 yılında başladık. Bu alandaki izleme ve belgeleme çalışmalarımız doğrultusunda topladığımız verilerin hukuki bir analizini hedefleyen Sessiz Kalma: Hak Savunucularına Yönelik Yıldırma Politikaları 2015-2022 raporumuzu 2022 yılında yayımladık. Bu raporda hak savunucularına yönelik müdahalelere kaynaklık eden hukuka aykırı ve antidemokratik uygulamaları çeşitli kategoriler altında sıralayarak zengin bir müdahale repertuarına işaret etmeye çalıştık.

Hak Savunucuları için Sessiz Kalma: Almanak 2022'de ise yargı, kamu makamları ve medya eliyle uygulandığını tespit ettiğimiz müdahale kategorilerini esas alarak 2022 yılında sivil toplum örgütlerinin ve hak temelli mücadele yürüten kişilerin karşı karşıya kaldığı baskıcı uygulamaların bir dökümünü ortaya koyuyoruz.